70 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 17. NOVEMBRA 2017

Leto LXX, št. 92, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Končno pijejo svojo Joštar'co

Z izgradnjo novega vodnega vira na Javorniku in vključitvijo v obstoječ vodovodni sistem prebivalci vasi Javornik, Pševo, Jošt in Čepulje ter obiskovalci Sv. Jošta spet pijejo čisto in zdravo domačo vodo.

Vilma Stanovnik

Sv. Jošt nad Kranjem – »Vesel sem, da smo končno našli trajno rešitev pomanjkanje vode. Potem ko smo našli studenec in je Mestna občina Kranj odkupila zemljišče, smo skupaj izpeljali akcijo. Sedaj imamo kvalitetno domačo vodo, ki smo jo poimenovali Joštar'ca,« je v imenu 218 prebivalcev vasi Javornik, Pševo, Jošt in Čepulje ter obiskovalcev Sv. Jošta ob sredini priložnostni slovesnosti na Sv. Joštu poudaril predsednik Krajevne skupnosti Jošt Janez Rakovec ter se zahvalil tako odgovornim na kranjski občini kot Komunali Kranj, ki so poskrbeli, da so z novim črpališčem na lokaciji novega vodnega vira v bližini obstoječega vodohrana rešili pomanjkanje vode, ki so jo pogosto morali reševati tako, da so vodo z gasilskimi cisternami vozili iz Kranja.

»To je bil eden od projektov v občini, ki se je vlekel dolgo časa. Kar deset let je bilo treba vodo voziti tudi s cisternami, takšna voda pa tudi ni tako dobra kot naravna. Zato sem zelo vesel, da smo s člani Krajevne skupnosti Jošt vztrajno iskali in našli rešitev za nov vodni vir na Javorniku. Izziv je bil precejšen, saj je teren zahteven. Na srečo so našli nov vodni vir in s sodelovanjem je projekt uspešno zaključen. Investicija je vredna okoli sto petdeset tisoč evrov,« je povedal kranjski župan Boštjan Trilar, direktor Komunale Kranj Marko Kocjančič pa je dodal, da je voda izpod Jošta zelo dobra in da bodo domačini in obiskovalci z Joštar'co radi nazdravljali.

Direktor Komunale Kranj Marko Kocjančič, kranjski župan Boštjan Trilar in predsednik Krajevne skupnosti Jošt Janez Rakovec so ob zaključku gradnje nazdravili z odlično domačo vodo Joštar'co. / Foto: Tina Dokl

Predstavili socialno inovacijo

V tržiškem Domu Petra Uzarja so predstavili socialno inovacijo – projekt Grem na lepš. Gre za koncept sobe, ki je namenjena stanovalcem z demenco, ko so v obdobju nemira in želijo iti domov, v sobi pa jih lahko pomiri že občutek, da v resnici potujejo – vmes se sprostijo in pozabijo na namero.

Od leve: prostovoljka Rina Golja, direktorica Doma Petra Uzarja dr. Anamarija Kejžar in študentje arhitekture – Ana Dolenšek in Maša Bračevac (desno) sta tudi idejno sodelovali pri projektu Grem na lepš. / Foto: Tina Dokl

Suzana P. Kovačič

Tržič – »V Domu Petra Uzarja je stanovalcev z demenco več kot polovica, zato posvečamo posebno pozornost ustrezni skrbi in odnosu za dostojanstveno staranje,« je na torkovem odprtju sobe iz projekta Grem na lepš poudarila dr. Anamarija Kejžar, direktorica Doma Petra Uzarja Tržič. Virtualni izlet za stanovalce z demenco so razvili skupaj s projektantom doc. dr. Domnom Zupančičem s Fakultete za arhitekturo in študentkama arhitekture Mašo Bračevac in Ano Dolenšek.

▸ 6. stran

PRILOGA:

Kranjčanka

GORENJSKA

Brez večjih novosti na gorenjskih smučiščih

Na Voglu so že začeli smučarsko sezono, na drugih smučiščih se na to pripravljajo, na Krvavcu naj bi sezono predvidoma začeli prihodnji konec tedna. Na smučiščih sicer letos ni večjih novosti. Ponekod so nekoliko zvišali cene. 4

GORENJSKA

Nujno zgodaj prepoznati nasilje

Po dveh primerih medvrstniškega nasilja, ki sta se zgodila v prostorih Osnovne šole Cvetka Golarja Škofja Loka in zunaj nje, se nekateri starši tamkajšnjih učencev sprašujejo, ali se je vodstvo šole ustrezno odzvalo. 8

KRONIKA

Obtožen zaradi eksplozije

Kranjsko tožilstvo Robertu Zorku, direktorju Excentra v Hrastju, kjer je pred štirimi leti odjeknila eksplozija, ki je povzročila smrt serviserja, očita povzročitev splošne nevarnosti iz malomarnosti. Zorko krivde ne priznava. 14

GG+

Na mirovni misiji v Libanonu

Major Igor Veršnik, pripadnik Slovenske vojske, doma iz Podljubelja, je bil na mirovni misiji v Libanonu. Povedal je marsikaj zanimivega o zgodovini misije v Libanonu, vlogi modrih čelad, begunski problematiki ... 20

VREME

Danes bo oblačno, možne so rahle padavine. Jutri se bo čez dan od severozahoda zjasnilo. V nedeljo bo spet oblačno.

1/7 °C

jutri: delno jasno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Koncert Big Banda RTV Slovenija – 70-letnica bobnarja Ratka Divjaka

Danes, v petek, 17. 11. 2017, bo v sklopu abonmajskega cikla BigBand@SiTi v Siti Teatru ob 20. uri na sporedu koncert, posvečen 70-letnici legendarnega bobnarja Big Banda RTV Slovenija Ratka Divjaka. V svoji 30-letni karieri v Big Bandu RTV Slovenija je kot vodilni bobnar odigral vrsto nepozabnih koncertov in posnel veliko število skladb. Med drugim je dolga leta igral pod vodstvom pokojnega mojstra Jožeta Privška. Na koncertu bodo predstavljeni predvsem Privškovi aranžmaji znanih džezovskih standardov.

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa zgoščenko Glasbene produkcije RTV Slovenija. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kateri inštrument igra Ratko Divjak? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 27. novembra, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, 4000 Kranj ali na koticek@g-glas.si.

Domen in Iztok Valič skupaj v predstavi Boksarsko srce

V nedeljo, 26. novembra 2017, si boste v Kulturnem dom na Visokem pri Kranju lahko ogledali predstavo Boksarsko srce. V uspešnici sta svoje moči združila oče in sin, Iztok Valič in Domen Valič, ki sta skupaj zaigrala tudi v popularni televizijski seriji Usodno vino. Kako lahko nekdanji boksar, ki je vse življenje živel med nasiljem in športom, jeznemu mladeniču pomaga prerasti, premagati in se osvoboditi vse agresivnosti, ki jo nosi v sebi? Dva boksarja, dve generaciji in ena odlična predstava, ki vas ne bo le nasmejala, ampak tudi ganila do solz. Vsi, ki ne boste imeli sreče z žrebom, pa si lahko vstopnice zagotovite na spletni strani mojekarte.si, na Petrolu, OMV-ju ter spletni strani apartmaji.com.

Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa podarjamo dve vstopnici za predstavo Boksarsko srce. Če želite sodelovati v žrebu, morate pravilno odgovoriti na vprašanje: V kateri popularni televizijski seriji sta svoje moči združila Iztok Valič in Domen Valič? Odgovor s svojimi podatki pošljite na dopisnici do srede, 22. novembra, na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 7. novembra 2017, prejme olje makadamije Terezija Razinger iz Radovljice.
V nagradni igri, ki je bila objavljena 10. novembra 2017, prejme dve vstopnici za muzikal Mamma Mia! na Jesenicah Valentin Jeruc iz Dupelj. **Nagrajencema čestitamo!**

Dolgotrajna oskrba velik izziv

V Tržiču so pripravili pogovor o zakonu o dolgotrajni oskrbi. Predloge nanj je mogoče dati še do 20. novembra.

Danica Zavrl Žlebir

Tržič – Dolgotrajna oskrba je niz storitev, ki jih potrebujejo ljudje z zmanjšanimi telesnimi in kognitivnimi sposobnostmi, zaradi česar postanejo odvisni od pomoči pri opravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil. Ker se prebivalstvo stara, bo dolgotrajna oskrba predstavljala vedno večji izziv. V postopku je priprava zakona o dolgotrajni oskrbi, ki je nujno potreben, je dejala Jana Jenko, poslanka stranke DeSUS, skupaj z Občino Tržič gostiteljica pogovora, kjer so sodelovale dr. Alenka Oven, direktorica Inštituta za dolgotrajno oskrbo, dr. Anamarija Kejžar, direktorica Doma Petra Uzarja, in Zvonka Pretnar, predsednica Društva upokojencev Tržič.

Zakon po desetletjih prvi korak

Veliko ljudi, ki v starosti ne morejo skrbeti sami zase, želi ostati v domačem okolju, a za to je treba ustvariti pogoje. Razmere na trgu dela danes sorodnikom ne dopuščajo, da bi lahko ob daljši odsotnosti z dela skrbeli za svoje domače. Pomembni so tudi finančni pogoji, a je ravno finančni okvir zakona nedorečen, smo slišali v razpravi. Uveljavila naj bi se nova dajatev za dolgotrajno oskrbo (prispevna stopnja bo obremenila delodajalce, aktivno in upokojeno populacijo), financiralo naj bi se iz zdravstvenega zavarovanja, iz sredstev zavarovanih oseb, iz državnih in občinskih virov, iz donacij. Ni pa še jasno, ali se bo financiranje naslonilo le na dohodke ali tudi na premoženje. Prihajajoči zakon je prvi korak v dvajsetih letih, a pisati bi ga morali v soodvisnosti z ostalo zakonodajo (socialno, zdravstveno, trg dela), ki je precej razdrobljena, je dejala Alenka Oven. Da je vsak zakon boljši kot noben in da je javna razprava namenjena prav temu, da iščemo dodatne rešitve, pa je menil tržiški župan Borut Sajovic, ki je pohvalil zgledno skrb za starejše v tržiškem domu starostnikov. Veliko je tudi pomoči na domu, oskrbujejo 50 ljudi, čemur občina namenja 70 tisoč evrov.

Tveganje za kakovost življenja starejših

Predsednico DU Tržič Zvonko Pretnar najbolj moti, da o uporabniku dolgotrajne oskrbe odločajo drugi, ne on sam. Meni, da v zakonu ni določen negovalni del oskrbe, prezrta je paliativna oskrba, ni omenjena možnost dnevnega varstva v instituciji, ni opredeljena mreža socialne oskrbe, ni standardov in normativov, niti preventivnih dejavnosti. V dvomih je tudi glede tega, da bodo tuji koncesionarji lahko izvajali oskrbo. Tudi ni jasno, kaj bo plačano iz zavarovanja za dolgotrajno oskrbo, kaj pa naj bi plačal uporabnik sam. Poleg tega zakon predvideva »socialno kapico« pri prispevkih za dolgotrajno oskrbo, se pravi, da bo spet najbolj obremenjen nižji srednji sloj. Podobne pripombe so dali tudi v Pokrajinski zvezi upokojencev Gorenjske, je povedala Pretnarjeva. Zakon pomeni večje tveganje za socialno izolacijo, pa razmišlja Aleksandra Pretnar iz Doma Petra Uzarja. Za državo bo cenejše, če bodo starejši ljudje ostajali doma in bodo tam deležni oskrbe, a če ne bo nadzora, če ne bo nekih standardov oskrbe, če osebje ne bo ustrezno izobraženo, če ne bo socialnih vsebin, se bo kakovost življenja oskrbovancev znižala. Raje izboljšajmo in dopolnimo javno mrežo, kot da si izmišljujemo nove institucije, pravi Pretnarjeva, ki jo tudi skrbi, kako bo zagotovljena socialna mreža, ki bo skrbela za oskrbe potrebne ljudi doma. Predstavila je tudi izračune Skupnosti socialnih zavodov Slovenije, ki kažejo, da se bodo lastna plačila za bivanje v domovih starejših in storitev pomoči na domu ob uveljavitvi zakona povečale od 100 do 800 evrov. V razpravi so udeleženci pogovora ocenili, naj bi najprej naredili pilotni projekt oskrbe po novem in potem na podlagi izkušenj sestavili zakon, ki bo finančno vzdržen in ne bo ogrožal kakovosti življenja starejših.

Testiranje na okužbo s HIV in hepatitis

Ljubljana – Ob Evropskem tednu promocije testiranja na HIV in bližnjem svetovnem dnevu aidsa bodo na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana vsak dan od 17. do 24. novembra in prvega decembra potekala testiranja na okužbo s HIV ter na hepatitisa C in B. Na ponedeljek bodo testiranja od 12. do 14. ure, preostale dni od 14. do 15. ure. Testiranje je anonimno in brezplačno. Zaupno brezplačno testiranje na HIV je na zahtevo pacienta možno kadarkoli pri izbranem družinskem zdravniku, na voljo pa je tudi na drugih testirnih mestih po vsej Sloveniji.

Strokovni posvet o možganih

Škofja Loka – Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje zasvojenosti iz Škofje Loke v soboto, 18. novembra, organizira strokovni posvet na temo možganov Uporabljam možgane. Kaj pa ti? Posvet bo namenjen strokovnim delavcem. Dr. Tina Bregant, dr. Zvezdan Pirtošek in Andreja Vukmir bodo govorili o razvoju možganov otrok in mladostnikov, poškodbah, zasvojenosti, preventivi.

Na predsedniškem forumu o globalizaciji

Mateja Rant

Bled – Na IEDC – Poslovni šoli Bled so v sredo gostili jubilejni, 30. predsedniški forum, na katerem so se letos posvetili vprašanju, ali je globalizacija res mrtva in kakšna je perspektiva lokalnih in regionalnih podjetij. Foruma so se udeležili vodilni gospodarstveniki in predstavniki politike iz 18 držav. »Svet je postal globalen, še vedno pa smo v fizičnem pomenu lokalni. V času globalizacije potrebujemo voditelje z vizijo, ki bodo upoštevali tudi socialni aspekt globalizacije, ne le finančnega,« je v uvodu opozorila direktorica in dekanja IEDC Danica Purg. Zbrane je nato nagovoril predsednik vlade dr. Miro Cerar, ki je spomnil, da je Slovenija zelena in digitalna država ter ob tem poudaril pomen tujih investicij, pri katerih tudi letos beležimo pozitiven trend. Osrednji govornik je bil profesor poslovne šole INSEAD v Franciji Jose Santos, ki je poudaril, da so v današnjem svetu pomembni predvsem kakovostni menedžerji, ki poskrbijo za lokalno integracijo. »Nekatera podjetja svet dojemajo kot trg, obenem pa ohranjajo lokalne posebnosti.« Udeleženci foruma so sklenili, da se pomen lokalnih podjetij kljub globalizaciji povečuje, pomembno pa je imeti vizijo in kakovostne menedžerje, ki morajo poskrbeti, da se bodo zaposleni v podružnicah podjetij dobro počutili in imeli občutek, da delajo za lokalno okolje.

Foto: Gorazd Kavčič

Podpisi dodaten pritisk

Nepovezani poslanec Andrej Čuš namerava zbrati od petnajst do dvajset tisoč podpisov podpore predlogu zakona o trgovinah, po katerem bi bile trgovine ob nedeljah zaprte.

Simon Šubic

Poslanec Andrej Čuš ima tudi med Kranjčani precej somišljenikov, ki podpirajo nedeljsko zaprtje trgovin. / Foto: Tina Dokl

Kranj – Državni poslanec Andrej Čuš je v torek obiskal stojnico v Kranju, na kateri so zbirali podpise podpore za predlog novele zakona o trgovinah, ki jo je z namenom nedeljskega zaprtja trgovin v državni zbor vložila koalicija Liste Andreja Čuša in Zelenih Slovenije. Po začetnem zbiranju podpore preko spletne peticije, ki jo je doslej podpisalo že okoli deset tisoč državljanov, se je namreč Čuš odločil še za terensko zbiranje podpore, ki novembra poteka v mestnih občinah, decembra pa naj bi s stojnico obiskali še nekaj drugih večjih občin v Sloveniji. »Ne zbiramo podpisov za razpis referenduma, ampak zgolj podpise podpore za uveljavitev zakona o trgovinah, s čimer želimo samo ustvariti dodaten pritisk na tiste poslance, ki so še skeptični glede podpore zakonu. S tem želimo ljudem vsaj malo povrniti zaupanje v politiko, saj je povsem razumljivo, da nas imajo za prevarante in ignorante, če pa je bila njihova volja pred štirinajstimi leti ignorirana,« je pojasnil.

Čuš računa, da bodo do sredine decembra zbrali vsaj petnajst do dvajset tisoč podpisov podpore, »kar bi že dalo legitimnost predlogu zakona in pritisk na še neopredeljene poslance«. Pričakuje, da bo zakon, ki ga med drugim podpira tudi gospodarski minister Zdravko Počivalšek, z ustreznimi popravki v državnem zboru sprejet in bo najkasneje marca prihodnje leto začel tudi veljati.

Za predlog zakona o trgovinah, po katerem bi posamezna prodajalna lahko obratovala največ šest nedelj in praznikov na leto (omejitev ne bi veljala za družinske trgovine, bencinske servise na avtocestnem križu in morda turistične kraje), so se odločili ob zbiranju podpisov za razpis referenduma za drugi tir, ko so po Čuševih besedah prejeli vrsto pripomb državljanov, da »ne verjamejo več v demokracijo in referendume, saj smo pred štirinajstimi leti tudi zapravljali denar za referendum o nedeljskem zaprtju trgovin, a je politika v sodelovanju s kapitalom zaobšla izraženo voljo volivcev«. Drugi pomembni vidik, ki jih je vodil k pripravi zakona, je socialni, saj se položaj trgovk in trgovcev v štirinajstih letih ni v ničemer uredil. »Strinjamo se, da marsikateri poklic v nedeljah dela po nepotrebnem in je zato še slabo plačan, a položaj trgovk in trgovcev je še toliko slabši, saj imajo osnovo za plače nižjo od minimalne plače, prihaja pa tudi do zlorab pri plačilu nadur za nedeljsko delo, ki jih marsikje vštejejo kar v osnovno plačo, in še bi lahko našteval,« je pojasnil. Zaprtje trgovin ob nedeljah bi po njegovem mnenju tudi pripomoglo k izboljšanju kakovosti življenja mnogih Slovenk in Slovencev.

»Trgovinska zbornica je proti zakonu, kar je razumljivo, saj delajo le na maksimiranju prometa, na socialno varnost svojih zaposlenih pa ne dajo kaj veliko poudarka,« še pravi Čuš, ki je prepričan, da zaradi nedeljskega zaprtja trgovin ne bo prišlo do odpuščanj, saj v trgovski dejavnosti v Sloveniji že zdaj primanjkuje okoli osem tisoč delavcev.

Zahodna obvoznica mimo Vrbe

Občina Žirovnica začenja pripravljati občinski podrobni prostorski načrt za zahodno obvoznico mimo Vrbe.

Urša Peternel

Vrba – Kot je povedal žirovniški župan Leopold Pogačar, so začeli pripravljati občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za zahodno obvoznico mimo Vrbe. Četudi se je Občina Žirovnica zavzemala za gradnjo vzhodne obvoznice, jim o tem ni uspelo prepričati nosilcev urejanja prostora (kmetijstvo, varstvo narave, kulturna dediščina), ki so dali vsa soglasja le za zahodno obvoznico. Tako so na Občini Žirovnica sprejeli zahodno varianto, saj je po županovih besedah gradnja obvozne ceste nujna. »Moramo nehati stopicljati na mestu, gradnja obvoznice mimo Vrbe je nujna tako z vidika vaščanov, ki trpijo zaradi prevelikega prometa skozi vas, kot zaščite vaškega jedra in Prešernove rojstne hiše, saj je prometa skozi iz leta v leto več. Čeprav smo se zavzemali za vzhodno obvoznico, smo na koncu pristali na zahodno varianto, zato da se stvari vendarle premaknejo,« je dejal župan. Idejni projekt so izdelali že pred leti, z njim so se pred časom seznanili občinski svetniki, prav tako krajani na zboru krajanov.

Obvoznica bo dolga 1,2 kilometra; prvi del bo potekal od krožišča, ki ga načrtujejo pod cerkvijo na Breznici, po obstoječi trasi lokalne ceste proti Vrbi, drugi del pa bodo na novo speljali po njivah in travnikih severno in zahodno od vasi ter ga navezali na regionalno cesto Žirovnica–Lesce. Za obvoznico ne bo treba rušiti hiš, cesto pa so odmaknili od hiš, da jih ne bo motil hrup.

Mnenja prebivalcev Vrbe o varianti obvoznice so sicer različna. Strinjajo se, da je obvoznica potrebna, o poteku pa niso soglasni. »Žal ne moremo mimo dejstva, da je v tem trenutku izvedljiva le zahodna varianta, za katero imamo, kot že rečeno, vsa soglasja in potrditev v OPN,« je ob tem poudaril župan.

Šešir prodaja delnice Gorenjske banke

Škofja Loka – Družba Šešir, ki je od lanskega decembra dalje v stečajnem postopku, je na podlagi sklepa kranjskega okrožnega sodišča objavila vabilo k dajanju ponudb za prodajo 1677 delnic Gorenjske banke. Izhodiščna cena za delnico je 300 evrov, za celotni sveženj delnic pa 503.100 evrov. Zadnji rok za oddajo ponudb je 9. januar 2018.

Maistrova proslava v Kranju

Kranj – Društvo generala Rudolfa Maistra Kranj in Mestna občina Kranj bosta v četrtek, 23. novembra, na praznik generala Maistra, organizirala slovesnost, ki bo zaradi gradbenih del na Maistrovem trgu ob 13.30 v avli Mestne občine. Predstavniki občine in Maistrovega društva bodo pet minut pred drugo uro položili venec h generalovemu obeležju na Maistrovem trgu.

KOMENTAR
Simon Šubic

V nedeljo (še ni) zaprto

Ob vnovični debati glede smiselnosti prepovedi obratovanja trgovin v nedeljo se mi zdi najbolj zanimivo, kako je nedeljsko delo v zadnjih dvajsetih letih postalo nekaj povsem samoumevnega, nujnega. Tudi ko je govor o prodajalcih. Večina se bo strinjala, da znamo nedelje povsem kakovostno preživeti tudi brez obiska trgovskih centrov, pa je kljub temu najbrž že vsak nakupoval tudi v nedeljo. Ker je pač to možno, ker se zanašamo na to, da so trgovine ob nedeljah vedno odprte, kar jemljemo kot zlato rezervo za primere, ko nam zmanjka kruha, mleka, jajc. Kot zlato rezervo za primere, ko se nam najavijo gosti, in jim nimamo ničesar postreči. Za tedaj, ko se sami hipno odločimo obiskati prijatelje in sorodnike, pa je treba s seboj prinesti kakšno sladkarijo za otroke ali steklenico vina in pol kilograma kave za njihove starše.

Po zdajšnji, zelo liberalni rešitvi, ki so jo sindikati in trgovci dorekli po sicer skromno obiskanem referendumu leta 2003, na katerem se je večina volivcev izjavila za zaprtje trgovin ob nedeljah, je nedeljsko obratovanje trgovin dovoljeno praktično brez omejitev, v zameno pa so zaposleni za nedeljsko in praznično delo bolje plačani. Trgovec mora ob tem pri razporejanju na delo ob nedeljah in praznikih upoštevati, ali delavec skrbi za otroka, dela ne sme naložiti noseči delavki in delavcem z bolnimi otroki. Ne vem, kako dosledno se takšna kolektivna pogodba upošteva, a kakor poznam razmere, ob nedeljah delajo tudi mame malih otrok, ker si verjetno želijo na ta način vsaj malo popraviti mizerno nizke plače, saj po podatkih sindikata večina prodajalcev prejema zgolj minimalne plače. Toda pozor! Takšen nedeljski korektiv plač prodajalcev v povprečju znaša le okoli štirinajst evrov neto!? Samo za medklic: zastavlja se mi še dodatno vprašanje, kako prodajalke/ci in tudi drugi poklici, ki delajo ob nedeljah, na gospodov dan uredijo varstvo svojih otrok. Bi morda država morala ob nedeljah odpreti tudi vrtce, če že dovoljuje, da so odprte trgovine?

Pa vendar, ali je res neizogibno, da prodajalci delajo tudi ob nedeljah, tako kot na primer policisti, gasilci, zdravniki? Ali res ne moremo že med tednom poskrbeti za enodnevno zalogo življenjsko pomembnih artiklov, hrane? Če smo to znali še pred dvajsetimi, tridesetimi leti, bomo pa vendarle zmogli tudi zdaj. Če zmorejo Nemci, Avstrijci in Švicarji, bomo pa verjetno tudi Slovenci, ki se zelo radi zgledujemo po njih.

Prav ima ekonomist Jože P. Damijan, ki pravi, da ob nedeljah nakupujemo predvsem zato, ker imamo to možnost, tako kot mnogi Američani kupijo orožje, ker jim to za razliko od ostalega sveta njihova država dovoljuje.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Komunala Kranjska Gora ima lasten silos

Kranjska Gora – Letos bodo ceste v Kranjski Gori posipali s soljo, ki jo bodo na vozila za pluženje in posipanje nakladali iz lastnega silosa. Postavili so ga tik ob stavbi Komunale Kranjska Gora na Tabrah in ga v sredo tudi slovesno predali namenu. Kot je povedal direktor javnega podjetja Komunala Kranjska Gora Blaž Knific, bodo z novo tehnologijo, za katero so namenili okoli 150 tisoč evrov, za kar trideset odstotkov zmanjšali stroške zimske službe pa tudi olajšali in poenostavili delo izvajalcev zimske službe, ki so doslej sol na vozila prelagali na za to ne najbolj primernem mestu v Ratečah. Prav tako so se odločili za drugega dobavitelja soli. Župan Janez Hrovat je ob tem poudaril, kako pomembna je za občino, kot je Kranjska Gora, dobro organizirana komunalna služba. »Turizem je povezan s čistočo in urejenostjo, ki jo lahko zagotovi samo kvalitetna in dobro organizirana komunala.«

Nove usmerjevalne table

Jesenice – Občina Jesenice je pred kratkim zaključila z namestitvijo novih usmerjevalnih tabel ob glavni cesti skozi Jesenice. Od Koroške Bele do Splošne bolnišnice Jesenice so postavili 27 tako imenovanih lamelnih sistemov, ki označujejo lokacije naravnih, kulturnih, turističnih znamenitosti in javnih storitev, kot so bolnišnica, občina, avtobusna in železniška postaja, športni objekti, lekarne, parki ... Kot so povedali na Občini Jesenice, so table nameščene pred odcepi cest, oblikovane pa so tako, da so jasno vidne in hitro berljive. Za izdelavo in postavitev je Občina Jesenice iz proračuna namenila skoraj 32 tisoč evrov. Namestitev tabel je eden od načinov, da se bo povečalo tudi zanimanje za ogled mestnih znamenitosti in ostale turistične ponudbe.

Gozd Bled
gozd je življenje

GOZD BLED, KMETIJSKO GOZDARSKA ZADRUGA, z.o.o.
Za žago 1a, 4260 BLED

razpisuje prosta dela

PRODAJALCA m/ž
v Kmetijsko gozdarskem centru.

Za razpisana dela je zahtevana:
- IV. stopnja oz. V. stopnja tehnične, gozdarske in trgovske smeri
- najmanj 1 leto delovnih izkušenj kot prodajalec.

Delovno mesto obsega:
- priprava in razvrščanje prodajnih artiklov za prodajo, označevanje z etiketami in cenami
- neposredna prodaja in svetovanje kupcem
- evidentiranje in spremljanje podatkov o prodaji
- izvajanje blagajniškega poslovanja
- priprava prodajnih artiklov in kmetijskih proizvodov za odpremljanje in transport
- skladiščenje, sortiranje in zlaganje blaga,
- pomoč pri servisiranju motornih žag

Zaposlitev je za določen čas 1 leto, z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov KGZ GOZD BLED, z. o. o., Za Žago 1a, 4260 BLED v roku osmih dni od objave.

Brez večjih novosti na gorenjskih smučiščih

Na Voglu so zaradi dovolj debele snežne odeje že začeli smučarsko sezono, na drugih gorenjskih smučiščih se na to pripravljajo, na Krvavcu naj bi sezono predvidoma začeli prihodnji konec tedna. Na gorenjskih smučiščih letos ni večjih novosti, ponekod so nekoliko zvišali cene.

M. A., A. So., A. Se., J. P., M. R., A. Š.

Kranjskogorski žičničarji so takoj, ko so bile temperature dovolj nizke, začeli izdelovati kompaktni sneg.

Kranjska Gora – Kranjsko Goro je v začetku tedna pobelil prvi letošnji sneg, in ker temperature ponoči vztrajajo pod ledišičem, kranjskogorski žičničarji že ves teden intenzivno zasnežujejo smučišča. Če jim bo vreme še naprej naklonjeno, bodo letošnjo zimsko sezono začeli prihodnji petek, 24. novembra. Večjih investicij v infrastrukturo letos niso imeli, so pa, kot je povedala Klavdija Gomboc iz podjetja RTC Žičnice Kranjska Gora, veliko pozornosti in sredstev vložili v preglede starejših žičniških naprav ter nakup snežnih topov za hitrejše in kvalitetnejše zasneževanje. Posodobili so tudi sistem zasneževanja na poligonu smučišča Podkoren, kar bo tekmovalcem omogočalo nemotene treninge, turističnim smučarjem pa varno in neovirano smuko. Cene vozovnic ostajajo enake kot lani: za dnevno vozovnico bo treba odšteti 32,50 evra (20 otroci ter 27 mladina in seniorji), v predprodaji pa 28 evrov.

Vogel: s prvim obiskom zadovoljni

Na Voglu so sezono začeli že minuli konec tedna in so s prvim obiskom zelo zadovoljni, saj so zabeležili okoli osemsto obiskovalcev, v nedeljo pa se je nekoliko poslabšalo vreme in posledično je bil obisk slabši. Kot je še povedala Mojca Šiljar iz Žičnic Vogel, so v poletnem času z naravnimi materiali utrdili podlago, tako da lahko zagotavljajo smučanje z minimalno količino snega. Bliža se tudi zaključek prenove restavracije Viharnik. Cene dnevnih vozovnic so v primerjavi z lansko sezono zvišali s 30 na 32 evrov, s tem pa tudi cene večdnevnih, cene v predprodaji, ki se zaključi 4. decembra, pa so ostale enake lanskim. Tudi letos načrtujejo vrsto dogodkov – pohod ob polni luni, eko dan, ski opening, svetovni dan snega, koncert ob Višku sezone, Skor konc party.

Krvavec: pričakujejo nov teptalni stroj

Na Krvavcu bodo smučarsko sezono najverjetneje začeli prihodnji konec tedna. Po besedah Uroša Zupana iz RTC Krvavec so na sezono dobro pripravljeni. Pred kratkim so zaključili menjavo približno tristo metrov vlečne vrvi na kabinski žičnici, posodobili pa so tudi krmiljenje na sedežnici Zvoh, zamenjali otroški trak na Gospinci ter namestili nove čitalnike vozovnic na območju štiri-, šest- in enosedežnice. Konec meseca pa bodo dobili tudi najsodobnejši teptalni stroj v vrednosti 450 tisoč evrov. Smučarske vozovnice, ki jih je do 30. novembra še mogoče kupiti v predprodaji, bodo letos tri odstotke dražje. Celodnevna vozovnica za odrasle za vse dni v tednu v predprodaji stane 28 evrov, v času zimske sezone pa 33 evrov, kar pomeni evro več kot lani.

Velika planina: vozovnic niso podražili

Smučarsko sezono bodo na Veliki planini odprli predvidoma v sredini decembra oz. takoj, ko bo zapadlo dovolj naravnega snega, od katerega so odvisni. Tudi letos bosta obratovali dve vlečnici – otroška vlečnica Jurček ter vlečnica Zeleni rob – ter dvosedežnica Šimnovec. Smučanje na Veliki planini bo možno od četrtka do nedelje, praznike ter šolske počitnice. Cen niso povišali, dodali so le še nekaj ugodnih večdnevnih paketov tako za smučanje kot tudi nočno sankanje. Zelo ugodne so tudi družinske vozovnice, saj dva odrasla ter do štirje otroci smučajo že za 40 evrov. Poleg smučanja bodo tudi letos omogočali nočno sankanje po 2,4-kilometrski razsvetljeni progi, in sicer od četrtka do nedelje.

Stari vrh: skrb za poplačilo terjatev

Na Starem vrhu so letos največ pozornosti posvečali pogajanjem in sklenitvi sporazuma z upnikom Heto za poplačilo vseh terjatev, zato bistvenih novosti v letošnji smučarski sezoni niso predvideli. Po besedah v. d. direktorja STC Stari vrh Tomaža Trobiša bodo ob ugodnih vremenskih pogojih smučarji prve zavoje po smučišču lahko naredili sredi decembra, in sicer za enako ceno smučarskih vozovnic kot lani. V preprodaji, ki traja do 3. decembra, je za celodnevno vozovnico treba odšteti 20 evrov, redna cena pa znaša 27 evrov.

Soriška planina: projekt zasneževanja

Na Soriški planini bodo v primeru ugodnih vremenskih razmer vlečnice pognali v začetku decembra. Pred novo sezono so uredili proge ob izteku smučišča, s čimer so pridobili več prostora za otroški park ob vlečnici Lucija in zagotovili boljši pretok smučarjev. »Izpeljali smo drugo fazo projekta zasneževanja, s katerim sedaj lahko uspešno zasnežimo celoten spodnji del smučišča, zamenjali pa smo tudi snežni teptalec z novejšim modelom,« je povedala direktorica Polona Golija. Cene bodo nespremenjene, dnevna vozovnica za odraslega bo denimo še naprej stala 20 evrov. V predprodaji, ki bo potekala do 4. decembra, ponujajo vozovnice do trideset odstotkov ceneje.

Cerkno: obogatili ponudbo

V smučarskem centru Cerkno nameravajo prihodnji teden začeti umetno zasneževanje, nato pa v prvem tednu decembra pognati naprave. Kot pravijo, v novo sezono vstopajo z najsodobnejšimi žičničarskimi napravami v Sloveniji, zato na tem področju ne predvidevajo novosti. Obogatiti nameravajo ponudbo za najmlajše smučarje, poleg tega bodo uvedli smučarsko vozovnico za družine, ki bo cenovno sprejemljivejša. Cene bodo sicer malenkost višje, dnevno vozovnico za odrasle so denimo podražili z 29 na 30 evrov. V predprodaji, ki bo trajala do 30. novembra, so vozovnice do 31 odstotkov cenejše.

Prihodnost je v povezovanju

Na srečanju turističnih ponudnikov in drugih turističnih delavcev iz občine Radovljica so predstavili rezultate letošnje turistične sezone ter se pogovorili o pričakovanjih in izzivih za prihodnjo.

Marjana Ahačič

Radovljica – Občina Radovljica vsako leto ob koncu turistične sezone organizira srečanje s ponudniki namestitvenih zmogljivosti in drugih turističnih storitev, predstavniki turističnih društev, zavodom za turizem ter drugimi deležniki v tem sektorju. Tudi tokrat, srečali so se v sredo, so pregledali rezultate letošnje turistične sezone, izvedene projekte in načrte za prihodnje leto. Kot kažejo podatki o nočitvah, je letošnja turistična sezona v občini Radovljica spet rekordna. Od januarja do konca septembra je zabeleženih približno 97 tisoč prihodov gostov, od tega 91 tisoč tujih, in skoraj 240 tisoč nočitev – lani jih je bilo v vsem letu 163 tisoč. Več kot polovico, 57 odstotkov, vseh nočitev je tudi letos prispeval kamp Šobec. Sledijo hotel Krek v Lescah, hotel Lambergh v Dvorski vasi, hotel Grajski Dvor in Adventure hostel Lesce. Povprečna doba bivanja je dva dni in pol. Opazno je izboljšanje zasedenosti kapacitet v času pred glavno sezono in po njej ter večanje števila ponudnikov namestitvenih zmogljivosti.

Udeleženci srečanja so z zanimanjem prisluhnili tudi predstavitvi novosti za poročaje zavezancev za turistično takso.

Kot je poudarila direktorica javnega zavoda Turizem in kultura Radovljica Nataša Mikelj, je prihodnost turizma zagotovo v povezovanju, tako znotraj regije kot širše. V Radovljici se vidijo predvsem kot pomemben del regije Julijske Alpe; da je prav krepitev tovrstnih povezav pomembna in zagotavlja najuspešnejšo promocijo in s tem prepoznavnost, kaže tudi nedavna uvrstitev Julijskih Alp s posebno omembo Radovljice med deset regij, ki si jih je po priporočilu popotniškega giganta Lonely Planet treba ogledati v prihodnjem letu.

Kot je še poudarila Miklje-va, je bilo na nedavni turistični borzi v Londonu, na kateri je sodelovala tudi Radovljica, zelo veliko zanimanja za čebelarstvo, ki so ga v okviru svojih aktivnosti posebej poudarjali. »Gre za izjemno prednost, ki jo predstavlja dejstvo, da je čebelarska tradicija v Sloveniji pestra in živa, in prav to je tisto, kar obiskovalce najbolj pritegne.«

Udeleženci srečanja, turistični ponudniki v občini Radovljica, so dali nekaj predlogov in pobud. Maja Buden iz radovljiške gostilne Kunstelj je tako (spet) opozorila na zanemarjeno in neugledno stavbo radovljiške železniške postaje; kot so povedali predstavniki občine in Turizma Radovljica, se o tem, da bi stavbo prenovili, s Slovenskimi železnicami skušajo dogovoriti že leta, žal neuspešno.

Ena od udeleženk srečanja pa je predlagala, da bi letos v času novoletnih praznikov okrasili tudi Lesce, ne le Radovljice, morda vsaj glavno ulico skozi kraj.

Udeležencem srečanja so tokrat predstavili tudi novosti za poročanje zavezancev za turistično takso in jih povabili, da se udeležijo delavnic oziroma vodenih ekskurzij po različnih znamenitostih v občini, da se bodo z njimi seznanili in jih tako lažje predstavili gostom. »Lansirali smo veliko produktov, zdaj se je treba posvečati kvaliteti in komunikaciji,« je poudarila Nataša Mikelj in dodala, da se turizem ne sme končati na občinskih mejah.

Prepovedi in kazni niso dovolj

Svet javnega zavoda Triglavski narodni park je na zadnji seji med drugim obravnaval aktivnosti zavoda glede usmerjanja obiska, kar naj bi bila ena od prednostnih nalog upravljanja zavarovanega območja.

Mateja Rant

Bed – V Triglavskem narodnem parku (TNP) se že nekaj poletnih turističnih sezon zapored, še posebno pa v letošnji sezoni, soočajo s povečanim obiskom. »Vse napovedi kažejo, da se bo obisk še povečeval, zato mora TNP zavzeti konstruktivnejšo vlogo pri reševanju teh težav, in to ne samo s prepovedmi in kaznovanjem,« je opozoril svetnik Janeza Rakarja je bil prav z razmišljanjem o usmerjanju obiska narejen krepak premik od omejevanja obiska, o katerem je bilo prav tako že govora. »Ni treba, da gredo vsi samo do slapa Savice ali Peričnika, predstavili jim bomo še druge možnosti.« Obenem se zaveda, da bo v prihodnje treba poskrbeti tudi za ureditev novih parkirišč pred vstopom v alpske doline in čistejši javni prevoz. »Dogovarjamo se, kako to

Motorizacijo je po prepričanju Janeza Rakarja treba pustiti na vstopu v doline, a je obenem treba zagotoviti 'zeleni' prevoz, urediti pešpoti ... Ne razmišljajo pa še o omejevanju obiska in pobiranju vstopnin za park.

Miro Eržen, na pobudo katerega so se svetniki posvetili temu vprašanju. Skupaj z lokalnimi skupnostmi in državo bi morali po njegovem obisk regulirati na tak način, da ga bo park lahko prenesel.

Stanje je kaotično predvsem na področju prometa v alpskih dolinah in po Erženovem mnenju bi moral biti park pobudnik, da se to začne reševati. Najprej bi bilo po njegovem treba jasno označiti že obstoječa parkirišča, potem pa tudi v sodelovanju z državo poskrbeti, da se bo to uredilo celoviteje. Zgolj usmerjanje obiskovalcev, s čimer bi razbremenili najbolj obiskane točke, po njegovem ne bo dovolj. A po prepričanju v. d. direktorja TNP zagotoviti, da bo sprejemljivo za obiskovalce in da bodo tudi domačini lažje živeli in ne bodo več čutili takšnega pritiska, kot so ga letos, ko je prišlo tudi do negativnih stališč in pritožb, da nimajo dovolj miru,« je poudaril Rakar. V nekaterih občinah se po njegovih besedah že pripravljajo na gradnjo parkirišč, kar pa je vezano tudi na spreminjanje prostorskih aktov, je opozoril. »Strinjam se, da je treba motorizacijo pustiti na vstopu v doline, a je obenem treba zagotoviti 'zeleni' prevoz, urediti pešpoti ...« Za zdaj pa niso govorili o morebitnem omejevanju obiska, prav tako TNP ne razmišlja o pobiranju vstopnin za park, je še dodal Rakar.

Odprite se za priložnosti, ki jih ponuja evropski trg in poiščite ustrezne partnerje, dosežite nove trge ali preprosto pridobite dostop do potrebnih finančnih sredstev.

Janez je menil, da je čas za razvoj njegovega podjetja. Zato je stopil v stik z mrežo Enterprise Europe Network, da bi odkril vse prednosti in priložnosti, ki jih ponuja enoten trg. Mreža Enterprise Europe Network mu je pomagala poiskati ustrezne vire novega kapitala, partnerje in potrebne nasvete za dvig njegovega podjetja na višjo raven.
Zakaj ne bi vi storili enako? Možnosti za razvoj podjetja imate dobesedno na dosegu roke.

Spoznajte, kaj lahko mreža Enterprise Europe Network v Sloveniji stori za vas, na spletnem mestu **een.si**

Evropska komisija

niko Železniki
70 let tradicije
www.niko.si

ZAPOSLI

SODELAVCA/KO V RAČUNOVODSTVU
s V., VI. ali VII. stopnjo ekonomske smeri, aktivnim znanjem angleškega ali nemškega jezika ter poznavanjem računalniških programov (word,excel,e-pošta)

REFERENTA/KO V PRODAJI
z vsaj V. stopnjo ekonomske ali družboslovne smeri, aktivnim znanjem angleškega ali nemškega jezika, poznavanjem računalniških programov (word, excel, e-pošta)

UPRAVLJALCA/KO STROJNIH LINIJ
s tehničnim poklicem ali pridobljenimi delovnimi izkušnjami za delo na strojih.

Za več informacij pokličite: 04 51 17 725, 040 756 241.
Pisne prijave z življenjepisom zbiramo do 30. 11. 2017 na naslovu: vanja.habjan@niko.si.

SPO, podjetje za upravljanje nepremičnin, Škofja Loka, d. o. o.
Blaževa ulica 3, 4220 Škofja Loka
Tel.: 04 511 2780, fax.: 04 511 2790
E-pošta: info@spo.si, www.spo.si

K SODELOVANJU V NAŠEM KOLEKTIVU VABIMO DVA NOVA SODELAVCA

Delovno mesto: **STROKOVNI SODELAVEC ZA ENERGETIKO**
Zahtevana izobrazba:
– najmanj višja strokovna izobrazba, smer strojništvo, energetika
Zahtevana dodatna znanja:
– vozniški izpit kategorije B
– izpit iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti (izpit kandidat opravi takoj po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi)
– obvladovanje računalniških programov MS-Office
Zaželena dodatna znanja:
– znanje uporabe programske opreme Imagine za upravnike (iCounters, iBuilding)
– poznavanje energetike, predvsem področja ogrevanja stavb
– poznavanje osnov finančnega poslovanja
Delovne izkušnje:
– najmanj 3 leta delovnih izkušenj na področju energetike
Druga pričakovanja:
– samostojnost pri ugotavljanju potreb, načrtovanju, organiziranju in usklajevanju vzdrževalnih del in investicij
– sposobnost pisnega in govornega komuniciranja in sposobnost vodenja sestankov, veselje do dela z ljudmi
– pripravljenost za delo na terenu in delo izven delovnega časa.

Delovno mesto: **VZDRŽEVALEC KOTLOVNIC IN OBJEKTOV**
Zahtevana izobrazba:
– V. stopnja – strojni tehnik
Zahtevana dodatna znanja:
– vozniški izpit kategorije B
– izpiti, ki jih kandidat opravi takoj po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi:
• izpit iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti
• opravljeno usposabljanje za strojnika centralnega ogrevanja
• strokovno znanje o ravnanju z napravami na zemeljski plin
Zaželena dodatna znanja:
– obvladovanje ključavničarskih, inštalaterskih, kleparskih, popravil, ki ne zahtevajo posebne strokovne usposobljenosti
– splošno poznavanje opreme kotlovnic in ogrevalnega sistema
– obvladovanje osnovnih računalniških programov MS-Office
Druga pričakovanja:
– pripravljenost za delo na terenu
– sposobnost pisnega in govornega komuniciranja

Z izbranima kandidatoma se sklene delovno razmerje za dobo 6 mesecev z dvomesečnim preizkusnim obdobjem. Možnost podaljšanja ali sklenitve pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas. Ponudbe oddajte do 1. 12. 2017 na naslov: SPO, d. o. o., Blaževa ulica 3, 4220 Škofja Loka, ali po elektronski pošti na: info@spo.si.

www.gorenjskiglas.si

BACHERREISEN
Kärnten Bus
...die Linie die weiter geht

Iščemo
VOZNIKA AVTOBUSA (m/ž)
za linijski promet v Avstriji (okolica Zgornja Koroška: Beljak–Špital ob Dravi (Villach–Spittal)).

POGOJI:
• vozniški izpit kategorije D (koda 95)
• dobro znanje nemškega jezika.

Delo je za polni delovni čas. Plačilo je 10,70 € bruto na uro (14 plač letno). Nudimo stimulativno nagrajevanje.

Prošnjo z življenjepisom pošljite obvezno v nemškem jeziku na elektronski naslov: office@bacher-reisen.at ali Bacher Touristik GmbH, z.H. Hr. Mag. Martin Bacher, Millstätter Straße 45, 9545 Radenthein.

AlpeAdria Line
Klagenfurt <> Ljubljana
Info: +43 (0) 463 931 800 www.alpeadrialine.com

Nagrada tudi za Občino Naklo

Balkonsko cvetje, nageljni, zunanja ureditev lepšajo mnoge nakljanske domove, urejenost prometnih križišč pa zaokrožuje trud posameznikov. Turistično društvo Naklo se je s priznanji zahvalilo tistim, ki so letos še posebno izstopali.

Suzana P. Kovačič

Naklo – Turistično društvo (TD) Naklo je pred dnevi povabilo v Dom Janeza Filipiča na tradicionalno prireditev Najlepše doma, ki jo je glasbeno odprl izvrstni mladi harmonikar Primož Gnidovec, domačin, ki na tekmovanjih tudi v tujini posega po najodličnejših mestih. Predsednik TD Naklo Aleš Kokalj je ob tej priložnosti spomnil na posebno obletnico, tristo let od smrti verjetno najpomembnejšega Nakljanca, zdravnika, mecena in diplomata dr. Gregorja Voglarja Carbonariusa (1651–1717). Voglar je bil med drugim osebni zdravnik ruskega carja Petra Velikega, v svojem času se je kot zdravnik zavedal tudi pomena čiste pitne vode pri preprečevanju kuge, zato je v oporoki velikodušno namenil svoji rojstni vasi Naklo za tiste čase zelo velik znesek pet tisoč goldinarjev za izgradnjo prvega vodovoda. V zahvalo so sredi Naklega pred 15 leti postavili kapelico lurške Matere božje. Predstavitev Voglarja na prireditvi je bilo avtorsko besedilo Damijana Janežiča, člana TD Naklo in poznavalca lokalne zgodovine.

Del letošnjih nagrajencev, ki so se izkazali z najlepšimi nageljni, balkonskim cvetjem, celostno ureditvijo in urejenostjo prometnih križišč z županom Markom Mravljo in predsednikom TD Naklo Alešem Kokaljem / Foto: Tina Dokl

Vsakoletna prireditev Najlepše doma je priložnost, ko imenujejo najlepše urejene hiše, vrtove ... Najlepši nageljni so letos krasili domova Štefke Gabrič in Lojzke Derlink, priznanja za najlepše balkonsko cvetje so prejeli Olga Prestor, Andreja Štefe ter Metka in Peter Praprotnik. Za celostno ureditev so s priznanji nagradili Slavko Šter ter družini Konc in Markič. Z urejenostjo prometnih križišč je TD Naklo najbolj prepričala občina Naklo, v njenem imenu je priznanje prevzel župan Marko Mravlja. Vsi nagrajenci, letošnji in še lanskoletni, so za darilo prejeli knjigo Pod gorami – Folklorne in spominske pripovedi iz krajev pod Dobrčo, Kriško goro, Storžičem in Krvavcem. Prijeten večer je zaključila igralska skupina Teatra Afngunc iz Reteč pri Škofji Loki, ki je odigrala predstavo Gospa poslančeva.

Predstavili socialno inovacijo

1. stran

»Gre za koncept sobe, ki je namenjena stanovalcem z demenco, ko so v obdobju nemira in želijo iti domov, v kraj iz svoje mladosti (ker so v svojem času in svojem svetu, lahko čutijo potrebo, da gredo domov skuhat kosilo, da gredo v službo ...). V tej sobi pa imajo stanovalci občutek, da so na potovanju; ko želijo oditi nekam, jih lahko pomiri občutek, da v resnici potujejo – vmes se sprostijo in pozabijo na namero. K sprostitvi prispeva tudi vizualna projekcija gora v sobi, kar še dodatno pomirja,« je povzela Kejžarjeva in dodala, da sobo lahko obiščejo tudi preostali stanovalci. Idejo za sobo je Kejžarjeva dobila ob ogledu podobnega prispevka na BBC.

V domu so lani skupaj s Fakulteto za socialno delo razvili inovativen koncept Celostne oskrbe stanovalcev z demenco, katerega rezultat so nove metode dela, kot sta škatla spominov in integracija stanovalcev v aktivnosti. »Največji dosežek pa predstavlja odprtje varovanega oddelka, ki ga stanovalci niso mogli zapustiti – v odprto obliko enote s povečano pozornostjo vsega kadra. Skupaj z Občino Tržič smo pripravili tudi zloženke Živimo in starajmo se skupaj, ki dodatno ozavešča lokalno skupnost o demenci,« je dejala Kejžarjeva.

Soba v projektu Grem na lepš je del širše obnove Doma Petra Uzarja, ki je potekala približno sedem mesecev in je bila skupaj vredna skoraj pol milijona evrov, glavnino denarja pa so zagotovili iz privarčevanih sredstev. Z obnovo so pridobili več kot šeststo kvadratnih metrov površine, pred kratkim so že odprli galerijo, ki služi tudi kot prireditveni prostor. V torek so odprli še domsko kavarno, ki je postala javni prostor za druženje stanovalcev, svojcev in zunanjih obiskovalcev. Cena kave je 0,70 evra, da je dostopna tudi pri nizki pokojnini.

»Investicije so seveda potrebne, pomembno pa je tudi, da domovi za starejše ohranjamo socialno noto, da se stanovalci pri nas zares počutijo kot doma,« je še poudarila Anamarija Kejžar. Predsednica Sveta zavoda Doma Petra Uzarja in predsednica Društva upokojencev Tržič Zvonka Pretnar je povedala, da je dom med člani društva dobil tisto dodano vrednost, ki ji pravimo dom, in da sodelovanje z domom tudi prek prostovoljk poteka tako, kot je treba.

Veselje otrok na igrišču pri lipi

Urša Peternel

Radovljica – Radovljiški otroci so dobili novo otroško igrišče, in sicer ob Gorenjski cesti pri lipi, ki so jo zasadili ob osamosvojitvi. Kot je povedal predsednik Krajevne skupnosti Radovljica Andrej Golčman, je igrišče posebno v tem, da je prijazno do otrok, igrala so lesena, brez plastičnih delov, namesto gum so po tleh položili zeleno trato in pesek. Zasnoval ga je domači arhitekt Marko Smrekar, domači so bili tudi vsi izvajalci del. Projekt je stal 42 tisoč evrov, financirala pa ga je Krajevna skupnost Radovljica. Ob igrišču je urejena tudi razgledna točka.

Kot je povedal Golčman, je novo igrišče del urbane opreme mesta in ne bo ograjeno, zato si želijo, da ga bodo obiskovalci uporabljali spoštljivo.

Župan občine Radovljica Ciril Globočnik je izrazil zadovoljstvo, da je mesto dobilo še eno lepo otroško igrišče, da bi bilo še bolj prijazno do otrok, pa odslej kajenje na območju pri lipi in tudi na novem igrišču ni več dovoljeno.

Igrala so prvi preizkusili otroci vseh treh radovljiških vrtcev, javnega, waldorfskega in vrtca Montessori, ki so tudi pripravili simpatičen kulturni program ob odprtju.

V Tabru obisk iz Pulja

Prejšnji teden so v Domu Taber gostili obiskovalce iz puljskega doma za starejše in si z njimi izmenjali koristne izkušnje.

Aleš Senožetnik

Šmartno – Vodstvo Doma Taber in župan Franc Čebulj so prejšnji četrtek dopoldne sprejeli obisk iz hrvaškega Pulja. Dober glas o uspešnosti cerkljanskega doma za starejše je segel tudi v hrvaško Istro, zato so se predstavniki tamkajšnjega doma za starejše z direktorico cerkljanskega doma Elizabeto Pristav Bobnar dogovorili za obisk in izmenjavo izkušenj.

Dom Taber so tako obiskale direktorica Vesna Grubišić Juhas, predsednica sveta zavoda Gordana Ferenčić in namestnica župana istrske regije Sandra Čakić, spremljalo pa jih je še več kot dvajset zaposlenih in prostovoljnih delavcev v domu. Nekdanji v. d. direktorja zavoda Zdravko Kastelic in župan Franc Čebulj sta hrvaškim gostom predstavila potek izgradnje doma, sedanja direktorica Elizabeta Pristav Bobnar pa delovanje doma v Šmartnem pri Cerkljah.

Formalni del srečanja je potekal v novih prostorih, ki povezujejo oba dela doma. V Domu Taber so si že dlje časa prizadevali obe stavbi povezati tudi v prvem nadstropju in ne zgolj v pritličju. To jim je zdaj tudi uspelo. Prostori sicer še niso v celoti dokončani, a po besedah Pristav Bobnarjeve bodo dela zaključena še ta mesec. »To je za nas res velika pridobitev, ki nam bo omogočala precej boljše delovne pogoje, stanovalcem pa olajšala bivanje v domu. Poleg tega pa prostor, ki smo ga s tem pridobili, lahko namenimo tudi takšnim dogodkom, kakršen je bil današnji,« je še dodala direktorica Doma Taber.

Dom Taber so obiskali kolegi iz puljskega doma za starejše. Sedijo: direktorica Vesna Grubišić Juhas, predsednica sveta zavoda Gordana Ferenčić, namestnica župana istrske regije Sandra Čakić, župan Franc Čebulj in direktorica Doma Taber Elizabeta Pristav Bobnar.

Odgovor

Odgovor dr. Erika Breclja, ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen 3. novembra 2017, zahteva pojasnilo. Dr. Erik Brecelj je opomin dobil na osnovi prošnje zastopnice pacientovih pravic iz Ljubljane z dne 20. aprila 2015, nanjo se je obrnil pacient zaradi dilem, ki jih je imel po kontaktih z lečečim zdravnikom dr. Erikom Brecljem. Zastopnica je v obrazec »pooblastilo«, ki ga je potrebovala s strani bolnika, v rubriko »domnevna kršitev« zapisala, da naj bi šlo za domnevno kršitev pravice obveščanja, pojasnilne dolžnosti in sodelovanja pri zdravljenju. Ne bom se spuščal v podrobnosti poteka zdravljenja in razgovorov zdravnika z bolnikom in z njegovim predpostavljenim (vsa dokumentacija je na razpolago na OILJ). Naj zaključim z ugotovljenim stanjem: dr. Erik Brecelj je bolnika informiral neustrezno, ni upošteval hierarhije in ustaljenih poti odločanja, bolnika je vpletal v osebni spor s predstojnikom, pri bolniku je vzbudil občutek, da je prikrajšan za najuspešnejše zdravljenje. Pri tem je kršil interne akte in s tem odgovorno strokovno delo, zakon o pacientovih pravicah in kodeks deontologije. Opomin vsekakor ni bil privlečen za lase, kakor trdi dr. Erik Brecelj.

Prim. Janez Remškar, dr. med.

Nova knjiga o družinskem podjetništvu

Kranj – Družba EY Slovenija izvaja projekt družinskega podjetništva, s katerim povezuje slovenske družinske podjetnike z dobrimi praksami v tujini. Pred kratkim je predstavila že četrto knjigo o družinskem podjetništvu v Sloveniji, v njej je deset zgod, med njimi so tudi zgodbe treh gorenjskih družinskih podjetij – Humko Bled, Mebor Železniki in Happy Tours Domžale. V podjetju EY Slovenija ugotavljajo, da se več družinskih podjetij trenutno ukvarja z izzivi prenosa lastništva in upravljanja na drugo generacijo, pri tem pa jim svetujejo, da za zmanjšanje tveganj sestavijo družinsko ustavo – pisni dogovor, v katerega člani družine zapišejo ključne vrednote, smernice, pravila in zaveze ter postopke odločanja.

Glavarjev špital z novimi okni

V Komendi so zaključili menjavo zunanjega stavbnega pohištva na Glavarjevi bolnišnici in se nadejajo, da bodo na spomeniško zaščitenem objektu kmalu izvedli tudi druga obnovitvena dela.

Aleš Senožetnik

Komenda – V sredo zvečer je pred Glavarjevo bolnišnico, znano tudi kot Glavarjev špital, potekala kratka slovesnost ob zaključku obnovitvenih del. Na stavbi z začetka 19. stoletja so namreč zamenjali več kot petdeset oken in dvoje dvokrilnih vrat. V spomeniško zaščiteni stavbi je bila nekoč bolnišnica, po drugi svetovni vojni osnovna šola, danes pa nudi prostor različnim uporabnikom, arhivske prostore Upravni enoti Kamnik ter sejno sobo komendskemu občinskemu svetu.

Kot je povedal župan Stanislav Poglajen, so se že pred dvema letoma z upravno enoto začeli dogovarjati o sodelovanju pri prenovi, ki je potekala v skladu z zahtevami Zavoda za varstvo kulturne dediščine, in jo letos tudi dokončali. Investicija je znašala 89.300 evrov, od tega je nekaj manj kot 35 tisoč evrov že prispevalo ministrstvo za javno upravo.

Tako komendski župan kot tudi načelnik upravne enote Mihael Novak upata, da je to šele začetek celovite sanacije tega kulturnega spomenika, ki bo v naslednjih letih potreboval še novo fasado in menjavo strehe. Tudi pri tem se v Komendi nadejajo dobrega sodelovanja z upravno enoto in ministrstvom.

Otvoritveni trak so prerezali načelnik UE Kamnik Mihael Novak, arhivarka Joži Globočnik, župan Stanislav Poglajen ter direktor direktorata za stvarno premoženje na ministrstvu za javno upravo Uroš Korošec.

Nujno zgodaj prepoznati nasilje

Po dveh primerih medvrstniškega nasilja, ki sta se v letošnjem šolskem letu zgodila v prostorih Osnovne šole (OŠ) Cvetka Golarja Škofja Loka in zunaj nje, se nekateri starši tamkajšnjih učencev sprašujejo, ali se je vodstvo šole ustrezno odzvalo.

Mateja Rant

Škofja Loka – Eden od učencev OŠ Cvetka Golarja je v letošnjem šolskem letu dvakrat telesno poškodoval vrstnika. Po prvem napadu na učenca policije niso obveščali, je pojasnila ravnateljica Karla Krajnik, ampak so ukrepali v skladu z njihovimi pravili šolskega reda. Ko je mesec kasneje isti učenec po koncu pouka na avtobusni postaji pred šolo spet poškodoval vrstnika, pa so z dogodkom seznanili policijo ter obvestili pristojni center za socialno delo in zahtevali prednostno obravnavo. A po mnenju nekaterih staršev vodstvo šole že takoj ob prvem pojavu nasilja v šoli ni ustrezno ukrepalo.

V OŠ Cvetka Golarja so od začetka šolskega leta obravnavali dva primera medvrstniškega nasilja. / Foto: Tina Dokl

O medvrstniškem nasilju na omenjeni šoli so govorili že na prvi redni seji sveta staršev konec septembra, je pojasnila predsednica sveta staršev Hiacinta Klemenčič. Že takrat so izpostavili fizični napad na učenca med odmorom v šolskem prostoru, pri katerem je prišlo do telesnih poškodb. »Čeprav je šlo za najtežjo kršitev v skladu s pravili šolskega reda in z zakonom o osnovni šoli, vodstvo šole o tem ni obvestilo pristojnih institucij,« je opozorila Hiacinta Klemenčič in dodala, da so po drugem primeru napada na učenca, ki ga je zagrešil isti učenec, sklicali izredno sejo sveta staršev, saj je več staršev menilo, da je bil odziv vodstva šole in šolske svetovalne službe v prvem primeru neustrezen. »Namen sklica izredne seje je bil reševanje problematike nasilja na šoli in sistemska zaščita učencev pred nasilnimi vrstniki. Menimo, da v konkretnem primeru učenec, ki je zakrivil dva dogodka fizičnega nasilja, katerih posledice so bile telesne poškodbe žrtev, potrebuje pomoč ustreznih institucij,« je razložila Hiacinta Klemenčič. Ob tem je opozorila, da problemov ni smiselno pometati pod preprogo, saj se bo na tej preprogi prej ali slej kdo spotaknil. Tega pa si ne želijo, je pribila.

Ravnateljica Karla Krajnik je zatrdila, da se v šoli odzovejo na vsako obliko nasilja in tako naj bi bilo tudi v omenjenih primerih. »Prvič smo uporabili ukrepe, predvidene s pravili šolskega reda. Ko se je fizični napad kljub našim ukrepom ponovil, smo obvestili ustrezne institucije.« A tudi magistrica zakonske in družinske terapije Nataše Leskovec izraža dvom, ali je šola zadovoljiva ukrepala. Sprašuje se, ali so učitelji dovolj poučeni o tem, kaj je pravzaprav nasilje. Delavnice o nasilju, ki jih izvaja šola, zato po njenem ne bi smele biti namenjene zgolj učencem, temveč tudi učiteljem, ker ne zaznavajo in ne prepoznavajo nasilja v njihovi začetni fazi. »Tudi po drugih šolah se kaže vse večja poklicna izgorelost učiteljev, vedno večji so občutki nesposobnosti ob reševanju konfliktov, motivacija za delo in raven strokovne identitete upada, nasilje in nedoslednost v šoli pa se razraščata,« opozarja Nataša Leskovec in dodaja, da je posledica tega nestrokoven odziv učiteljev, otrok in staršev ob konfliktih ter manj kakovostno izvajanje pedagoškega in vzgojnega procesa.

Ravnateljica se strinja, da je tudi izobraževanje učiteljev vsekakor potrebno in so ga izvajali že v preteklosti. »V letošnjem šolskem letu smo dodatno izvedli izobraževanje za vse učitelje v zvezi z zaznavanjem in preprečevanjem nasilja, izvedla ga je zunanja sodelavka Ingrid Klemenčič,« je pojasnila in dodala, da so in še bodo tej temi veliko pozornosti namenili tudi na pedagoških konferencah.

ZAVOD ZA TURIZEM CERKLJE
Trg Davorina Jenka 13
4207 CERKLJE NA GORENJSKEM

Na podlagi 10. in 13. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za turizem Cerklje (Uradni vestnik Občine Cerklje na Gorenjskem, št. 4/2012, 1/2014, 4/2016), 19. in 20. člena Statuta Zavoda za turizem Cerklje ter v skladu s sklepom, sprejetim na 5. seji Sveta Zavoda dne 14. 11. 2017, Svet zavoda razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA JAVNEGA ZAVODA »ZAVOD ZA TURIZEM CERKLJE«

Za direktorja zavoda (m/ž) je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjuje še naslednje pogoje:
– ima najmanj višješolsko strokovno izobrazbo,
– ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju turizma,
– ima organizacijske spodobnosti, kar dokazuje s svojim preteklim delom,
– izkazuje znanje dveh svetovnih jezikov,
– izkazuje znanje uporabe informacijskih tehnologij,
– da je državljan Republike Slovenije,
– ne sme biti pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ne sme biti obsojen na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev
– zoper njega ne sme biti vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
– izpolnjuje ostale pogoje v skladu z zakonom.

Kandidat mora predložiti program dela za mandatno obdobje 4 let in vizijo razvoja turizma v Občini Cerklje na Gorenjskem.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas, za mandatno dobo 4 let in 6-mesečnim poskusnim delom.

Pisno prijavo z življenjepisom, opisom dosedanjih izkušenj, programom dela in vsemi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev je treba poslati najkasneje v 20 dneh od objave razpisa v časopisu Gorenjski glas. Prijave je treba poslati v zaprti ovojnici na naslov: Zavod za turizem Cerklje, Trg Davorina Jenka 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem, s pripisom: »Svet zavoda – prijava na razpis za direktorja – ne odpiraj«.

Številka: 110-02/2017-01
Datum: 15. 11. 2017

Predsednik Sveta Zavoda
Luka Štumberger l.r.

Priprava vozil in voznikov na zimo

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Policijska postaja Škofja Loka je v sodelovanju z občinskim redarstvom, Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Škofja Loka in Tehničnimi pregledi Avto Krka pred kratkim pripravila preventivno akcijo za ozaveščanje voznikov na zimske razmere na cesti in pripravo vozil na zimsko obdobje.

»Naš namen je, da naključnim voznikom, ki so pripravljeni na sodelovanje, na kratko predstavimo nevarnosti zimskega časa, kako se čim bolje pripraviti na zimo, preglednik iz tehničnih pregledov pa na željo voznikov tudi preveri, ali je vozilo že ustrezno pripravljeno za zimo,« pravi Aleš Demšar, pomočnik komandirja PP Škofja Loka.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Škofja Loka je v akciji delil odsevne trakove voznikom in naključnim mimoidočim. »S stališča voznikov, ki v zimskih razmerah vozimo v manj ugodnih vremenskih razmerah, kot so megla, mrak, tema, dež, poledica, sneg ali celo vse od naštetega, je vidnost peščev izrednega pomena. Voznike smo opremili z znanjem, kako se odsevni trakovi uporabljajo. Verjamem, da bodo vozniki s trakovi opremili svoje družinske člane, predvsem otroke in starejše, in upamo na čim bolj redno uporabo,« je povedala strokovna sodelavka Sabina Gabrijel.

Občinski svet za preventivo bo v drugi polovici novembra izvedel še eno preventivno akcijo Bodi previden! Z njo bodo opozarjali pešce na pomen vidnosti v prometu ter voznike na večjo pozornost in skrb za pešce kot ranljivejšo in bolj ogroženo skupino udeležencev v prometu.

Pločnik na Studenem do konca novembra

Ana Šubic

Železniki – Pri gradnji pločnika ob regionalni cesti na Studenem je prišlo do enomesečne zamude, saj bodo dela končana predvidoma do konca novembra, je povedal svetovalec za investicije na Občini Železniki Peter Košir. Po prvotnih napovedih bi moral izvajalec Eurograd pločnik v dolžini 280 metrov in ostalo infrastrukturo zgraditi do konca oktobra, nato so rok prestavili na sredino novembra in sedaj na konec meseca. »Z investicijo so začeli malo pozno, septembra je bilo precej slabega vremena, sedaj pa dela izvajajo, kolikor jim dopuščajo razmere,« je Košir strnil razloge za zakasnitev del. »Pločnik in avtobusna postaja v smeri proti Železnikom sta zgrajena, treba ju je še asfaltirati, medtem ko avtobusna postaja proti Škofji Loki še čaka na obnovo. Prav tako je še treba postaviti tudi drogove za javno razsvetljavo in preplastiti cesto na tem območju, na enem odseku v celoti, na drugem pa polovično,« je razložil Košir in dodal, da bo gradnja še naprej potekala ob polovični zapori ceste. Investicija je vredna 148 tisoč evrov.

Investicija bo končana mesec dni kasneje, kot so predvidevali. / Foto: Andrej Tarfila

Pojejo že sto petintrideset let

Člani Prvega pevskega društva Lira iz Kamnika so svoje začetke začeli pisati že davnega leta 1882 in tako sodijo med najstarejša društva pri nas.

Jasna Paladin

Kamnik – »Prvo slovensko pevsko društvo Lira je prvo slovensko uradno registrirano pevsko društvo. Nesporazumi okrog izraza so v tem, da Lira ni niti najstarejši zbor, niti najstarejše društvo, niti najstarejše pevsko društvo na Slovenskem, pač pa zgolj prvo slovensko pevsko društvo, ki je 9. novembra leta 1882 imelo statut, pravila v desetih členih, uradno overovljena pri tedanji krajevni oblasti v dokumentu s številko 9654, s podpisom tedanjega zastopnika cesarja in kralja Franca Jožefa, barona Andreja Winklerja in njegovim žigom. In to je vse. To so potrjevali že tedanji glasbeniki, med njimi tudi Emil Adamič. O tem pa govori tudi delo Musikbuch aus Österreich, ki ga je uredil Hugo Botstiber in je izšlo leta 1911 na Dunaju. V njem so popisana vsa društva, ustanovljena na Avstro-Ogrskem. Za slovensko ozemlje je navedeno, da je starejše od kamniške Lire edino nemško moško pevsko društvo iz Dravograda, ki je bilo ustanovljeno, najbrž formalno, leta 1873 in ne obstaja več,« nam je začetke predstavil dolgoletni umetniški vodja lirašev, Škofjeločan Andrej Misson. Lira je bila tako prvi slovenski zbor, ki je bil registriran kot samostojno društvo.

V vseh teh letih se je v zboru zvrstilo okoli 650 pevcev in tudi pevk, saj je bila Lira nekaj časa tudi mešan zbor. Zbor so vodili še France Stele, Ciril Vremšak, Samo Vremšak in Marjan Ribič. Danes je pevcev okoli petindvajset in Kamničani si ne predstavljajo več nobene pomembnejše prireditve brez njihovega nastopa. Ponosni so na svojo kakovost, kar so dokazali že s številnimi odmevnimi nastopi in nagradami v tujini. »Imamo program, ki za mnoge pevce ni lahek, pojemo v več jezikih, nastopamo doma in na tujem. Pevci morajo imeti glas, predvsem pa glavo in srce na pravem mestu. Moj cilj niso tekmovanja, 'šport' je bolj za mlade glasove. In veseli smo vsakogar, ki ima glas, voljo in potrpljenje, da se nam pridruži,« pravi Misson, ki liraše vodi že sedemnajst let. Pod njegovim vodstvom liraši pojejo slovenske ljudske pesmi, pa umetne – slovenske in tuje – ter tudi številne zimzelene popevke, operna dela, dela iz muzikalov ... Liraši so ob letošnjem visokem jubileju pripravili slavnostni koncert in podelili priznanja svojim članom, tudi tistim, ki v njihovih vrstah prepevajo že trideset let. Takšni so Drago Homšak, Martin Kač, Matej Krt, Alojz Pelc, Peter Repanšek in Matic Romšak.

Člani Prvega slovenskega pevskega društva Lira na slavnostnem koncertu skupaj z glasbeniki Simfoničnega orkestra Domžale – Kamnik / Foto: Primož Pičulin

Dobili posel z EasyJetom

Zgornji Brnik – Adria Tehnika je postala ponudnik vzdrževanja letal britanskega nizkocenovnika Easyjet za spremembe registracije v avstrijski register. Prevoznik je namreč julija ustanovil podjetje EasyJet Europe s sedežem na Dunaju, prek katerega bo tudi po izstopu Velike Britanije iz EU lahko nadaljeval izvajanje letov znotraj Evropske unije. Prvo letalo je bilo registrirano že julija, trenutno pa v Adrii Tehnika izvajajo modifikacije za vpis preostale EasyJetove flote, okoli 110 letal. Kot pravijo na EasyJetu, so se za brniško podjetje odločili zaradi pozitivnih preteklih izkušenj (z njimi sodelujejo že od leta 2016) in izkušenj z letali tipa Airbus A320. Delo naj bi v Adrii Tehnika zaključili do konca zimskega voznega reda leta 2019.

Kako čim dlje ostati v domačem okolju

Škofja Loka – Center slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka pripravlja že drugo brezplačno delavnico. V sredo, 22. novembra, ob 17. uri bodo prikazali, kako skrbeti za starejše, da bodo lahko čim dlje ostali v domačem okolju.

Za Maistra bo še več prostora

Rojstna hiša Rudolfa Maistra v Kamniku bo kmalu v še večji meri namenjena muzejski dejavnosti, saj se bo občina po odkupu preostanka pritličja te dni lotila še temeljite prenove.

Jasna Paladin

Kamnik – Severni del pritličja je občina od Župnije Kamnik odkupila že v začetku leta, ob koncu oktobra pa je bil v delo že uveden tudi na razpisu izbrani izvajalec, ki bo približno 74 kvadratnih metrov prostorov prenovil, da jih bodo tako priključili južnemu delu pritličja, ki je enota Medobčinskega muzeja Kamnik že od leta 2012.

Celovita obnova bo potekala pod nadzorom konservatorke iz kranjske enote Zavoda za varstvo kulture, saj gre za zaščiteno stavbo, restavrirati bo treba tudi bogate poslikave in strop. Po prenovi bo v stavbi več prostora za pedagoške dejavnosti, prireditve, depo in nasploh za predstavitev življenja in dela Rudolfa Maistra, prav tako bo prenova obiskovalcem omogočila boljši vpogled v samo zasnovo hiše.

Rok za dokončanje del je tri mesece, naložba je vredna slabih 110 tisočakov, dejanska dela pa naj bi se predvidoma začela po 20. novembru.

Pritličje rojstne hiše Rudolfa Maistra na Šutni bo kmalu v celoti namenjeno muzejski dejavnosti.

Vandalizem v Mengšu

Aleš Senožetnik

Mengeš – V Mengšu so se v zadnjih tednih srečali z več primeri vandalizma, ki ga v občini sicer niso vajeni. Najprej so nepridipravi poškodovali telefonsko govorilnico na občinski stavbi, nato pa razbili vse štiri steklene stene avtobusne postaje v Loki pri Mengšu. V enem tednu so kar dvakrat uničili zapornico, ki je namenjena zagotavljanju prostih intervencijskih poti. Kot sporočajo z občinske uprave, so se s Policijsko postajo Domžale že dogovorili, da bodo povečali število obhodov in pregledov, tako podnevi kot ponoči. Prav tako razmišljajo, da bi uvedli videonadzor v okolici upravne stavbe občine, Kulturnega doma Mengeš in drugih objekotv, ki so najpogosteje poškodovani. Občane pa prosijo, da spremljajo dogajanje in posredujejo kakršne koli informacije o storilcih in vandalizmu.

Dan splošnih knjižnic

Igor Kavčič

Kranj – Dan splošnih knjižnic, sicer ga obeležujemo 20. novembra, bo s praznovanjem branja in druženja v splošnih knjižnicah povezal več kot petdeset krajev po Sloveniji in bo potekal ves teden. Pod naslovom Gostija v deželi branja bo vsak dan v znamenju pestrega dogajanja, od vabil k vpisu, listanja najbolj priljubljenih knjig, izposoje zgoščenk, obiska delavnic in strokovnih vodstev. Združenje splošnih knjižnic povezuje 58 splošnih knjižnic po Sloveniji, ki so zakladnice in srečališča kulturnega ter izobraževalnega dogajanja. Osrednji nacionalni dogodek bo 20. novembra sicer potekal v knjižnici Šmarje pri Jelšah, na ta dan pa bo v skoraj vseh slovenskih splošnih knjižnicah možen tudi brezplačen vpis novih članov. Naslov torkovih prireditev je Slovenskih TOP 10, ko bodo predstavljali slovenske avtorje in najuspešnejša dela zadnjih let, sredina tema je Zgodovina in zanimivosti mojega kraja, v četrtek bomo spoznavali, da v knjižnici niso samo knjige, petkov obisk v knjižnici pa bo v znamenju teme Modrost za mladost — najbolj brane knjige za otroke in mlade skozi čas.

V Mestni knjižnici Kranj bo v sredo potekal pogovor s filmskim kritikom, pisateljem, publicistom, TV-voditeljem, urednikom in političnim komentatorjem Marcelom Štefančičem, v četrtek bodo odprli Zdravstveni kotiček, predvajali bodo dokumentarni film Maje Prettner Dom, ljubi dom, v petek pa bodo na razstavi na ogled knjige, ki so jih v otroštvu prebirali vaši knjižničarji. V Občinski knjižnici Jesenice bo v torek, 21. novembra, ob 19.30 predavanje Dr. Marka Mugerlija Reformacija na Slovenskem in odprtje razstave Dalmatinova Biblija in Korenski prehod. Razstavo bo predstavil avtor Stane Jurca. Pestro dogajanje pa bo tudi v preostalih splošnih knjižnicah po Gorenjskem.

Slovo od poletja

Foto: Damijan Janežič

Nada Marija Golob Pignatari in Alojzija Murn

Naklo – V Pavlinovi galeriji razstavljata izkušeni in nagrajevani likovni ustvarjalki Nada Marija Golob Pignatari in Alojzija Murn. Kot je zapisala dr. Nuša Lapajne: V delih Golobove so prikazani vsi žanri od krajine, figure do tihožitij, pri vseh pa je zaznati močne kromatične barve, ki so njen prepoznavni znak. Skupaj s svetlobnim vzdušjem predstavi svojstven slikarski slog, ki spominja na impresionistično odslikavo trenutka. Alojzija Murn daje prednost figuri in portretu, pri tem ji je risba kot osnova za realistično sliko izredno pomembna. Modele in tudi krajine slika v živo, brez predloge. Odprtje razstave z naslovom Slovo od poletja je potekalo v prijetnem vzdušju številnih obiskovalcev, usklajena barvitost slik pa je že sama po sebi dodala lepim prostorom Pavlinove galerije nov sijaj. Razstava bo na ogled do 27. novembra ob nedeljah od 10. do 11. ure, ostale dni po dogovoru.

Predstava o glasbeni poti Lojzeta Slaka

Železniki – Kulturni dom v Železnikih bo nocoj ob 19.30 gostil Teater Šentviški z gledališko-glasbeno predstavo o življenju in delu kralja polk in valčkov Lojzeta Slaka z naslovom En godec nam gode. Scenarij za predstavo, ki je nastala po istoimenski knjigi Ivana Sivca, je napisal Roman Končar, režiral pa jo je Brane Kopač. V predstavi več kot 45 igralcev, pevcev in instrumentalistov upodablja Slakovo življenje od ranega otroštva, ko je prvič plaho vzel v roke stričevo harmoniko, do velikega gala koncerta v Cankarjevem domu. V dramsko besedilo je vključenih več kot deset Slakovih melodij, ki jih izvajajo v živo. Režiser Brane Kopač je prepričan, da bo predstava za občinstvo iz Selške doline in širše okolice zanimiva tudi zato, ker od tam prihajajo Fantje s Praprotna, ki so pomemben del Slakove glasbe in so v dobršni meri upodobljeni tudi v predstavi.

Ženska duša v času

V prostorih Galerije Bala v Kranju je na ogled razstava likovnih del treh slikark: Irene Jeras Dimovske, Biserke Komac in Mete Šolar. Tri ženske poetike, tri likovne govorice.

Igor Kavčič

Foto: Igor Kavčič

V Galeriji Bala se predstavljajo Irena Jeras Dimovska, Biserka Komac in Meta Šolar.

Kranj – Galerija Bala je najmlajše kranjsko razstavišče, nad katerim bdi območna izpostava JSKD Kranj, nekaj razstavnih terminov pa je namenjeno tudi sodelovanju z Likovnim društvom Kranj. Eden plodov tovrstnega povezovanja je tudi slikarska razstava, ki so jo odprli v ponedeljek in bo na ogled do 8. decembra, predstavljajo pa se tri članice kranjskega društva, umetnice treh različnih generacij: Biserka Komac, Irena Jeras Dimovska in predstavnica mlajše generacije Meta Šolar; prvi iz Kranja, slednja iz Radovljice. Vsaka se v svoji izrazito avtorski poetiki predstavlja z deli zadnjega obdobja.

Razstavljena dela Biserke Komac sodijo v njen novejši cikel slik z naslovom Transcendenca. »Cikel se je rodil iz občutka ujetosti in utesnjenosti. Ob razmišljanju o tem, kako se lahko odmaknem in osvobodim iz vseh teh mrež, ki nas obdajajo, saj smo ujeti vsak v svojo mrežo, mrežo tujih egov, pričakovanj, prepričanj, v mreže dogodkov, v mreže konvencij in, kar je neizogibno, brezupno v mrežo novih tehnologij,« je povedala Komčeva. Kot je zapisala umetnostna zgodovinarka Melita Ažman, je v kompozicijo ujela skupek različnih plasti in sfer, ki se definirajo skozi raznoliko podajanje mrežnih sestavov, ob pomoči katerih gradi globinsko in prostorsko ujetost. »Strukture mrež v povezavi z asociacijami spominjajo na ribiške in pajkove mreže kot tudi na strukture in teksture, ki jih za seboj puščata naše okolje in urbana podoba mest. Dinamični prepleti kot tudi igra ostrine in meglice prikazujejo živahno dogajanje, katerega del smo.«

Osrednji motiv v ustvarjalnem likovnem opusu Irene Jeras Dimovske je ženska figura, ki se kot samostojna podoba ali v družbi drugih pojavlja v neki abstraktni krajini. Kot poudarja Ažmanova, gre za premišljeno umeščanje figure v prostor, v katerega so umeščene v ležernih, spontanih, ne prisilnih pozah – in delujejo, kot bi bile v svojem izoliranem svetu, ne pustijo se motiti, čeprav nas vabijo v sam prostor. »Irena Jeras Dimovska tematizira človeka in okolje, oboje se seveda prepleta in sovpada, a v končni fazi je figura izražena kot ženska, in če gledamo na zemljo in s tem posledično na naravo kot na mater, se zgodba razkrije v drugi luči.«

Predstavnico mlajše slikarske generacije Meto Šolar smo v zadnjih letih spoznavali predvsem po tako zaradi zornega kota kot upodobitve same zelo neklasičnih, najbolj pogosto pa ženskih portretih. Tokrat raziskuje spoje realistične in abstraktne umetnosti. V Bali so na ogled tri dela večjega formata v tehniki akril na platnu, ki sodijo, kot pove Šolarjeva, v obsežnejši cikel okrog petnajstih del. Na slikah ženske podobe nastopajo tako v doprsni kot celopostavni idejni izpeljavi, medtem ko je prisotno tudi njeno brezoblično podajanje zgodbe in vzorčno dopolnjevanje prostora. Po mnenju Ažmanove celota v tem sklopu dobi nov pomen, zavit v motiviko minljivosti. »V zaključni fazi del je značilna črtkasta, točkovna in tudi krožnopotezna in barvna izpeljava, ki spominja na dela in način slikanja starih mojstrov,« je k njenim slikam še dodala kustosinja razstave. Galerija je odprta vsak dan od ponedeljka do petka med 16. in 18. uro.

Loški orkester zmagal v Ormožu

Mestni pihalni orkester Škofja Loka je na tekmovanju za pokal Vinka Štrucla dosegel najvišje število točk in s tem naslov absolutnega zmagovalca.

Igor Kavčič

Škofja Loka – Na Martinovo soboto je v Ormožu potekalo 22. Tekmovanje godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla. Na tekmovanju, ki spodbuja kvaliteto izvajanja programov zabavne glasbe za pihalne orkestre oziroma godbe, je nastopilo deset slovenskih godb, v katerih igra več kot petsto godbenikov, med njimi tudi Mestni pihalni orkester Škofja Loka, z Gorenjskega pa je nastopila še KD Mengeška godba. Sestavi so nastopali v treh kategorijah, Mengšani v kategoriji nad 41 članov, Škofjeločani pa v kategoriji orkestrov do 34 članov.

Orkestre sta ocenjevala strokovna žiranta dirigenta Mitja Dragolič in Boštjan Dimnik ter v vseh kategorijah podelila pet zlatih plaket s pohvalo in pet zlatih plaket. Mestni pihalni orkester Škofja Loka, katerega umetniški vodja in dirigent je Roman Grabner, je izmed vseh orkestrov prejel tudi največ točk in si tako prislužil naslov absolutnega zmagovalca ter pokal Vinka Štrucla. »Leta 2013 smo se tekmovanja za pokal Vinka Štrucla udeležili prvič in že takrat prinesli domov pokal z najvišjim številom točk 91 od stotih možnih,« je povedala tolkalka in predsednica orkestra Neja Mlakar, ob letošnji ponovni udeležbi pa niso pričakovali, da bodo suvereno pometli z vso konkurenco in zbrali toliko točk. »Menim, da je to zgovoren dokaz, da naša kvaliteta z leti narašča, veseli pa smo tudi,

Loški orkestraši ob uspehu v Ormožu niso skrivali zadovoljstva. / Foto: Andreja Novljan

da se nam je v teh štirih letih, posebno pa letos, pridružilo kar nekaj novih mladih članov, za katere je bil to tudi prvi ''zaresni'' nastop z našim orkestrom,« je še povedala Mlakarjeva in dodala, da je zmaga dobra spodbuda za naprej, pri tem pa gre še zlasti zahvala dirigentu Romanu Grabnerju, ki vztraja z orkestrom in skrbi za njegovo nenehno kakovost in rast. Izkazala se je tudi Mengeška godba, saj je bila najboljša v svoji kategoriji.

Zbrana nordijska družina

Kot prvi med tekmovalci v nordijskih disciplinah sezono svetovnega pokala začenjajo smučarski skakalci. V Visli bo jutri moštvena tekma, v nedeljo še posamična. V ekipi tudi nov obraz.

Slovenska nordijska družina se je zbrala pred začetkom nove sezone svetovnega pokala. / Foto: Tina Dokl

Maja Bertoncelj

Ljubljana – Pred začetkom sezone svetovnega pokala se je v torek v Ljubljani zbrala slovenska družina v nordijskih disciplinah. Predstavili so se smučarski skakalci in skakalke, nordijski kombinatorci in smučarski tekači in tekačice z izjemo Katje Višnar in Vesne Fabjan, ki trenirata na Norveškem. Vrhunec sezone bodo olimpijske igre in tekme svetovnega pokala na domačih tleh, skakalci se veselijo tudi svetovnega prvenstva v poletih.

Sezona svetovnega pokala v nordijski kombinaciji in teku na smučeh se bo začela prihodnji konec tedna v Ruki na Finskem, že danes, teden prej kot običajno, pa jo začenjajo smučarski skakalci. Prva postaja je Visla na Poljskem, kjer bodo danes kvalifikacije za nedeljsko posamično tekmo, jutri pa se bodo med seboj pomerile ekipe. Trener Goran Janus je na uvod odpeljal sedem orlov. Včeraj so na pot odšli Peter Prevc, Robert Kranjec, Jurij Tepeš, Anže Semenič, Anže Lanišek, Tilen Bartol in poletni državni prvak Timi Zajc, ki bo nov obraz med svetovno elito. Zadnje treninge so naredili na ledeni smučini na skakalnici v Kranju, pred tem so bili v Oberstdorfu. Spodbudne besede sta jim namenila tako Ljubo Jasnič, predsednik zbora in odbora za smučarske skoke in nordijsko kombinacijo, kot tudi dr. Franci Petek, direktor Smučarske zveze Slovenije. »To je najbolj vznemirljiv del sezone, ko čakaš na prve tekme. Vsi komaj čakate prve tekme. Želim vam vso srečo, čim boljše nastope. Ne obupujte preveč, ko ne gre po načrtih. Mi bomo navijali za vas,« je dejal Petek. Jasnič je med drugim povedal, da so strokovni del programa izpeljali v celoti, poudaril pa je še tri stvari: »Rešili smo dolg, ki nam je visel za vratom od podjetja Tehnik v povezavi s kranjsko skakalnico. Papirji so končno urejeni, kot morajo biti. Izvedli smo obnovo manjših skakalnih objektov po celi Sloveniji. Gre za 15 občin. Obnovljene so s plastiko, kar se mi zdi zelo pomembno. Skupaj z OK Planica in SZS smo dosegli odločitev, da polovico dobička, ki ga Planica ustvari z vsakoletno organizacijo tekme svetovnega pokala, namenimo klubom. Letos je ta številka več kot sto tisoč evrov.«

Pripravljalni del je končan, kako uspešen je bil, se bo pokazalo na skakalnici. »Zdaj smo na potezi mi. Želja za Vislo je miren in sproščen začetek sezone. V primerjavi z lanskim letom smo naredili kar precej sprememb pri pripravi na novo sezono. Predvsem smo v ritmu, kar je zelo dobrodošlo,« je povedal Goran Janus, glavni trener A-reprezentance, ki je dodal še konkretna cilja: medalja na olimpijskih igrah in svetovnem prvenstvu v poletih. V poletnem delu je največ pokazal Anže Lanišek, ki bo med sezono prvič postal tudi očka: »V zadnjem obdobju smo na skakalnici pilili le še podrobnosti. Za nami je veliko skokov na ledeni smučini. Morda bi si želeli le več treningov na snegu, upam, da kmalu tudi v Planici.« Peter Prevc je povedal, da je z novo opremo zadovoljen in sezono pričakuje optimistično. Kot pravi, je samozavesten in precej mirnejši. V svetovni pokal se po poškodbi vrača Robert Kranjec, ki je s pripravami na novo sezono začel prej kot ostali. Največ se je posvečal eksplozivnosti in ohranjanju mehkobe, ker je v času rehabilitacije veliko ur preživel v fitnesu. V ekipi za Poljsko pa ni lani najboljšega Slovenca v svetovnem pokalu Domna Prevca. Njegova pripravljenost ni takšna, kot bi si jo želel predvsem sam pa tudi drugi.

Nova sezona svetovnega pokala v skokih za moške prinaša 23 posamičnih in osem ekipnih tekem, kvalifikacije pa so po novem obvezne za vse.

Pomembna tekma Triglava

Po odmoru, ki je nastal zaradi nastopa mlade reprezentance, bodo konec tedna tekme nadaljevali nogometaši v prvi slovenski ligi, nogometaši Triglava pa imajo priložnost, da prehitijo Aluminij.

Jože Marinček

Kranj – Konec tedna bodo nogometaši nadaljevali s prvenstvom v Prvi slovenski nogometni ligi Telekom. Tekme 16. kroga bodo odigrali v treh dneh. Že danes ob 20.20 se bo v Ljudskem vrtu v Mariboru začel derbi med nogometaši Maribora in Olimpije.

Jutri ob 14. uri pa bo derbi z dna lige. V Kranju se bodo spopadli nogometaši Triglava in Aluminija iz Kidričevega. Trenutno jih ločita dve točki in ob morebitni zmagi domačinov bi prišlo do menjave mest na tekmovalni lestvici. V nedeljo je na sporedu še tekma Domžale – Krško. Začela se bo ob 15. uri, favoriti pa so nogometaši Domžal, ki bi ob zmagi in spodrsljaju Rudarja prišli na tretje mesto tekmovalne lestvice.

Štiri tekme 16. kroga bodo jutri odigrale ekipe v 2. SNL. Nogometaši ekipe Roltek Dob bodo ob 14. uri gostili Nafto 1911, ki je trenutno na drugem mestu na tekmovalni lestvici. Nogometaši Zarice Kranj ponovno gostujejo. Tokrat odhajajo na Ptuj, kjer jih čaka obračun z ekipo Drava Ptuj, ki je trenutno na tretjem mestu. Še štiri tekme bodo nato drugoligaši odigrali v nedeljo. Nogometaše moštva Kalcer Radomlje čaka težko gostovanje v Sežani, kjer jih bodo gostili nogometaši ekipe Cherrybox 24 Tabor Sežana.

Tekma zadnjega, 15. jesenskega kroga pa bodo konec tedna odigrali nogometaši v 3. SNL – center, v kateri nastopa kar sedem moštev z Gorenjskega. Jutri bodo odigrali šest tekem. Nogometaši Bohinja bodo ob 13.30 gostili Bled Hirter, SIJ Acroni Jesenice bodo gostile nogometaše Rudarja iz Trbovelj, Šobec Lesce pa nogometaše Save Kranj. V nedeljo ob 13.30 bo na sporedu še tekma v Komendi, na kateri se bosta pomerili ekipi Komende in Tinexa Šenčurja.

Zmage gorenjskih hokejistov

Jože Marinček

Kranj, Bled – Hokejisti v mednarodni hokejski ligi IHL so v sredo odigrali tekme 13. kroga. V Ledeni dvorani Zlato polje je ekipa Triglava gostila Playboy Slavijo in slavila s kar 10 : 0 (4 : 0, 4 : 0, 2 : 0). V Ledeni dvorani Bled pa so hokejisti MK Bled že v ponedeljek odigrali tekmo z ekipo Zagreba. Gostitelji so bili boljši in so zmagali z 8 : 4 (2 : 2, 3 : 0, 3 : 2). Na lestvici je v vodstvu Triglav s 35 točkami, MK Bled pa je z 18 točkami četrti. V jutrišnjem četrtem krogu bodo tako Kranjčani kot Blejci gostovali. Kranjčani odhajajo v Celje k hokejistom HK ECE Celje, Blejci pa v Zalog k hokejistom HK Playboy Slavija.

V sredo je ekipa SIJ Acroni Jesenice gostovala v italijanskem Neumarktu in na tekmi v ligi AHL s hokejisti moštva Neumarkt Riwega zmagali s 4 : 0 (0 : 0, 2 : 0, 2 : 0). Dva zadetka je dosegel Erik Svetina, po enega pa Žan Jezovšek in Luka Kalan. Jeseničani so trenutno na drugem mestu s 35 točkami. Jutri je na sporedu že novi krog, hokejisti z Jesenic pa odhajajo na gostovanje k ekipi WSV Sterzing Broncos.

Hokejisti Triglava so v domači dvorani napolnili gol ekipe Playboy Slavija. / Foto: Gorazd Kavčič

Na Planini jutri kar dva košarkarska derbija

Kranj – Jutri, v soboto, bodo košarkarice kranjskega Triglava v derbiju šestega kroga 1. SKL v domači dvorani na Planini gostile prvakinje iz ekipe Cinkarna Celje. Tekma se bo začela ob 17.30, vstop pa je prost. Domžalčanke jutri gostujejo pri Ježici. V moški ligi Nova KBM jutri Šenčur Gorenjska gradbena družba gostuje pri Rogaški, Helios Suns pa v Domžalah ob 19. uri gosti ekipo Sixt Primorska. Gorenjski derbi v 2. SKL za moške se jutri ob 20. uri obeta v Kranju, kjer v dvorani na Planini ekipa ACE Triglav gosti sosede LTH Castings Škofja Loka. Ekipa Brinox Medvode ob 19. uri gosti Celje.

Loški rokometaši doma z Dobovo

Škoja Loka – Minulo sredo so se začeli prvoligaški rokometni obračuni desetega kroga Lige NLB. Riko Ribnica je gostil rokometaše iz Ormoža ter zmagal z 31 : 26. Koper 2013 je bil z 21 : 19 boljši od Trima iz Trebnjega. Edine gorenjske rokometne prvoligaše tekma čaka jutri, ko bodo gostili Dobovo. Tekma v Športni dvorani Poden se bo začela ob 20. uri.

Futsal poslastica na Trati

Škofja Loka – Danes se z začetkom ob 20.30 v Športni dvorani Trata obeta zanimiva tekma v futsalu. V goste k domači ekipi Stripy prihaja KMN Oplast Kobarid – trikratni pokalni, dvakratni državni in enkratni superpokalni prvak. Kot pravijo gostitelji, ne glede na renome gostov na srečanje ne gredo z belo zastavo. »Odločala bo samo ena tekma. Popravnega izpita ni. Zmagovalec napreduje v četrtfinale, poraženec pa se bo lahko osredotočil na nadaljevanje prvenstva,« še dodajajo Ločani.

Priprave na licitacijo vrednejšega lesa

Kranj – Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline in Zveza lastnikov gozdov Slovenije bosta v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije pripravila na začetku prihodnjega leta v Slovenj Gradcu tradicionalno, že dvanajsto licitacijo vrednejšega lesa. Lastniki gozdov bodo hlode za licitiranje lahko dostavili v času od 2. do 17. januarja, kupci si jih bodo lahko ogledali v času od 24. januarja do 5. februarja, ta dan bo tudi odpiranje ponudb, 14. februarja pa bo še dan odprtih vrat. Organizatorji licitacije svetujejo lastnikom gozdov, da naj se glede izbire drevja in krojenja lesa posvetujejo z revirnim gozdarjem, saj izkušnje kažejo, da je le s kakovostnim lesom možno doseči visoko ceno. Izkušnje zadnjih let kažejo, da je na dražbi največ povpraševanja po hrastu in zelo kakovostnem gorskem javorju, zaželeni so tudi oreh in sadne vrste, predvsem sliva in jablana, zanimiva sta brek in cipresa, dobro pa se prodajata tudi smreka in macesen.

Spremembe treh veterinarskih zakonov

Kranj – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je prejšnji teden dala v javno obravnavo spremembe in dopolnitve treh zakonov s področja veterinarstva – zakona o veterinarskih merilih skladnosti, zakona o zaščiti živali in zakona o veterinarstvu. S spremembami zakonov naj bi se prilagodili predpisom Evropske unije in hkrati zagotovili pravne podlage za učinkovitejše obvladovanje tveganj, ki bi lahko ogrožala zdravje živali ter hkrati povzročala gospodarsko škodo. Kot ugotavljajo v republiški upravi, Slovenija zaradi sočasnega pojavljanja in širjenja nekaterih bolezni v njeni bližini (aviarna influenca, bolezen modrikastega jezika, afriška prašičja kuga, vozličasti dermatitis, osepnice ovc in koz, kuga drobnice itd.) potrebuje sistem, ki bo omogočal hitro in učinkovito ukrepanje za preprečitev vnosa in širjenja bolezni ter za nastanek gospodarske škode.

O novostih v živinoreji in finančnih zadevah

Češnjica – Škofjeloška kmetijska svetovalna služba vabi v petek, 24. novembra, ob devetih dopoldne v zadružni dom na Češnjici na predavanje specialista za živinorejo Francija Pavlina o novostih v živinoreji, poldrugo uro kasneje, torej ob pol enajstih, pa še na predavanje specialistke za ekonomiko Ane Demšar - Benedičič o poslovanju z gotovino, izdaji računov ter o novostih pri plačilu prispevkov za socialno varnost.

Inovativni kmet in podjetnik

Dr. Borut Gosar s Sela pri Vodicah kmetuje na manjši kmetiji in hkrati kot podjetnik izdeluje okusne in uporabne izdelke za zdravje, med katerimi je najpomembnejši ameriški slamnik z medom, ki povečuje odpornost organizma.

Cveto Zaplotnik

Selo pri Vodicah – Zveza slovenske podeželske mladine in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenija vsako leto izbereta inovativnega mladega kmeta (kmetico). Letos se je za laskavi naziv potegovalo šest kmetov, med njimi kot edini s širšega gorenjskega območja dr. Borut Gosar s Sela pri Vodicah.

Borut gospodari na kmetiji, ki obsega šest hektarjev kmetijskih zemljišč in pet hektarjev gozdov. Nekdaj je bilo to značilna živinorejska kmetija, na kateri so redili okrog petnajst goved in se ukvarjali s prirejo mleka. Ko je Borut po očetovi smrti leta 2006 postal gospodar na kmetiji, je v dveh tednih prodal krave in ohranil v hlevu le še manj zahtevne krave dojilje in telice, ki jih pase v bližini doma. Na njivah, ki jih je vključil v ukrep za kmetijsko okoljska in podnebna plačila (Kopop), prideluje koruzo, pšenico, travno-deteljne mešanice ter zdravilne rastline, predvsem ameriški slamnik, timijan in konopljo. Za pašnike in travnike je pridobil ekološki certifikat, kar mu omogoča trženje ekološko pridelane govedine. Posest je precej razdrobljena, zato se je zelo razveselil nedavnega povabila na sestanek, na katerem bodo razpravljali o zložbi (komasaciji) in ponovni razdelitvi zemljišč v večje obdelovalne kose.

Borut pred vhodom v LaBORUTorij

Ameriški slamnik meša z medom

Borut je po osnovni izobrazbi veterinarski tehnik, nato je nadaljeval študij na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, kjer je naprej diplomiral in nato kot mladi raziskovalec leta 2010 uspešno zagovarjal še doktorsko disertacijo. Po končanem študiju je nekaj mesecev neuspešno iskal službo, potlej se je zaposlil pri zasebniku, kjer je štiri leta delal v razvoju. Pred dvema je šel »na svoje« in postal samostojni podjetnik, ki razvija (tudi za druga podjetja) in izdeluje za zdravje koristne izdelke na osnovi medu ter ponuja storitve za male in velike čebelarje ter končne uporabnike. V kleti hiše je uredil laboratorij, pri tem se je poigral s svojim imenom in ga poimenoval LaBORUTorij, ter dal na trg prve izdelke za krepitev odpornosti organizma – najprej ameriški slamnik z medom, nato še izvlečke iz borovih in smrekovih vršičkov, timijana in rdeče pese, izvlečke iz industrijske konoplje (bolje poznane kot CBD kapljice) ... Izvlečke meša z medom ali jih kot koncentrirane izvlečke in sokove prodaja čebelarjem, da jih potlej sami mešajo z medom.

Borut ob izdelkih, med katerimi ima glavno mesto ameriški slamnik z medom.

Od pridelave do predelave

Borut se je v obeh nalogah, tako v diplomski kot doktorski, ukvarjal z ameriškim slamnikom – v diplomski nalogi se je ukvarjal z različnimi postopki pridelave, v doktorski disertaciji pa o vplivu tehnoloških dejavnikov na kakovost ter možnosti pridelave škrlatnega ameriškega slamnika, na to temo je pripravil tudi tri izvirne znanstvene članke, ki so bili objavljeni v mednarodno priznanih revijah. »Na naši kmetiji smo ameriški slamnik prvič posejali v letu 2003 in podobno kot tudi nekateri drugi smo ga pridelovali za potrebe farmacevtske družbe Lek. Zdaj ga pridelujemo na petih arih, na leto ga pridelamo približno eno tono, kar zadošča za naše potrebe,« pove Borut in doda, da je ameriški slamnik z medom njihov glavni izdelek. Kot zatrjuje, je ameriški slamnik edina zdravilna rastlina, ki ima uradno priznane učinke za krepitev odpornosti organizma. Pripravki iz ameriškega slamnika sodijo med najbolj cenjena in prodajana rastlinska zdravila tako v ZDA kot v Evropi, kjer jih uporabljajo predvsem za krepitev imunskega sistema pri zdravljenju gripe in prehlada. Prednost mešanja z medom je v tem, da med zaradi svojih blagodejnih lastnosti pomaga blažiti vneto grlo, ameriški slamnik pa krepi odpornost organizma, kar pomaga k hitrejšemu okrevanju.

Laboratorij, v katerem Borut po inovativnem postopku izdeluje različne izdelke ter koncentrirane izvlečke in sokove.

Zdravilni in okusni

Borut za svoje izdelke večino surovin pridela na kmetiji ali jih sam nabere v gozdu, nekatere kupi pri drugih kmetih, večino medu dobi pri svojem stricu Franciju Gosarju na Selu. Pri razvoju izdelkov zasleduje dvoje: prvič – da imajo zdravilne učinke, in drugič – da so okusni. To dosega tako, da izvlečke meša z medom, predvsem pa z inovativnim, edinstvenim postopkom, pri katerem ne uporablja konzervansov, barvil, alkohola, toplotne obdelave. Izdelke prodaja trgovinam in neposredno končnim potrošnikom, koncentrate ponuja čebelarjem. Ukvarja se z razvojem lastnih izdelkov in po naročilu še za druge, opravlja tudi nekatere storitve ... Po dveh letih poslovanja »na svoje« ugotavlja, da se je odločil prav. Kot pravi, ga tudi za naprej ne skrbi, kmetijo bo ohranil v sedanjem obsegu in uresničil še nekatere ideje. V sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije namerava razviti izdelke iz vina in medu, ki bodo uporabni kot prelivi za sladolede in dodatki v jogurtih. »Tudi na majhni kmetiji je možno s trdim delom, znanjem, inovativnostjo in malo sreče živeti in preživeti,« pravi Borut, ki v kombinaciji kmetovanja in podjetništva vidi možnost za ustvarjanje izdelkov »od njive do končnega potrošnika«.

Njiva ameriškega slamnika na Gosarjevi kmetiji / Foto: arhiv Boruta Gosarja

Rekorden promet in rast cen

V Sloveniji je bilo v prvem polletju 2017 sklenjenih največ nepremičninskih poslov v zadnjem desetletju. Cene rabljenih stanovanj so se zvišale za tri odstotke, v Kranju za 5,6 odstotka.

Simon Šubic

Kranj – V prvem polletju letos je bilo v Sloveniji sklenjenih okoli 17.200 kupoprodajnih poslov z nepremičninami, kar je največ od leta 2007, odkar Geodetska uprava Republike Slovenije (Gurs) sistematično spremlja trg. Vrednost vseh nepremičninskih poslov je prvič po rekordnem, predkriznem drugem polletju 2007 milijardo evrov presegla že v lanskem drugem polletju (1,13 milijarde evrov), v prvih šestih mesecih letošnjega leta pa je vrednostni obseg evidentiranega prometa z nepremičninami znašal 1,07 milijarde evrov. Povečevanje vrednostnega obsega prometa je poleg rasti prometa s stanovanjskimi nepremičninami tudi posledica večjega števila večjih poslov, ki so jih začeli sklepati poslovni subjekti oziroma nepremičninski investitorji. Med njimi so bile prodaje trgovskih centrov, poslovnih in industrijskih stavb, hotelov in garažnih hiš pa tudi gradbenih zemljišč in nedokončanih objektov iz propadlih nepremičninskih projektov. V pol leta je bilo evidentiranih 49 milijonskih poslov.

Cene rabljenih stanovanj, ki najbolje odražajo dogajanje na trgu, so se sicer v pol leta zvišale za tri odstotke na 1580 evrov na kvadratni meter, a so še vedno v povprečju štirinajst odstotkov nižje kot leta 2008, ko je bil dosežen cenovni vrh, piše v polletnem poročilu Gursa. V Kranju so se cene rabljenih stanovanj zvišale za 5,6 odstotka na 1700 evrov. Zanimivo: Kranj je imel v zadnjih desetih letih med vsemi večjimi mesti najmanjša nihanja cen stanovanj. Od cenovnega vrha do dna je povprečna cena rabljenega stanovanja padla za štirinajst odstotkov oziroma najmanj med obravnavanimi območji. V prvem polletju 2017 je bila od dna višja za devet odstotkov, v primerjavi z vrhom v letu 2008 pa je bila nižja le še za sedem odstotkov, kar je prav tako daleč najmanj med vsemi obravnavanimi območji.

Obseg kupoprodajnih poslov s stanovanjskimi nepremičninami je bil v prvem polletju rekorden. Sklenjenih je bilo 5885 poslov s stanovanji, kar je za štiri odstotke več kot v doslej rekordnem drugem polletju 2007. S hišami je bilo sklenjenih 2908 poslov, kar je za pet odstotkov manj kot pred desetimi leti.

V prvi polovici leta je vrednostni obseg evidentiranega prometa z nepremičninami znašal 1,07 milijarde evrov. / Foto: Gorazd Kavčič

Gonilo povpraševanja po nepremičninah so še naprej ugodne gospodarske okoliščine ter predvsem nizke obrestne mere in rast stanovanjskih kreditov prebivalstvu, kar spodbuja predvsem rast povpraševanja po stanovanjskih nepremičninah, ugotavljajo v Gursu. »Dokler bodo obrestne mere nizke in bo naraščal obseg stanovanjskih posojil, je pričakovati presežno povpraševanje in nadaljnjo rast cen stanovanjskih nepremičnin. Ta se bo ustavila šele, ko bo na trg začelo prihajati večje število novih stanovanj, pod pogojem, da jih bodo investitorji ponudili po tržno sprejemljivih cenah. Če bodo s cenami pretiravali, lahko hitro pride do presežne ponudbe, ki ji sledi pok nepremičninskega balona in ponoven zdrs v krizo nepremičninskega trga,« še opozarjajo.

V Lonu spet o spremembi statuta

Uprava Hranilnice Lon ponovno predlaga delničarjem spremembo prednostnih delnic v navadne ter preoblikovanje hranilnice v banko. V nedavno končani dokapitalizaciji so vlagatelji vpisali in vplačali le nekaj več kot polovico ponujenih delnic v emisijski vrednosti 513.117 evrov.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Uprava Hranilnice Lon (predsednik Jaka Vadnjal in član Bojan Mandič) je že za junijsko skupščino delničarjev predlagala spremembo statuta, s katero bi prednostne delnice spremenili v navadne, vendar imetniki prednostnih delnic takrat predloga niso podprli. Uprava je zdaj predlog za spremembo statuta ponovno uvrstila na skupščino delničarjev, ta bo 14. decembra, ko bodo imetniki prednostnih delnic na ločenem zasedanju najprej sklepali o predlogu, da bi 6408 prednostnih delnic razreda A spremenili v navadne (redne) delnice z nominalno vrednostjo 75 evrov za delnico. Če bodo imetniki prednostnih delnic s predlogom soglašali, bodo spremembo in s tem povečanje števila navadnih delnic na 75.856 že lahko vključili v spremembo statuta, ki bo sicer osrednja točka dnevnega reda skupščine delničarjev. Uprava poleg spremembe prednostnih delnic v navadne predlaga še nekatere druge spremembe statuta. Tako naj bi na skupščini pooblastili upravo, da lahko s soglasjem nadzornega sveta v petih letih poveča osnovni kapital hranilnice za največ 80 tisoč delnic oziroma za šest milijonov evrov, pri tem pa lahko v celoti ali deloma izključi prednostno pravico obstoječih delničarjev. Po sedanjem statutu ima uprava lahko največ dva člana, po spremenjenem bi lahko imela tri – poleg predsednika še dva člana.

Uprava predlaga delničarjem preoblikovanje hranilnice v banko in spremembo imena – iz Hranilnice Lon v Lon banko ali kratko Lon. / Foto: Gorazd Kavčič

Uprava Hranilnice Lon predlaga spremembo statuta predvsem zato, ker veljavni statut imetnikom prednostnih delnic, ki imajo v lasti le 8,44 odstotka celotnega osnovnega kapitala hranilnice, omogoča veto na sprejetje vseh ključnih skupščinskih sklepov – spremembo statuta, dokapitalizacijo in statusno spremembo, s tem pa tudi na kakršnokoli strateško povezovanje oziroma na kapitalski vstop strateških vlagateljev v hranilnico. To se je v preteklih postopkih dokapitalizacije hranilnice pokazala tudi kot ključna ovira, da bi strateški vlagatelji vpisali nove delnice, ugotavlja uprava, ki tudi predlaga preoblikovanje hranilnice v banko in spremembo imena – iz Hranilnice Lon v Lon banko ali kratko Lon.

Na začetku novembra se je končala tudi dokapitalizacija hranilnice, ki je potekala v dveh krogih. V prvem krogu so delnice lahko vpisovali in vplačevali le obstoječi delničarji oziroma vlagatelji, ki so možnost za dokapitalizacijo pridobili na podlagi prenesene prednostne pravice obstoječih vlagateljev, v drugem krogu pa le vlagatelji, ki so sodelovali v prvem krogu. V ponudbi je bilo 10.000 novih delnic po emisijski ceni 99 evrov za delnico. Sedemnajst vlagateljev je v prvem krogu vpisalo in vplačalo 5183 delnic v emisijski vrednosti 513.117 evrov, v drugem krogu pa za nakup delnic ni bilo zanimanja. Hranilnica je z dokapitalizacijo povečala osnovni kapital za 388.725 evrov.

Občutno povečali obseg poslovanja

Kranj – Gorenjska banka je v letošnjih prvih devetih mesecih ustvarila 4,7 milijona evrov čistega dobička, kar je bilo 44 odstotkov manj kot lani, ko so na poslovni izid pomembno vplivali enkratni dogodki. Operativni dobiček banke, ki vključuje tudi slabitve in davke, je sicer znašal 10,4 milijona evrov in je bil za osem odstotkov višji kot v primerljivem lanskem obdobju. Banka je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povišala bilančno vsoto za 14,6 odstotka na 1,73 milijarde evrov, povečala kreditni neto portfelj za 15,7 odstotka, beležila pa je tudi velik porast vlog podjetij in drugih pravnih oseb. Povečala je vse glavne kategorije prihodkov (obrestne prihodke za 21 odstotkov in opravnine za 14 odstotkov), a tudi poslovne stroške (za osem odstotkov). Na povečanje poslovnih stroškov so vplivali porast prihodkov ter prenova procesov in tehnološke podpore.

Telekom Slovenije prevzema Izimobil

Kranj – »Izimobil se je zaradi razmer na trgu telekomunikacij in na podlagi ocene, da se bo konkurenčni boj na trgu v prihodnje še zaostroval, odločil, da kot virtualni operater preneha z dejavnostjo nudenja predplačniških mobilnih storitev,« so sporočili iz Izimobila in dodali, da bodo mobilne storitve, ki so jih doslej za svoje uporabnike izvajali v omrežju Telekoma Slovenije, prenehali zagotavljati 31. decembra letos. Uporabniki Izimobila bodo s 1. januarjem 2018 prešli k Telekomu Slovenije. Blagovna znamka Izimobil, tarife in cene storitev se po prenosu na Telekom Slovenije ne bodo spremenile, v veljavi bodo ostali tudi vsi neaktivirani SIM-paketi in vse neaktivirane vrednotnice Izimobil, ki jih bo možno aktivirati oziroma uporabiti vse do datuma, ki je naveden na izdelku.

Dražba za premoženje Triglav konfekcije

Kranj – Družba Triglav konfekcija Kranj je od lani v stečajnem postopku. Njeno glavno premoženje predstavljajo proizvodno-skladiščni prostori s parkiriščem na Savski cesti v Kranju. Pooblaščeni ocenjevalec nepremičnin jih je ocenil na pol milijona evrov, kolikor je bila tudi izklicna cena na prvi javni dražbi junija letos. Dražba ni bila uspešna, prav tako ne druga oktobra letos, ko je bila izklicna cena 450 tisoč evrov. Sodišče je pred nedavnim že potrdilo predlog za novo dražbo po izklicni ceni 317 tisoč evrov, ki je enaka ocenjeni likvidacijski vrednosti.

Zahteva vrnitev na policijo

Simon Šubic

Ljubljana – Ljubljansko delovno in socialno sodišče je ta teden znova obravnavalo tožbo, ki jo je nekdanji direktor uprave za policijske specialnosti Robert Sušanj vložil zoper ministrstvo za notranje zadeve oziroma policijo. V tožbi Sušanj zahteva razveljavitev sklepov o izredni odpovedi, vrnitev na delo in izplačilo razlike do polne plače. Sušanja je generalni direktor policije Marjan Fank lani odpustil zaradi afere domnevne korupcije v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana, v katerem naj bi glavni akter Uroš Smiljič bolnikom urejal preskakovanje čakalnih vrst. Zgodnejši termin operacije naj bi priskrbel tudi za Sušanjevo hudo bolno ženo, nekdanji policist pa naj bi v zameno kirurgu, ki je operacijo opravil, omogočil sodelovanje na usposabljanju za varno vožnjo za motoriste ter posredoval pri premestitvi neke policistke, Smiljičeve znanke.

Kot poročajo mediji, Sušanj te očitke zavrača, češ da je Smiljiča zgolj prosil, naj poizve, kdaj je načrtovana ženina operacija, sicer pa žena ni preskočila čakalne vrste. Kirurg, ki je njegovo ženo operiral, pa se je po Sušanjevih besedah le pridružil motorističnim vadbam, ki da jih pred začetkom motoristične sezone tradicionalno imajo s kolegi motoristi.

Ta teden je sodišče zaslišalo tudi generalnega direktorja policije Fanka, ki je povedal, da je imel Sušanj eno od odgovornejših funkcij v policiji in da dela zaradi vseh očitkov ni mogel nadaljevati, poroča Dnevnik.

Policisti pregledovali vozila

Kranjska Gora – Kranjskogorski policisti so tudi letos izvedli preventivno akcijo Čista stekla in dober profil za varno vožnjo pozimi. Voznike so povabili v Mojstrano, Gozd - Martuljek, Kranjsko Goro, Podkoren in Rateče, kjer so jim v torek ponudili brezplačni pregled pnevmatik, motornega olja, hladilne tekočine, svetlobnih teles, brisalcev in akumulatorjev. Vsak, ki je z motornim vozilom sodeloval pri pregledu, pa je prejel strgalo za čiščenje stekla vozila, merilnik profila pnevmatik in parkirno uro. »Z odzivom voznikov smo zadovoljni,« je povedal pomočnik komandirja Policijske postaje Kranjska Gora Roland Brajič. »Pregledali smo šestdeset osebnih vozil in tri tovorna vozila. Največ pomanjkljivosti smo opazili pri pnevmatikah, a na akciji smo udeležence le opozarjali in jih pozvali k odpravi napak,« je povedal Brajič.

Najstarejše pnevmatike na vozilih, ki so jih v torek pregledali kranjskogorski policisti, so bile stare že deset let, in le pri enem vozilu je bil profil manjši od zahtevanih treh milimetrov.

V Lescah prodajal kokain

Radovljica – Radovljiški kriminalisti so ovadili moškega, ki je v ponedeljek domnevno preprodajal prepovedano drogo na javnem kraju, za kar je zagrožena kazen zapora do deset let. Osumljenca so v sredo privedli k preiskovalni sodnici kranjskega okrožnega sodišča, ki je po zaslišanju zanj odredila pripor. Osumljeni naj bi v ponedeljek zvečer na območju Lesc dvema osebama prodal okoli 180 gramov kokaina, po dejanju pa so kriminalisti pri njem našli še okoli 50 gramov kokaina, ki je bil v dveh enako težkih zavojih že pripravljen za nadaljnjo prodajo. Zasegli so mu še več kot tristo gramov heroina in približno sedem tisoč evrov gotovine.

Iz blagajne vzel denar

Kamnik – V sredo so policisti prejeli obvestilo o drzni tatvini v prodajalni v okolici Kamnika, kjer je storilec pristopil do blagajne, odtujil gotovino in zbežal. Prodajalki sta v tem času v bližini urejali police. Podjetje je oškodoval za nekaj sto evrov.

Obtožen zaradi eksplozije

Kranjsko tožilstvo Robertu Zorku, direktorju Excentra v Hrastju, kjer je pred štirimi leti odjeknila eksplozija, ki je povzročila smrt serviserja, očita povzročitev splošne nevarnosti iz malomarnosti.

Simon Šubic

Kranj – Na Okrožnem sodišču v Kranju so v sredo opravili predobravnavni narok za 48-letnega direktorja podjetja Excenter Roberta Zorka, ki ga je kranjsko tožilstvo obtožilo povzročitve splošne nevarnosti iz malomarnosti. Sedmega novembra 2013 je namreč v lakirnici družinskega podjetja med servisiranjem peči za prašno barvanje odjeknila eksplozija, v kateri se je 44-letni serviser Adolf Potočnik tako hudo poškodoval, da je dan kasneje v bolnišnici umrl, poleg tega je objekt v poslovni coni Hrastje zajel tudi velik požar. Zaradi eksplozije in požara je bilo poškodovanih še več zaposlenih in gasilcev, med njimi tudi obdolženi Zorko, ki pa krivde za kaznivo dejanje, zaradi katerega mu grozi do osem let zapora, ne priznava, zato je sodnica Milena Turuk januarja razpisala prvi narok glavne obravnave.

V eksploziji in kasnejšem požaru v Excentru pred štirimi leti se je poškodovalo sedem ljudi, ena je kasneje umrla, zdravniško pomoč pa je potreboval tudi gasilec, ki je sodeloval v intervenciji. / Foto: Tina Dokl

Tožilka Polona Košnjek obdolženemu med drugim očita, da med servisiranjem sušilne komore ni ustrezno poskrbel za varnost, da je dopustil, da je peč, na kateri je bila tudi razpoka, med servisom še vedno delovala in da najeti serviser ni imel uradnih referenc za izvajanje naročenega servisa. Podobno so že maja 2014 navedli kriminalisti, ki so v kazensko ovadbo zapisali, da podjetnik ni poskrbel za varno delovno okolje, da je za servis stroja najel nepooblaščeno osebo, stroj pa tudi ni bil pravilno servisiran. Poleg tega je podjetnik dopustil posledico, ki bi jo moral in mogel predvideti. Kot so ugotovili kriminalisti, je eksplozijo povzročilo nepravilno delovanje gorilnika v stroju za prašno barvanje, kar je bila posledica nepravilnega servisa.

Obdolženčev zagovornik Marko Drinovec je izrazil presenečenje, da je sploh prišlo do obtožbe, saj je bilo po njegovih besedah že v fazi preiskave pridobljenih več mnenj in poročil, ki niso pokazala, da bi bil za nesrečo odgovoren Zorko, temveč naj bi ta celo deloval v smeri zagotavljanja čim večje varnosti. Drinovec je še razložil, da se je pokazalo, da je do eksplozije prišlo zaradi skrite konstrukcijske napake na peči, ki je tudi na prejšnjem servisu pri proizvajalcu niso odkrili oz. o njej niso obvestili uporabnika. Obramba je tudi začudena nad navedbami tožilstva o neusposobljenosti pokojnega serviserja. »Pokojni Adolf Potočnik je bil usposobljen serviser gorilcev na olje in je imel dolgoletno prakso že kot zaposleni in nato kot samostojni podjetnik. Trditev tožilstva, da ni imel ustreznih referenc, je do pokojnika žaljiva in neresnična, zato obramba predlaga tudi zaslišanje njegovega bivšega delodajalca,« je razložil Drinovec, ki je med drugim predlagal še postavitev sodnega izvedenca za varstvo pri delu.

Otroci zelo vplivajo na odrasle

Območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje Kranj je v sodelovanju s policijo in osnovnimi šolami na Gorenjskem izvedla preventivno akcijo Otroci za varnost v prometu.

Maša Likosar

Mošnje – Območna enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje se je z akcijo Otroci za varnost v prometu, ki je potekala v zadnjem tednu, pridružila prizadevanjem za zmanjševanje škodljive in tvegane rabe alkohola v cestnem prometu. Kot poudarjajo, se zaradi alkohola zmanjšujejo voznikove sposobnosti varnega sodelovanja v prometu, zato je pomembno, da se v družbi jasno izoblikuje mnenje, da je alkohol splošni problem in je potrebna ničelna toleranca do alkohola tako pri voznikih kot tudi pešcih in kolesarjih.

Otroci so voznikom zaželeli varno vožnjo brez alkohola. / Foto: Tina Dokl

V okviru akcije so septembra razpisali likovni natečaj za osnovne šole. Otroci so se z mentorji pogovarjali o problematiki alkohola v prometu in preprečevanju nesreč. Na to temo so učenci pripravili likovne izdelke z namenom, da s svojimi sporočili potrkajo na vest odraslih ter jih opozorijo na nezdružljivost pitja alkohola in vožnje. Letos je v natečaju sodelovalo deset gorenjskih osnovnih šol, pod mentorstvom 36 pedagoških delavcev pa je ustvarjalo okoli sedemsto otrok.

Zaključek akcije je pred dnevi potekal v več krajih po Gorenjskem, tudi v Mošnjah pri Radovljici, kjer so predstavniki Policijske postaje Radovljica izvajali kontrolo prometa in preverjali alkoholiziranost voznikov. Po končani kontroli so k voznikom pristopili učenci ter jim podelili risbico s sporočilom in knjižico o škodljivosti alkohola.

Vodja Podružnične šole Mošnje Tatjana Pretnar pravi, da je otroke smiselno izobraževati o prometni varnosti in vplivu alkohola, ker tudi sami že zelo zgodaj vstopijo v promet, poleg tega pa lahko starše opozarjajo na škodljivost in nevarnost vožnje pod vplivom alkohola. Aleš Papler, vodja policijskega okoliša, pa je poudaril, da lahko otroci zelo vplivajo na odrasle, saj se že dobro zavedajo, kako pomembna je varnost v prometu.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Mizarsko delavnico spremenila v ustvarjalnico

Lojze Jazbinšek in Manca Kemperl v svoji mizarski delavnici v Zgornjih Stranjah ustvarjata unikatne izdelke iz lesa.

Jasna Paladin

Lojze Jazbinšek, Kamničan, ki že nekaj časa živi v bližnjih Zgornjih Stranjah, je po izobrazbi ključavničar, a širšo – tudi strokovno javnost – zadnja leta navdušuje s svojimi izdelki iz lesa.

Z lesenim supom prepričal oblikovalce

»Z obdelavo lesa sem se res začel ukvarjati šele pred nekaj leti, a če je človek spreten z rokami, niti ni pomembno, kakšen material oblikuje,« nam odgovori na vprašanje, kako se je kot samouk znašel med mizarskimi stroji in različnimi kosi lesa. V njegovi delavnici najdemo leseno gorsko kolo in kanu, v domači dnevni sobi ima umetelno izrezljan prestol, nedavno pa je izdelal tudi lesen sup, desko za veslanje stoje, s katero je pritegnil pozornost oblikovalcev iz zavoda Big – centra za kreativno gospodarstvo, ki so ga našli sami in povabili na ljubljanski Mesec oblikovanja, kjer so bili do sredine novembra na ogled najrazličnejši izdelki. Med njimi tudi Lojzov sup.

Izdelal ga je iz borovega lesa, ki ga je izbral zaradi izrazitih letnic, s katerimi se je pri oblikovanju mogoče lepo »poigrati«. Težak je 22 kilogramov, je votel, sestavljen iz posameznih reber in obdan s polcentimetrsko oblogo iz masivnih letvic.

Vsak izdelek ima svojo zgodbo

»Takšen izdelek zahteva veliko ročnega dela. Ko je vse skupaj zlepljeno in dobro zbrušeno, sledi obloga iz steklene tkanine in epoksi smole, kar da izdelku potrebno trdnost in vodoodpornost, ne pokvari pa unikatnega in naravnega videza. Nato pa še tista pika na i, ki jo da okrasitev. Prvi sup sem okrasil s podobo zmaja, v zmajevo glavo sem izrezljal tudi ročaj vesla, a vsak naslednji bo imel svojo zgodbo,« nam pove Lojze, ki se je že lotil novega supa. Za izdelavo potrebuje dober mesec dni, saj čisto vsak dan in na silo ne gre – to je umetnost, ki zahteva svoj čas, umirjenost pa tudi navdih. Pravi, da ima leseni sup vrsto prednosti: »Je zelo stabilen, lepo drži svojo smer, saj zaradi dvignjenega premca in poudarjenega gredlja gladko reže in odriva gladino vode, dolg raven trup pa omogoča stabilno plovbo tudi v valovih, predvsem pa je lep in ima svoj čar. Lahko ga postaviš v sobo za okras, kar za supe iz umetnih materialov ne moremo reči.« Želi si, da bi v prihodnje lahko izdeloval le lesene supe in kanuje in od tega tudi živel.

Zavetišče za završene 'dilce'

Mizarsko delavnico si deli s prijateljico Manco Kemperl, ki pa me takoj popravi, da je njuno delovno okolje pravzaprav ustvarjalnica. V njej namreč nastaja še cela vrsta prav posebnih izdelkov iz lesa – kuhinjske deske, kuhalnice, pručke ... Manca, ki je po izobrazbi diplomirana inženirka lesarstva in se je tega poklica naučila tudi od svojega očeta, sodeluje tudi z mlado kamniško kiparko Nino Koželj, s katero sta se domislili prav posebnega projekta in blagovne znamke Vulgaris.

»Ustanavljava t. i. zavetišče za završene 'dilce' in po okoliških krajih in celi Sloveniji iščeva razne hlode in štore, ki bi sicer končali na ognju, nama pa se zdi, da bi jih lahko oblikovali v izjemne uporabne izdelke. Kakšne češplje in podobna drevesa s podeželja za lastnike navadno nimajo kakšne velike vrednosti, a to je za nas, ki ustvarjamo, zelo lep les, ki se ga niti ne da kupiti,« še pravi Manca.

Manca Kemperl ustvarja najrazličnejše uporabne lesene izdelke. / Foto: Tina Dokl

Lojze Jazbinšek pri izdelavi lesenega supa / Foto: Tina Dokl

Zgodbe

Profesor Martin Kadivec se s sprehoda vrne s pesmijo. Izdal je že dve pesniški zbirki. **Stran 18**

Zanimivosti

Major Igor Veršnik iz Podljubelja je bil na mirovni misiji v Libanonu. **Stran 19**

Obletnice

Na Jesenicah letos obeležujejo stodvajsetletnico gledališke dejavnosti. **Stran 20**

Od petka do petka

Poslanci SDS predsedniku vlade Miru Cerarju v predlogu ustavne obtožbe očitajo, da je zlorabil položaj. / Foto: arhiv GG

Svet Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana je začel postopek razrešitve generalnega direktorja Andraža Kopača (na sliki) in strokovne direktorice Marije Pfeifer. / Foto: arhiv GG

V zdravniškem sindikatu Fides so se ta teden odločili, da končajo spomladi zamrznjeno stavko. / Foto: Tina Dokl

Ustavna obtožba Cerarja

Predsednik vlade Miro Cerar je po mnenju SDS kršil ustavo, ker je dosegel neizvršitev zakonite odločbe o deportaciji sirskega begunca. Cerar: »Gre za politikantski manever.«

Simon Šubic

SDS vložil ustavno obtožbo premierja

Poslanci SDS so predvčerajšnjim v državni zbor vložili predlog za ustavno obtožbo predsednika vlade Mira Cerarja, ki naj bi zlorabil položaj, ker je dosegel neizvršitev zakonite odločbe o deportaciji sirskega begunca Ahmada Šamija. Šami je v Slovenijo prek Hrvaške vstopil februarja 2016, nato pa pot nadaljeval v Avstrijo. Ko ga je ta na meji zavrnila, je v Sloveniji zaprosil za azil. Njegovo prošnjo je ministrstvo za notranje zadeve zavrglo, saj je zanjo skladno z določili dublinske uredbe odgovorna Hrvaška. Po več odločitvah sodišč, tudi ustavnega, je notranje ministrstvo v ponedeljek sporočilo, da lahko izvedejo postopek deportacije Šamija. Do nje bi moralo priti v torek zjutraj, a ni, saj je premier Cerar po predhodnem pozivu koalicijskih poslancev, naj se postopek deportacije ustavi, napovedal, da bo vlada zaradi posebnih okoliščin primera na eni prihodnjih sej odločala, ali obstaja interes države za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje, ki bi ga nato na podlagi 51. člena zakona o tujcih izdalo notranje ministrstvo. Sirski begunec naj bi bil namreč eden najboljših primerov integracije beguncev, saj se je v slabih dveh letih samoiniciativno naučil slovensko, sodeloval pri projektih ministrstva za kulturo, organiziral socialno pomoč in tudi drugače deloval proaktivno. A poslanec SDS Vinko Gorenak je poudaril, da je notranje ministrstvo v Šamijevem primeru izdalo dokončno, pravnomočno in izvršljivo odločbo, ki je ne more odpraviti nihče več, a je Cerar kljub vsemu dosegel, da se odločba ni izvršila, kar ima po njegovem tudi vse znake kaznivega dejanja. Cerar je očitke iz predloga ustavne obtožbe že zavrnil in dejal, da ne v primeru Ahmada Šamija ne v nobenem drugem primeru ni kršil ustave ali zakona in da je ustavna obtožba povsem neutemeljena. »Očitno gre tukaj za nov politikantski manever Janše in njegove stranke SDS. Potem ko v desetih interpelacijah ni bil uspešen, sedaj poskuša še z ustavno obtožbo diskreditirati vlado in mene kot predsednika vlade. S tem očitno želi dodatno ovirati delo v sklepnem delu našega mandata. Na to ne pristajam,« je poudaril.

Konec zdravniške stavke

Izredna letna konferenca sindikata Fides je ta teden sklenila, da bodo spomladi zamrznjeno stavko zdaj tudi uradno končali, čeprav vse zaveze iz stavkovnega sporazuma še niso uresničene. Predsednik Fidesa Konrad Kuštrin je ob tem poudaril, da to ne pomeni, da od zahtev odstopajo, ampak se nameravajo še naprej boriti za njihovo uresničitev. Za končanje zdravniške stavke so se po njegovih besedah odločili, ker so »razmere v slovenskem zdravstvu že sedaj skoraj takšne, kot da bi stavka potekala, z nadaljevanjem stavke pa bi škodili predvsem bolnikom«, poleg tega pa ocenjujejo, da se je lažje pogajati, ko ni stavke in »niso pod takšnim pritiskom«.

Tudi danes o razrešitvi vodstva

Svet Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana (UKC) je včeraj nadaljeval torkovo izredno sejo, na kateri so sprejeli sklep o začetku postopka razrešitve generalnega direktorja UKC Ljubljana Andraža Kopača in strokovne direktorice Marije Pfeifer. Ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc ju je že junija pozvala k odstopu, a se zanj nista odločila, zato je ministrica kasneje pozvala svet UKC, naj odloča o njuni odgovornosti za stanje na področju otroške kardiologije. Vodstvo UKC sicer že ves čas zatrjuje, da program otroške srčne kirurgije poteka varno, v službi za kardiologijo pa da so odnosi dobri in da med seboj sodelujejo. Po nedavnem odstopu dveh kirurgov iz programa otroške srčne kirurgije pa je proti vodstvu odločno nastopil še predsednik vlade Miro Cerar in ga pozval k odstopu zaradi objektivne odgovornosti, vlada pa je v preteklih tednih tudi zamenjala vseh šest predstavnikov ustanovitelja v svetu UKC, ki je zdaj ugotovil, da obstojijo razlogi za začetek postopka razrešitve Kopača in Pfeiferjeve. Kopač meni, da ni argumentov za njuno razrešitev, saj da program otroške srčne kirurgije poteka varno in kakovostno.

Gasilci in vlada bližje dogovoru

Predstavniki vlade in Sindikata poklicnega gasilstva so ta teden na sestanku pri premierju Miru Cerarju zbližali stališča, saj so po besedah ministra za javno upravo Borisa Koprivnikarja našli nekaj konkretnih smeri reševanja, ko katerih so se že dogovorili na načelni ravni, konkretizacija pa sledi v teh dneh. Tudi sekretar sindikata David Švarc je z zdajšnjim potekom pogovorov zadovoljen.

Slovenci v zamejstvu (586)

Slovenska knjiga na Dunaju

Jože Košnjek

med sosedi

Znova pišem o slovenski knjigi in slovenski besedi na Koroškem oziroma v Avstriji. To je samo potrditev trdoživosti in ustvarjalnosti slovenskih literarnih ustvarjalcev na Koroškem in tudi bogate ter raznolike založniške dejavnosti. To sredo je tudi Slovenska prosvetna zveza iz Celovca predstavila svoj knjižni dar za leto 2018, ki obsega Koroški koledar in še tri knjige ter zgoščenko mešanega pevskega zbora Bilka iz Bilčovsa. Kdor bo za 48 evrov kupil celoten dar, bo nagrajen z DVD, na katerem je otroška opera Jošt in Jaka, in z Dalmatinovo Biblijo iz leta 1584, prevedeno iz tedanje slovenščine v sedanjo. Vse koroške knjižne novosti bodo predstavljene na ljubljanskem knjižnem sejmu, ki se bo začel prihodnji teden.

Slovenska knjiga in beseda sta se predstavili tudi na nedavno končanem dunajskem knjižnem sejmu Buch Wien. Pet predstavitev je bilo na različnih lokacijah po Dunaju, deset pa na odrih samega sejma. Udeležilo se jih je nad tisoč poslušalcev. Med bolje obiskanimi je bil literarni večer v Klubu slovenskih študentk in študentov na Dunaju v čast 80–letnice enega od najbolj znanih in branih slovenskih pisateljev na Koroškem Florijana Lipuša. Lipuš, ta edinstveni in skromni literat, ki se v javnosti ne pojavlja posebej rad in pogosto, je bil rojen leta 1937 v Lobniku pri Železni Kapli. Vojna je hudo prizadela njegovo otroštvo. Mama je bila kot zavedna Slovenka izseljena v nemško taborišče, oče pa je bil mobiliziran v nemško vojsko. Florjan je začel s

Florijan Lipuš (drugi z desne) z družino na knjižnem sejmu na Dunaju

študijem bogoslovja, vendar ga je opustil. Preživljal se je kot poštni in zavarovalniški uslužbenec, vzporedno pa je študiral in končal Pedagoško akademijo. Do upokojitve je bil učitelj. Na literarnem večeru na Dunaju se je avtor skupaj z občinstvom sprehodil po svojem literarnem življenju, v katerem so najbolj znana dela Zmote dijaka Tjaža, Mrtvo oznanilo, Jalov pelin, Odstranitev moje vasi, Prošnji dan, Boštjanov let in Srčne pege. Lipuš piše samo v slovenščini in njegova dela dolgo niso bila prevedena v nemščino. Prva šele v osemdesetih letih, kar sta storila Peter Handke in Helga Mračnikar. V nemščino je tudi že preveden njegov zadnji, leta 2015 napisan roman Mirne duše. Lipušev literarni svet je v hribih in dolinah njegovega rodnega kraja in tragični čas, ki je zaznamoval njega in njegovo družino.

Ljubljanski knjižni sejem se bo za en dan preselil na Koroško, v Železno Kaplo. V petek, 24. novembra, ob 10. uri bo prva prireditev v šolskem centru, ob 15. uri v Domu starostnikov, ob pol sedmih zvečer v galeriji Kulturnega foruma Zarja in uro kasneje v farni dvorani, kjer bo recital v čast 115. obletnice rojstva in 20. obletnice smrti Milke Hartman.

Po svetu

Niso za revolucijo

Ob stoletnici oktobrske revolucije se je pokazalo, kako se je po svetu razširil svojevrsten konservativni konsenz. Zdaj ni čas za nove revolucije, menijo zlasti tisti, ki jim gre dobro in bi radi svoje pozicije in privilegije ohranili ...

Miha Naglič

Lenin v Minsku. Od držav, nastalih iz Sovjetske zveze, oktobrsko revolucijo uradno proslavljajo samo še v Belorusiji in nepriznani Pridnjestrski republiki. / Foto: Wikipedija

Predsednik Putin pri maši v Tveru, 7. 1. 2016. Odnos ruske pravoslavne cerkve in predsednika do revolucije je odklonilen. / Foto: Wikipedija

Ameriški in kitajski predsednik se kar dobro sporazumevata, imata pa skupni problem – Kim Džong Una. Na sliki v letovišču Mar-a-Lago, 7. 4. 2017. / Foto: Wikipedija

Konservativni konsenz

Se je v Rusiji ob stoletnici revolucije sploh kaj dogajalo. Odgovarja ruski zgodovinar Aleksander M. Semjonov. »Če se udeležujete zgodovinskih konferenc in ste del tega sveta, bi lahko dobili vtis, da poteka veliko slavljenje 100-letnice oktobrske revolucije, nekoč imenovane velika oktobrska socialistična revolucija. Vendar je to zavajajoče. Rekel bi, da smo priča pomanjkanju refleksije, če že ne slavljenja tega, kar se je zgodilo pred 100 leti. V muzejih so razstave in konference tudi na več krajih, vendar pa ni nobenega velikega uradnega programa; denimo, nobenih spomenikov ne bodo postavljali, in to je skromno dogajanje, še posebej, če ga primerjate s tem, kako so zaznamovali 100. obletnico začetka prve svetovne vojne. Postavljali so spomenike, potekale so konference, veliko je bilo uradnega programa. Mislim, da je pomanjkanje zgodovinske refleksije uradne Moskve posledica tega, da je revolucija dvoumna, pomeni politične spremembe in družbene nemire. Trenutna uradna politika Ruske federacije pa je bolj kot ne konservativna. Slavi ohranjanje političnega reda, ni naklonjena družbenim spremembam in pomanjkanje proslavljanja revolucije je po mojem mnenju posledica tega. Naslednji pomemben element pa je Ruska pravoslavna cerkev, ki je zelo negativno nastrojena do leta 1917. Ruska pravoslavna cerkev pa je dandanes pomemben političen akter in ima veliko vlogo v tem dušenju pomena stoletnice.« Ruski zgodovinar lepo razloži tudi spremembe v načinu praznovanja revolucije. »Sovjetski režim je bil utemeljen na legitimnosti revolucije. In zanimivo je, kako je bil skozi obstoj Sovjetske zveze na neki način udušen ta revolucionarni vidik. Vse skupaj se je 'skrčilo' na neke vrste simbolno legitimacijo. Vsaka revolucija je anarhična, neuradna in usmerjena proti režimu. In ironija Sovjetske zveze je, da je skozi svoj 70-letni obstoj iz revolucije naredila neki simbolni dogodek, ki legitimira režim. Praznovanja v pozni Sovjetski zvezi so bila zelo formalistična. Ljudje so uživali prost dan in pogosto je bil to zadnji dan pred zimo, ko so še šli do svojih dač in pobrali še zadnje pridelke. Zelo malo ljudi se je zavedalo pomena dogodka. Vseeno je treba poudariti, in to je tudi ključno za razumevanje Gorbačova in njegove perestrojke, da se je sovjetski režim vedno sklicval na oktobrsko revolucijo in da je Gorbačov, vsemu svojemu pragmatizmu navkljub, svoje reforme in spremembe Sovjetske zveze legitimiral v sklicu na oktobrsko revolucijo. Potem je seveda prišel propad Sovjetske zveze in prišla so devetdeseta in prišla je ideja, da bi iz 7. novembra naredili dan narodne sprave in bi skupaj privedli vse tiste antiboljševike, ki so pristali v emigraciji, tiste, ki so se borili proti boljševikom, in tiste, ki so ostali v Sovjetski zvezi in se tudi niso sprijaznili z režimom. Na koncu so 7. november kot praznik odpravili in kot nov praznik izbrali 4. november. To je zdaj dan narodne enotnosti, zgodovinska referenca zanj pa je izgon poljske in litovske vojske iz središča Moskve, torej iz Kremlja. Tako se je zgodila zamenjava kritične revolucionarne kulture in sovjetske dediščine z novo, ki v središče postavlja narod, nacionalno politiko in nacionalno zgodovino. Datumi iz nacionalne zgodovine so zdaj pomembnejši od datumov, ki pomenijo spremembe.« (Vir: intervju Polone Balantič, MMC RTV SLO)

Putin ni za revolucijo

Preberimo še, kaj si o oktobrski revoluciji ob njeni stoletnici misli Vladimir Putin? Semjonov: »Ne vem, ali je kdaj o tem govoril neposredno. Vemo, da je Putin obsodil propad Sovjetske zveze kot geopolitično katastrofo, konec Sovjetske zveze ima za tragedijo, obenem pa ni nikoli omenjal oktobrske revolucije kot temeljnega kamna sovjetskega režima. To je paradoksalno. Putinovo politično razmišljanje je konservativno in je uperjeno proti revolucijam. Ampak v tem ni osamljen. Po vsem svetu se širi konservativni konsenz. Razširjena je ocena, da smo v 20. stoletju veliko eksperimentirali, da se moramo ustaviti, da se ne smemo zanašati na domišljijo, ampak preprosto pustiti stvari takšne, kot so.«

Jedrsko čivkanje

»Zakaj bi me Kim Džong Un žalil in me označil za starega, če ga pa jaz nikoli ne bi označil za majhnega in debelega. Oh no, tako zelo se trudim biti njegov prijatelj – morda pa se bo nekega dne to zgodilo!« Ameriški predsednik Trump je sklenil svojo turnejo po državah vzhodne Azije in tudi med potovanjem veselo tvital. Eden od čivkov je navedeni. A ni bojazni, da bi se kaj takega res zgodilo.

Sedemdeset let Gorenjskega glasa (18)

Stoli in medicinske sestre

Jože Košnjek

Račka je že dolgo simbol novinarskega poklica.

Veliko smešnih pa tudi bolj resnih dogodkov pozna zgodovina Gorenjskega glasa. Stene prostorov, v katerih je deloval, bi znale marsikaj povedati. Glasovcem gotovo ni bilo do smeha, ko je v oddelku za male oglasi robantil možakar s steklenico bencina v polivinilasti vrečki in grozil, da bo vse skupaj zažgal. In ko je gorenjski podjetnik telefoniral sodelavki novinarki, da bo z njo zaradi njenega pisanja o njem že poravnal račune in ima zato v prtljažniku že primerno orodje – macolo in sekiro!

Vse naše zgode in nezgode, nekatere novinarsko izvirne, ki so prisotne nasmejale do solz ali spravljale v jezo urednike, niso za javnost. Nekatere pa so.

Tako je ena od kranjskih družbenopolitičnih organizacij pred pomembnim posvetovanjem poslala novinarju, ki je običajno zavzeto pisal o politiki, gradivo za posvet s predlogi sklepov. Kolega je v preveliki poročevalski vnemi in v želji po ažurnosti že za prvo številko napisal daljši članek o posvetovanju, ki so ga nato odpovedali. Urednik je rohnel, novinar pa mu je skesano odgovoril: Kar še ni, pa še bo!

Ročni stavci, ki so iz svinčenih črk postavljali besedila člankov in oglasov, so znali, namerno ali po naključju, zakuhati marsikatero nerodnost. Tako so v članku z naslovom Funkcija – čast in odgovornost v besedi funkcija izpustili črko »n« in nastala je »fukcija«... Za nekatere je bila javna morala hudo ogrožena. Pa še ena hujša, zaradi katere je moral urednik na zagovor na občino. V naslovu Edvard Kardelj v Kranju je stavec v priimku Kardelj zamenjal črki »r« in »a«. Si zamislite, kakšen vik in krik je nastal. Za eno od številk Gorenjskega glasa sta bila poslana dva oglasa. V prvem je kranjsko podjetje prodajalo odvečna osnovna sredstva, v drugem pa je ena od zdravstvenih ustanov iskala medicinske sestre. V časopisu je bil nato objavljen oglas, da zdravstveni dom prodaja rabljene medicinske sestre!

Dogajalo se je, da so komu naskrivaj vtaknili v torbo težak predmet, ki ga je nosil, ali sotrudniku pred novim letom izpraznili steklenico žlahtnega, namenjenega za darilo, in vanjo natočili vodo, ki jo je potem svečano podaril osebi, ki ji je bila namenjena. Si predstavljate, kaj je sledilo.

In še ena. V Gorenjskem glasu je bil zaposlen novinar, ki ga kolegom nikakor ni uspelo prepričati, da bi že zaradi ljudi bolj uredil svojo zunanjost. V službo je hodil neobrit, z umazanimi čevlji, v zmečkanih hlačah in srajci, na kateri so običajno manjkali gumbi. Nekega jutra, ko je neurejen prišel v službo, so mu svečano povedali, da mora biti čez dve uri na Brdu, na tiskovni konferenci tedanjega predsednika Tita, dogodku primerno urejen. Srečati Tita je bila sploh njegova velika želja. Drvel je v mesto, si kupil nove hlače in srajco, obiskal frizerja in brivca in v spodnjicah čakal pri znanem kranjskem krojaču, da mu je uredil suknjič in skrajšal hlače. Ko se je vrnil v uredništvo, so mu, na njegovo veliko žalost, povedali, da je predsednikova konferenca odpadla. Potegavščina je učinkovala. Novinar je prihajal odslej v službo bolj urejen ...

Zgodbe

Toliko življenj, en Tone Mlakar

V Kinu Sora so v sredo pred polno dvorano predvajali dokumentarni film Vsa življenja Toneta Mlakarja scenarista in režiserja Marka Cvejića.

Igor Kavčič

Menda dvorana Kina Sora že dolgo ni bila tako polna kot v sredo. Za tiste, ki so prišli med zadnjimi, so odprli tudi balkon. Dokumentarni film o Tonetu Mlakarju arhitektu, scenografu in fotografu, zagotovo pa enem najbolj prepoznavnih Ločanov, pri 96 letih živi legendi, je vsekakor močan magnet za širšo publiko vseh generacij. »Imenitno. Mislil sem, da bo prišlo petnajst gledalcev, da jih ne bo za eno vrsto, pa je bila dvorana polna,« je dejal Tone Mlakar, seveda osrednji lik dokumentarca, presenečen tudi, da je, čeprav že desetletja ni bil v njem, kino res lepo ohranjen.

V približno uro dolgem filmu nam režiser Marko Cvejić, rojen v Zrenjaninu, že več let pa živi in deluje tudi v Sloveniji, Mlakarja predstavi ne le skozi nekatere najbolj pomembne in širšemu krogu gledalcev zanimive točke na njegovi življenjski poti, saj ob gledanju lahko začutimo tudi portretirančev osebni pogled na dvajseto stoletje. »Tone je star skoraj eno stoletje in ima močno osebno izkušnjo enega stoletja, v katerem je bil dokaj aktiven udeleženec. Želel sem predstaviti vse te stvari, ki njega na neki način tiščijo, ki se jih spomni in so bistvene za oblikovanje njegove osebnosti. To sicer ni bilo enostavno, saj smo posneli veliko materiala, ampak na koncu smo v zavedanju, da gre v filmu vendarle za jezik gibljivih slik, morali postaviti mejo,« razmišlja režiser, navdušen nad obiskom, s katerim Ločani niso pokazali le spoštovanja do teme same, ampak tudi do osebnosti, kot je Tone Mlakar.

Film se začne na arhitektovi mizi z risbami, fotografijo njegovega profesorja Jožeta Plečnika, v nadaljevanju pa s Tonetom potujemo po različnih lokacijah, ki so pustile pečat v njegovem življenju, od korenin v Poljanski dolini, Žireh, Gorenji vasi do izbruha druge svetovne vojne in izgona družine v Srbijo, njegove vrnitve na študij v Ljubljano, odhoda v partizane in delovanja v ilegalni tehniki Slovenija na Vipavskem. Pripoveduje o svojih srečah v življenju, ko ga po vrnitvi iz Srbije v Ljubljani za nekaj časa na dom sprejme kar njegov profesor Plečnik ali ko ga proti koncu vojne ranjenega in skrivajočega se v hlevu preseneti četnik in ga prepozna kot sina matere v Gorenji vasi, ki mu je pred vojno, ko je bil ta v uniformi jugoslovanske vojske, dala kruh, ko je bil lačen. Zato so ga pustili pri življenju. Mlakar pripoveduje o svojem stricu Vinku Oblaku, enemu izmed članov OF v Žireh, ki ga je dala usmrtiti sama Partija, pa o bratu Binetu, heroju, na katerega so Nemci razpisali nagrado in je zaradi izdaje padel v Poljanski dolini. Izvemo, kako so postavljali filmsko vas za prvega Kekca pa o njegovem sodelovanju pri filmu ...

»Veliko tega se je še zgodilo v življenju mojega očeta, kar bi se še dalo povedati,« o filmu razmišlja njegov sin, filozof Peter Mlakar. »Mislim pa, da je režiser v filmu dobro ujel Tonetovega duha, kar je moč čutiti skozi celotno pripoved.«

Mlakarjevi: v ospredju Tone in Vera Mlakar (letos spomladi je preminula), za njima trije sinovi, ob Petru sta Simon in Andrej z družinama / Foto: arhiv Mandragora filma

Film so pripravljali eno leto, prav toliko časa pa so potekala tudi snemanja na različnih lokacijah, tudi v Gozdu - Martuljku, na Nanosu, v tehniki Slovenija ... »Snemanje ni bilo naporno – to je bil zame šport pa tudi dolžnost in veselje,« pove Tone, Marko pa doda, da je bilo sodelovanje z njim izjemno, saj je bil kot osrednji lik vseskozi luciden, s potrpežljivostjo pri pri snemanju pa je dokazal tudi svojo filmsko izkušenost. Na koncu se Tonetu pridruži žena Vera, ki je žal preminula letos spomladi, zadnja scena pa je skupinska slika družine Mlakar. »Film sem želel končati v elegičnem tonu, ki daje pomemben pečat celotnemu filmu, ob katerem sem pri Tonetu spoznal močno občutje družine. Uspelo nam je zbrati skupaj celo družino, čemur so se že sami Mlakarjevi čudili,« pove Marko Cvejić.

Film je vsekakor pomemben dokument časa, ki ga je živel in kreiral tudi znani Ločan Tone Mlakar. Zato bi moral biti v Škofji Loki na voljo vedno in vsakič, ko bi si ga želeli ogledati.

S sprehoda se vrne s pesmijo

V šestdesetih letih, odkar pesni, se je profesorju Martinu Kadivcu nabralo za devet zvežčičev pesmi, ki jih je doslej izdal v dveh zbirkah, leta 1991 Na Ciganci in letos Vaški obrazi. Njegovo literarno ustvarjanje pa je še veliko širše.

Danica Zavrl Žlebir

Sedaj 81-letni Martin Kadivec, ki je svoje čase poučeval slovenski in srbohrvaški jezik v osnovni šoli v Šenčurju, se že dolga leta ukvarja s pisanjem. Pisal je za potrebe šolskih in krajevnih proslav, imel govore, jih sestavljal tudi za druge, lektoriral, ocenjeval knjige (v Književnih listih časnika Delo), pisal daljše spise in eseje, med drugim o pomembnih ljudeh v občini Šenčur, objavil tri knjižice ob gasilskih jubilejih v Šenčurju in Srednji vasi, pripravljal razstave in pisal razstavne liste za Muzej občine Šenčur, uredil zbornik Pod Jurijevim klobukom, napisal dve knjigi o Ignaciju Borštniku, še vedno pesni in se ukvarja s kulturno zgodovino občine Šenčur.

Ob najinem srečanju se najprej razgovori o Ignaciju Boršniku, slovenskem igralcu, po katerem so leta 1969 poimenovali gledališki festival v Mariboru. »Ko sem se o Borštniku pogovarjal s kolegi, jih je bilo večina prepričanih, da je Štajerec. Res so ga Mariborčani oteli pozabi, a Borštnik je bil iz Cerkelj na Gorenjskem in zato sem menil, da bi bilo dobro, ko bi tudi v tukajšnjih krajih ljudje kaj vedeli o njem,« pripoveduje Martin Kadivec, ki je o Borštniku s tem namenom pripravil nekaj predavanj po šolah. Ko je leta 1999 občina Cerklje dan Borštnikove smrti 23. september razglasila za občinski praznik, je župan Franc Čebulj o znamenitem rojaku iskal podatke prav pri profesorju Kadivcu. Občina Cerklje je izdala dve Kadivčevi knjigi o Borštniku, Ignacij Borštnik na poti domov ter Pesmi in igri, v Cerkljah pa so po igralcu poimenovali tudi dvorano za kulturne prireditve Borštnikov hram, pri izbiri imena je imel profesor Kadivec tudi prste vmes. Danes pravi, da bi bilo o Borštniku še marsikaj treba raziskati, med drugim o njegovem zagrebškem obdobju, o filmih, v katerih je igral, o njegovih otrocih ..., a bi se sam tega težko lotil, bo pa skušal koga nagovoriti.

Profesor Martin Kadivec v svojem ustvarjalnem okolju / Foto: Tina Dokl

Sogovornik pripoveduje tudi o Muzeju občine Šenčur, ki so ga, preurejenega iz propadajočega kmetijskega doma, odprli leta 2000. Čez dve leti je bil imenovan za predsednika odbora muzeja, na katerem je slonelo vse od priprave razstav in pisanja razstavnih listov do vabljenja obiskovalcev na razstave z osebnimi vabili. »Z vsebino v muzeju mi je šlo za to, da zainteresiram krajanom za umetnost v naših vaseh, da domačinom, ki se ukvarjajo z umetnostno dejavnostjo, omogočimo razstavljanje v domačem kraju in da pri ljudeh vzbudimo občutek za dobro in lepo,« pojasni takratno vlogo šenčurskega muzeja. Martin Kadivec je bil tudi pobudnik za zbornik občine Šenčur Pod Jurijevim klobukom, ki je izšel leta 2006 in o čemer ima povedati veliko zanimivega. Pod Jurijevim klobukom pa se imenuje tudi rubrika v lokalnem glasilu Jurij, kjer izhajajo zapisi o kulturno-zgodovinskih značilnostih teh krajev.

Pesmi pa piše že šest desetletij. »Zanima me marsikaj, najbolj pa svet in ljudje pod našimi severnimi gorami in tja do Trbojskega jezera in še malo čez. Vsem tem stvarem: ljudem, živalim, rastlinam, zemlji ... pravim vaški obrazi,« pravi o svoji drugi zbirki z naslovom Vaški obrazi, ki je izšla letos in so jo predstavili na treh prireditvah. Ena je bila tudi v šenčurskem muzeju, kjer je svoje ilustracije iz knjige razstavila Marinka Štirn. Pesmi, ki niso ugledale luči sveta, pa je še veliko več, kar okoli devetsto, zbranih v devetih zvežčičih. In še vedno nastajajo. Pogoste se mu pesem utrne med sprehodom, doma jo zapiše, izbrusi in tiste najbolj vredne so se znašle v dveh doslej izbranih zbirkah.

Zanimivosti

Na mirovni misiji v Libanonu

Major Igor Veršnik, pripadnik Slovenske vojske, doma iz Podljubelja, je bil udeleženec mirovne misije v Libanonu, bližnjevzhodni mediteranski državi. Trenutno je tam petnajst pripadnikov Slovenske vojske, Veršnik pa je povedal nekaj o zgodovini mirovne misije v Libanonu, kulturi te države, geopolitičnem položaju, vlogi modrih čelad in begunski problematiki.

Suzana P. Kovačič

Libanon je dosegel samostojnost leta 1947. Od takrat se v državi nenehno izmenjujeta obdobji miru in politične nestabilnosti. Izrael je zaradi napadov Palestinske osvobodilne organizacije leta 1978 vkorakal v Libanon, da bi uničil palestinska oporišča. Varnostni svet Organizacije združenih narodov (OZN) je istega leta dosegel prekinitev spopadov in ustanovitev ter poznejšo napotitev sil UNIFIL (United Nations Interim Force in Lebanon) v Južni Libanon. Prvotni namen je bil nadzor umika izraelskih oboroženih sil iz Libanona in premirja med državama, vendar so nestabilne razmere zahtevale stalno navzočnost sil OZN. Razmere so se zaostrile leta 2005 po atentatu na nekdanjega predsednika vlade Rafika Haririja. Zadnjemu oboroženemu spopadu med Izraelom in oboroženim krilom Hezbolaha julija 2006 je sledilo sprejetje resolucije Varnostnega sveta št. 1701, ki opredeljuje povečanje moči UNIFIL na največ 15 tisoč vojakov. »Razlog za takšno odločitev so razmere v Libanonu, ki ogrožajo mednarodni mir in varnost. Slovenska vlada je septembra 2006 sklenila, da na operacijo UNIFIL napoti prvih dvanajst pripadnikov Slovenske vojske in s tem prispeva k reševanju razmer v Libanonu,« je povedal major Igor Veršnik, ki je bil na misiji od novembra 2015 do maja 2016. Trenutno je v Južnem Libanonu, zgolj nad tem delom države ima jurisdikcijo OZN, kot je pojasnil Veršnik, 15 pripadnikov Slovenske vojske. »Vseh pripadnikov iz kar 39 držav je ta trenutek 13.500. Težko boste med njimi našli Nemca, Američana, Angleža, so pa pripadniki iz tako ''eksotičnih'' držav, kot sta Fidži, Bali. Najvišja vojaška avtoriteta, general, ki je neposredno odgovoren sedežu OZN v New Yorku, je Italijan. Nasploh imajo Italijani največ pripadnikov, okrog štiri tisoč, vplivni so tudi na civilnem področju; trgujejo z Libanonom, v posesti imajo nepremičnine, celo šole, bolnice. Južni Libanon obsega 1200 kvadratnih kilometrov površine, naravna meja na severu je reka Litani, umetna meja na jugu pa modra črta, ki ni obligatorna, ampak se je vsi držijo. Je pa neživljenjska, saj lahko poteka tudi čez polovico neke stanovanjske hiše (dnevna soba je libanonska, spalnica pa izraelska),« je pojasnil Veršnik.

Igor Veršnik je o misiji v Libanonu govoril v tržiški knjižnici. / Foto: Tina Dokl

Velikokrat na pogrebu

V sedmih mesecih, kar je bil Veršnik na misiji, je bilo več žrtev med pripadniki mirovnih sil, vseh skupaj do zdaj približno tristo. »Večkrat sem šel na pogreb v Bejrut, vzroka smrti nismo izvedeli, ker se o tem ne govori.« Slovenska enota sicer opravlja izvidniške naloge iz helikopterja ali po cesti po celem Južnem Libanonu. »V času moje misije smo bili priča več raketiranjem na območju Južnega Libanona. Enkrat v sedmih mesecih so proti nam streljali otroci, stari med 10 in 15 let, podmladek Hezbolaha. Hezbolah ima zelo jasno nenapisano pravilo: če jim ti nič nočeš, tudi oni tebi ne. Ti otroci so pa hoteli izpasti ''veliki'' s streljanjem, ampak so morali potem na zagovor v Bejrut. Hezbolah sicer svojo kredibilnost še danes črpa iz vojne leta 2006, imenuje se za osvoboditelja Južnega Libanona in ljudje tem tudi verjamejo. Ima svoje borce, šole, telekomunikacije,« je dejal Veršnik.

Niti vojaki ne vstopijo v palestinska taborišča

Libanon naj bi imel okoli šest milijonov prebivalcev, ampak uradnega štetja ni. Okrog osem milijonov naj bi jih živelo v tujini, večinoma v ZDA. »V državi je 17 verskih sekt. Sobivajo muslimani, teh je okrog šestdeset odstotkov, in kristjani, teh je okrog 25 odstotkov. Krščanske cerkve sicer ne boste videli, imajo pa krščanske vasi lepo urejene, kot so slovenske. Politična ureditev je tripartitna: maronitski kristjan je vedno predsednik republike, šiitski musliman je predsednik parlamenta, sunitski musliman je bil predsednik vlade, a ga zadnja tri leta ne volijo. Je ključen glede na položaj, a ga nimajo, ker naj bi bil imenovan iz Hezbolaha, ki je v Libanonu politična stranka, na seznamu nekaterih držav pa teroristična organizacija, in predsednika vlade zato ne izvolijo. Poveljnik libanonske vojske je kristjan. Končni cilj OZN, za katerega ne vem, kdaj bo dosežen, je, da libanonska vojska prevzame v južnem delu kontrolo nad delovanjem vseh frakcij, tudi Hezbolaha.« Milijon in pol naj bi bilo v Libanonu (znanih) beguncev, predvsem ekonomskih. »Druga zgodba so palestinski begunci. Nihče ne vstopi v njihove kampe. To so taborišča, v katera nimajo dostopa policija, vojska, OZN – nihče. Dogajajo se posilstva, umori, teroristi izhajajo od tod. En tak zelo velik kamp je bil blizu naše baze. Na kupu je tudi po sto tisoč ljudi, kot bi dve kranjski občini stlačili v velikost ene tržiške ali še manj. To niso ljudje, ki so bežali v Evropo, vsaj po mojih podatkih ne, samo vse več jih je v taboriščih. Ker imajo status beguncev, ne smejo delati, zaslužiti plače, prostor se s tem ustvarja za korupcijo,« je pojasnil Veršnik.

Evro ne velja nič

Libanonski funt je uradna valuta, zelo stabilna. Za menjavo so obvezni ameriški dolarji, evro ne velja nič. Uradni jezik je arabščina, a se malo uporablja. Vsi govorijo angleško ter tudi francosko, kar je zgodovinsko pogojeno. Glavno mesto Bejrut naj bi imel okrog dva milijona prebivalcev, postaja vse bolj turistična destinacija (espresso stane tudi deset evrov) in si znova pridobiva predvojni naziv bližnjevzhodni Pariz. »Sam imam sicer nekaj dvoma v varnost, res pa je, da se cela država razvija petdesetkrat hitreje kot kakšna evropska država. Na Bližnjem vzhodu je najbolj urejena država. Pitne vode je na pretek. Tudi finančno je najmočnejša, tu imajo arabske banke sedež. Libanon primerjati s sosedo Sirijo je kot dan in noč, zato ljudje zbežijo v Libanon, a dlje od begunskih taborišč ne pridejo.«

Si tujec v njihovi državi, spoštovanje je nujno

»Libanonci ne marajo praznih obljub. Italijani imajo to lastnost, da radi obljubljajo, potem na to pozabijo. Libanonci pa ne pozabijo, Italijani zato pogosto dobijo kamne in steklenice za vrat.« To je samo en primer, ki ga je navedel Veršnik, da je treba spoznati kulturo, običaje ... tuje države, v katero vstopaš za nekaj časa. »Hotel sem fotografirati češnje, decembra so tam zares ogromne; fotografijo bi poslal ženi. Še fotoaparata nisem dobro potegnil ven, so bili že na meni. Sovražijo slikanje. Strogo prepovedano je, še sploh fotografiranje žensk.« Igor Veršnik pravi, da so imeli približno mesec dni na misiji časa, da so se privadili, potem praga tolerance ni bilo več. Kot še dodaja, so Libanonke lepe ženske, a v oči je ne pogledaš, ker je ne smeš. Z žensko se ne rokuješ in je ne vprašaš, kako je. Mlajše po večini ne nosijo več naglavnih rut. »Vendar pa ima ženska moč v libanonski družbi, ker je ona tista, ki vzgoji fanta v bojevnika ali mirovnika. Lahko ima moški več deset žena, a vse mora preživeti, ker ženske ne delajo. Ženska nikoli ne nese vrečke iz trgovine, nese jo mož. Stereotip naše zahodne družbe je torej, da ženska pri njih ni nič vredna.«

Morje je čisto, kopalcev ni, bogate hiše imajo svoje bazene. / Foto: Igor Veršnik

Slovenska enota opravlja izvidniške naloge iz helikopterja ali po cesti. / Foto: Igor Veršnik

Obletnice

Slavo Žirov ponesel v svet

Ob devetdesetletnici rojstva žirovskega slikarja, pisatelja in glasbenika Jožeta Peternelja - Mausarja so v Kulturnem središču Stare Žiri odprli razstavo njegovih del ter osebnih predmetov iz Loškega muzeja in Muzeja Žiri, ki jih je pred časom pridobil od umetnikovih dedinj.

Mateja Rant

»To je priložnost, da se poklonimo spominu na enega pomembnejših Žirovcev, ki je slavo Žirov že pred štiridesetimi leti ponesel v širni svet, saj je svoja dela razstavljal praktično na vseh celinah,« je ob odprtju razstave poudaril kustos Loškega muzeja Škofja Loka Boštjan Soklič, ki je pojasnil, da so na razstavi Jožeta Peternelja - Mausarja želeli predstaviti bolj celostno, ne zgolj kot slikarja. »Mausar je bil namreč kompleksna osebnost, dejaven na številnih področjih. Bil je glasbenik, literat, družbeni delavec in partizan, na kar je bil vedno zelo ponosen,« je razložil Soklič in dodal, da je imel obenem izjemen čut za sočloveka, česar danes najbolj primanjkuje.

Na razstavi so tako Peternelja predstavili kot svetovljana, ki je populariziral slovensko umetnost. Jože Peternelj - Mausar je po Sokličevih besedah skupaj z Janezom Sedejem, Konradom Peterneljem - Slovencem in Ivanom Gluhodedovom dvignil kakovost samorastniškega likovnega ustvarjanja na raven, ki je osupnila tako laično kot strokovno javnost. Po njihovi zaslugi so likovni teoretiki Žiri proglasili za tako imenovane rovtarske Atene. »Če so Žiri rovtarske Atene, potem je Mausar žirovski Apelles,« je sklenil Soklič.

Razstavo v Kulturnem središču Stare Žiri so zasnovali v dveh delih. V prvem prostoru so pripravili retrospektivo Peterneljevega slikarstva. »Mausar je vizualni kronist kolektivnega življenja na podeželju, ilustrator ljudskih običajev in lokalne tradicije. Pripoveduje zgodbe o trpljenju in radosti, bolečini in veselju ljudi na podeželju.« Drugi galerijski prostor pa omogoča vstop v zakladnico njegovih spominov in osebnih predmetov, med katerimi so številne knjige, priznanja, ki jih je prejel, pisalni stroj, harmonika in fotografije iz osebnega albuma. »Ponazarja umetnikovo kompleksno osebnost in predstavlja njegov intimni, z ustvarjalnostjo izpolnjen notranji svet, ki je zunanjemu svetu daroval neštete bisere – podobe, glasbo in pisano besedo,« je pojasnil Soklič in dodal, da so galerijski prostor poskušali pretvoriti v umetnikovo duhovno bivališče, kjer so nastajale podobe ter se rojevale misli in stavki.

Svoje osebne spomine na Mausarja je z zbranimi ob odprtju razstave delil njegov prijatelj in sosed Viktor Žakelj. »Rodil se je v Jarčji Dolini kot četrti otrok v času velike globalne krize, a njihova kmetija je bila tako velika, da tega praktično niso občutili,« je pojasnil Žakelj in dodal, da so bila vrata njihove kmetije odprta popotnikom. »Jože je vpijal njihove zgodbe in si prek njih ustvarjal podobo o slovenski in žirovski preteklosti.« Med vojno se je pridružil partizanom in skozi to svojo izkušnjo po Žakljevih besedah nazorsko, politično in človeško dozorel. Najprej se je posvečal literaturi, slikati je začel leta 1952. »Kot amater je v celoti osvojil barvne tehnike. Pri njem prevladujejo rdeči in rjavi toni, s katerimi je izražal svojo človeško toplino.« Žakelj je razkril še eno zanimivo podrobnost iz Mausarjevega življenja, in sicer da je vsem rekel sosed. »Vedel je namreč, da 'žlahto' srečuješ zgolj na pogrebih, sosede pa vsak dan.«

V Kulturnem središču Stare Žiri so odprli razstavo o Jožetu Peternelju - Mausarju, ki bo na ogled do 11. februarja prihodnje leto. / Foto: Tanja Mlinar

Razstavo je odprl župan Janez Žakelj, ki je ob tem poudaril, da Mausarjevo zgodbo lahko označimo za tipično ameriško zgodbo o uspehu, ko je prehodil pot od čevljarja do velikega umetnika. »Temu rečejo ameriške sanje, Mausar pa je dokazal, da so možne tudi žirovske sanje,« je končal Žakelj.

Dramski igralci, od kod in kam?

Na Jesenicah letos obeležujejo stodvajsetletnico gledališke dejavnosti. V sklopu Čufarjevih dni, ki v teh dneh potekajo na odru jeseniškega gledališča, so zato posebno pozornost namenili jeseniškim dramskim igralcem. Med najbolj znanimi so Miha Baloh, Bojan Maroševič, Urška Hlebec, Uroš Smolej ...

Urša Peternel

Leta 1897, torej pred natanko 120 leti, so Jesenice dobile prvo dramsko sekcijo, ki je zaživela pod okriljem takratnega Katoliškega delavskega izobraževalnega društva. Predstave so prirejali kar v gostilni na Stari Savi, pri čemer so predvsem – improvizirali. A zametki gledališča so bili ustvarjeni in že v začetku dvajsetega stoletja se je na Jesenicah igralo veliko več kot v kakšnem večjem mestu. Med obema vojnama so tako delovali kar trije odri, vsak ansambel je imel med 25 in štirideset članov, predstave so bile na ogled vsak konec tedna ... Zgodovina gledališke dejavnosti na Jesenicah je torej bogata, kustos Gornjesavskega muzeja Jesenice Aljaž Pogačnik jo je že pred tremi leti orisal v knjižici Jeseniška talija. Letos pa so v sklopu projekta Jeseničani, od kod in kam? posebno pozornost namenili še jeseniškim dramskim igralcem, ki so se priselili od drugod in zaznamovali mesto ali pa so se z Jesenic odselili in si kariero ustvarili na drugih odrih. Mnogi med njimi so postali znani širše, v Sloveniji in tudi svetu. Med njimi so Jakob Špicar, Bojan Čebulj, Miha Baloh, Bojan Maroševič, Uroš Smolej, Urška Hlebec ...

Dramski igralec Bojan Maroševič in kustos Gornjesavskega muzeja Jesenice Aljaž Pogačnik

Eden začetnikov gledališča na Jesenicah je bil Jakob Špicar, ki je bil umetniški vodja leta 1910 ustanovljenega Gledališkega društva Jesenice. Uprizarjali so zahtevnejša dramska dela, imeli pa so tudi kakovostne igralce in režiserje, kot so bili Ivan Potrato, Fedor Gradišnik in Janez Ivan Cesar.

Mednarodno filmsko in gledališko slavo je doživel leta 1928 na Jesenicah rojeni dramski in filmski igralec Miha Baloh. Igral je v več kot sedemdesetih domačih, koprodukcijskih in tujih filmih, televizijskih nadaljevankah in dramah. Snemal je v vseh evropskih državah, igral s številnimi zvezdniki, je tudi dobitnik nagrade velika zlata arena za najboljšo moško vlogo v filmu Veselica. Upokojil se je leta 1989 in danes živi v svoji rojstni hiši na Jesenicah.

K razvoju jeseniškega gledališča je veliko prispeval tudi igralec in režiser Bojan Čebulj (1928–2013). Režiral je 77 predstav in nastopil kar 987-krat, največji uspeh pa je takratno jeseniško gledališče doživelo z uprizoritvijo drame Dom Bernarde Alba v njegovi režiji. Bojan Čebulj se je leta 1973 preselil na Štajersko, kjer je v Mariborskem lutkovnem gledališču opravljal delo direktorja, režiserja, igralca in scenografa vse do svoje upokojitve leta 1990. Umrl je leta 2013.

V Mariboru se je po uspešnem filmskem obdobju leta 1997 nastanil tudi dramski igralec Slovenskega narodnega gledališča Maribor Bojan Maroševič. Že kot najstnik je nastopil na deskah jeseniškega Gledališča Toneta Čufarja, v katerega ga je vpeljala mati, odlična karakterna igralka Slava Maroševič. Od leta 1997 je stalni član Drame SNG Maribor.

Poleg štajerske prestolnice pa je za jeseniške dramske igralce nepogrešljivo gledališko središče postala tudi Ljubljana. Z Jesenic so se tako v Ljubljano selili tudi nekateri mlajši profesionalni dramski igralci, kot sta Urška Hlebec, ki danes dela v Lutkovnem gledališču Ljubljana, in Uroš Smolej, zaposlen v Mestnem gledališču Ljubljana. Oba sta svoje prve gledališke korake naredila na jeseniških amaterskih odrskih deskah.

V sklopu Čufarjevih dni, ki v teh dneh potekajo na Čufarjevem odru, so omenjenim jeseniškim dramskim igralcem namenili posebno pozornost. Muzejskega večera z Aljažem Pogačnikom so se tako udeležili tudi Bojan Maroševič, vnukinja Jakoba Špicarja Mirjana Vever in sorodniki Bojana Čebulja.

Na robu

Miranova zgodba, 2. del

Kot odvržena prtljaga

Milena Miklavčič

usode

»Sredi osmega razreda, ko mi je v šoli ravno dobro steklo, je prišel pome eden od daljnih sorodnikov. Da me odpelje domov, ker stara mama ne more živeti sama. Bolj kot sem se upiral, manj so me slišali. Tudi razredničarka je bila žalostna, ko sem prišel k njej po slovo. 'Jaz sem pa mislila, da bo še kaj postalo iz tebe!' mi je dejala. Na pot me je pospremila z lepim priporočilom ...

Vrnitev domov, k babici, je bila zelo žalostna. Nepremično je ležala v postelji, srepo je zrla vame, pa ne vem, ali me je sploh prepoznala. Začela je grčati, in glasovi, ki so prihajali iz nje, so bili strašljivi. Pojma nisem imel o kuhanju, zato sva dan za dnem jedla krompir v oblicah. Pravzaprav sem ga jedel jaz, kajti ona je odklanjala žlice, ki sem ji jih nosil k ustom. Bogve, morda bi od lakote celo umrla, če ne bi prišel na obisk župnik. Začel se je jeziti, tudi preklinjal je, ko je videl, da sva kot dva tepčka, a je njegovo posredovanje pomagalo. Poslej je vsak dan prihajala neka ženska, ki je babico preoblačila, hranila in kakšnih pet minut je ob njej tudi posedela. Kmalu si je toliko opomogla, da je kakšno besedo spravila skupaj. A bolje bi bilo, če je ne bi. Z vsako od njih mi je dopovedovala, kako me sovraži. Potem je na srečo umrla. Nič nisem jokal. Sorodniki so jo pokopali, za poravnavo stroškov, ki so jih imeli s pogrebom, so zarubili hišo. Iz nje so me potem tudi nagnali, naj grem, kamor hočem.

Star sem bil šestnajst let, ko sem moral iti s trebuhom za kruhom. V žepu nisem imel niti dinarja. Nič. Le nekaj starega kruha, ki sem ga našel v shrambi. Povprašal sem pri tem in onem, ali imajo zame kakšno delo, pa so me napodili od hišnih vrat, češ izgini, takšni, kot si ti, tudi kradejo. Zelo kruti so bili. Včasih sem se tudi razjokal, tako hudo mi je bilo. Enkrat popoldne sem prišel do starejše hiše, ženska, ki je plela na vrtu, se mi je prijazno nasmehnila. Srce se mi je ogrelo, končno nekdo, ki je prijazen. Povabila me je k sebi in mi postregla s tem, kar je njej ostalo od kosila. Zapletla sva se v pogovor, medtem se je znočilo in nič ni imela proti, da prenočim pri njej. Postlala mi je na peči z besedami, da bova že jutri videla, kako naprej. Zelo sem ji bil hvaležen. Po letih, ko so me vsi pretepali, zaničevali in po krivici obsojali, da sem tat, lenuh in ničvreden, je bila lepa beseda kot božji dar. Lojzka je pletla košarice, takšne, s kakršnimi nosimo ob veliki noči k žegnu. Dela je imela precej, pa me je prosila, če nekaj časa ostanem in ji pomagam. Medtem ko sem velik kos kruha namakal v vroče mleko, sem ji vneto prikimaval. Tisti večer sem z veliko bridkosti spoznal, da nobena stvar ni zastonj, še lepa beseda ne. Lojzka je bila pri svojih 48 letih že dolgo časa vdova, sin je delal v Nemčiji, za hčerko pa so se izgubile vse sledi. Pa je potrebovala nekoga, ki bi ji grel posteljo. Nikoli še nisem bil z žensko, vsaj na tak način ne. Tudi nisem imel kakšne lepe postave, bil sem fant drobnih kosti, bolj podoben desetletniku kot odraslemu. A je to ni motilo. Vzela me je k sebi v posteljo in tam sem moral početi čudne reči. Včasih tudi takšne, ki so me silile v slabost. Zabičala mi je, da ne smem nikomur povedati, kaj počneva. Sosedom pa je razložila, da sem sin njene hčere. Lačen ljubezni in iskrenosti sem vztrajal, četudi mi ni bilo lahko pri srcu. A sem se pri Alojziji malo poredil, tudi zasmejal sem se kdaj pa kdaj. V posteljo me je spravljala tudi sredi dneva. Sredi dela me je čudno pogledala, potem pa me je zagrabila za roko in me odvlekla s seboj. V tistih dveh letih, kar sem bil pri njej, sem spoznal še drugo plat življenja, polno prevar in posmeha poštenju. Spoznal sem sprevrženost ženske duše, ki se je na zunaj delala lepo in spoštovano, v spalnici pa je bila umazana in pokvarjena.

Malo pred veliko nočjo je hudo zbolela, staknila je pljučnico. Ukazala mi je, naj košarice za k žegnu kar sam prodajam na tržnici. Kar bo ostalo, pa od hiše do hiše. Naložil sem jih na cizo, sam pri sebi pa sem sklenil, da se nikoli več ne vrnem. Zato sem stlačil v vrečo za krompir še nekaj oblačil, malo hrane in par čevljev. Prodal sem vse do zadnje košare in nabralo se je kar nekaj dinarjev v mojem žepu. Sklenil sem, da si bom privoščil krof s čajem in malo ruma v njem. Kar naenkrat sem začutil, da me nekdo opazuje. Dvignil sem pogled in pri sosednji mizi je sedela starejša ženska, ki pa – kako nenavadno – ni imela rute na glavi. Nasmehnil sem se ji in hitro je prisedla. Povedala mi je, da čaka na avtobus, da je sama in osamljena. Povabila me je, naj grem z njo. Saj se niti ne poznava, sem ugovarjal. Toliko časa je silila vame, da sem pristal. V Kranju je imela svoje stanovanje, ki je bilo zelo lepo, veliko, prostorno, predvsem pa je bilo v njem toplo. Prvič v življenju sem se tudi skopal v pravi kadi! Bilo je neverjetno. Ponudila mi je brezov šampon, ki je zelo lepo dišal. Za seboj sem zaklenil vrata, kajti nisem je še poznal, zato ji tudi nisem zaupal. V žepu sem imel precej denarja, kdo ve, lahko me je povabila zato, da me okrade, sem razmišljal. A se ni zgodilo nič takšnega. Bolj kot kaj drugega je potrebovala poslušalca. Ure in ure sva sedela na kavču in pripovedovala mi je zgodbe o mami, babici, o sebi. Dokler so bili še živi, je bila njihova jetnica. Nikamor ji niso pustili, zaklepali so jo v stanovanje, da jim je stregla in jih negovala. Vsako nedeljo so šli k maši, potem pa še na dolg sprehod. To pa je bilo tudi vse. Iz službe, bila je zaposlena kot prodajalka v trgovini, v pritličju, je morala priti domov takoj, ko so zaprli, če je kdaj mudila, so jo že prišli iskat. Njena že malo čudaška zgodba se me je zelo dotaknila. Marta se mi je zasmilila, saj sem ugotovil, da sva sorodni duši. Stara je bila blizu šestdeset let. Čez kakšen teden je naneslo, da sem si zaželel ženske. Katerekoli. Pa sem ji predlagal, da bi morda midva. 'Ja, če ne boš nikomur povedal,' je vztrajala. Ja, komu pa bi?! Nikogar nisem poznal. In tako se je začelo. Bila je še nedolžna, neizkušena, zelo nerodna. A je nekako šlo, saj je bila mila in dobrega srca. Ničesar grdega ni počela z menoj in tudi jaz ne z njo. Potem pa me nekoč na cesti ustavijo miličniki. Skoraj bi se v hlače. Ustrašil sem se, da me je Alojzija prijavila, ker sem ji ukradel denar. A ni bilo nič takšnega. Iskali so me, ker sem že zdavnaj prekoračil čas, da bi šel v JLA. Pridržali so me tri dni z izgovorom, da sem se namenoma izogibal vojaščini. Končno se je med miličniki našel nekdo, ki je dejal, da sem zagotovo tepček, ker sem že videti kot tepček – in naj me izpustijo. O, kako me je bila Marta vesela, ko sem se spet prikazal pri vratih! Ko sem se rešil njenega objemanja, sem stekel v sobo ter preveril, ali je denar še na svojem mestu. Bil je.

V mesecu dni sem dobil poziv. Makedonija. Beseda je odzvanjala v mojih ušesih, niti sanjalo se mi ni, kje bi to bilo. Marta je od nekod izvlekla zemljevid.

'Kaj bo pa z nama?'' me je vprašala na pragu. Skomignil sem z rameni. Še tega nisem vedel, kaj bo z menoj, ne da bi tuhtal, kaj bo z nama!«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Janko Brejc – predsednik Deželne vlade Slovenije

Peter Colnar

Na Brezjah pri Tržiču se je 18. novembra 1869 rodil odvetnik, eden vodilnih politikov Katoliške narodne stranke, pozneje SLS, dr. Janko Brejc. Leta 1901 je bil v volilnem okrožju Kranj - Škofja Loka izvoljen v deželni zbor, leta 1903 pa je zaradi spora z Ivanom Šusteršičem mandat odložil in se kot odvetnik preselil v Celovec, kjer je kot politik vodil borbo za slovenski jezik v šoli in javnih uradih.

Od leta 1906 je bil tudi odbornik Mohorjeve družbe, soustanovitelj Slovenskega šolskega društva na Koroškem ter častni občan mnogih slovenskih občin na Koroškem. S prizadevanji za enakopravnost Slovencev na Koroškem si je nakopal sovraštvo nemških nacionalistov, zato je bil po avstrijskem napadu na Srbijo zaprt. Kot politični voditelj koroških Slovencev je bil med prvo svetovno vojno pregnan. Po koncu vojne se je vrnil v slovensko politiko. Po vključitvi v Kraljevino SHS je 20. januarja 1919 postal predsednik Deželne vlade Slovenije in ostal s prekinitvijo na tej funkciji do 14. decembra 1920.

V času zavezniškega dogovarjanja po prvi svetovni vojni je bil vodja slovenske delegacije v Parizu, ko so razpravljali o koroškem referendumu in tudi o slovenskih mejah po kapitulaciji Avstro-Ogrske. Veliko upanja je polagal v ameriškega predsednika Woodrowa Wilsona – kot zgodovinarja in univerzitetnega profesorja. V Parizu ga je 5. junija 1919 pozdravil z besedami: »Ave Wilson, Sloveni morituri te salutant.« (Pozdravljen Wilson, umirajoči Slovenci te pozdravljamo). Vendar so prišli Američani na konferenco z že izdelanim mnenjem, ki so ga dobili od svojih zaveznikov, to je z mnenjem o Slovencih kot nezgodovinskem narodu. Dr. Janko Brejc je ob tem med drugim tudi dodal: »Osvobajate nas, hkrati pa nas režete na koščke.«

Po porazu Slovencev na koroškem referendumu je bil dr. Brejc deležen tudi neupravičenih kritik, vendar je čas prinesel realnejše ocene. Izredni profesor na Univerzi v Mariboru dr. Andrej Rahten je o njem zapisal, da je bil velik politik, da se je zaradi izjemnega poznavanja pravnega okvira zapisal v zgodovino Slovencev. Prof. dr. Ernest Petrič pa je poudaril pomen Brejčevega prispevka k razumevanju in reševanju manjšinskega vprašanja na Koroškem. Poudaril je mednarodni kontekst, znotraj katerega je deloval in ustvarjal Janko Brejc. Takratne okoliščine so bile zelo zapletene, saj se je evropski politični prostor korenito spremenil.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **Na Jesenicah se je 15. 11. 1905 rodil književnik Tone Čufar. Pisal je dela z delavsko tematiko.**
- **V Komendi se je 16. 11. 1866 rodil župan Komende Andrej Mejač - Komenčan.**
- **V Kamniku se je 17. 11. 1889 rodil Fran Albreht, prvi ljubljanski župan po drugi svetovni vojni.**
- **V Dobrem Polju pri Radovljici se je 17. 11. 1905 rodil gradbenik Matej Kleindienst. Bil je projektant in vodja gradnje prvih slovenskih hidroelektrarn Zasip, Podljubelj, Javorniški Rovt, Radovna, nato pa je vodil projektiranje in gradbeni nadzor HE Moste, Završnica, Savica, Medvode, Predoslje in Mavčiče.**
- **V Kranju se je 19. 11. 1808 rodil slovenski časnikar, politik, zdravnik in živinozdravnik, vitez Trsteniški Janez Bleiweis.**

Miramar

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Pozlačen in posrebren novembrski dan. Skupina dobrih znancev se sprehodi od nekdanjih konjušnic gradu Miramar, kjer si je napasla oči na razstavi Il Liberty, na dvestotih predmetih Muzeja za uporabno umetnost iz Prage, do samega gradu. Petek. Le redki obiskovalci. Neverjetna tišina. Le plivkanje morja in neobičajna molčečnost galebov, ki se umivajo v plitvini, pijejo iz prosojne lužice sladke vode ali pa so miniaturna straža na nizkih skalah. Grad nadvojvode Maksimiljana, mlajšega brata cesarja Franca Jožefa, ki je bil poveljnik majhne avstro-ogrske vojne mornarice in v letih 1864–1867 cesarost Mehike. Kljub nazivu pa Maksimiljan ni bil navdušen vojak, v mladih letih so ga bolj zanimali jeziki, saj se je poleg nemščine učil še francosko in angleško, italijansko in špansko pa tudi poljsko in češko ... Bil je zaljubljen v morje in si je sezidal sanjski grad šest kilometrov severozahodno od Trsta. V njem vse spominja na ladjo. Napoleon III., ki je stremel, da bi Mehika postala cesarstvo, naslonjeno na Francijo, ga je nagovoril, naj sprejme prošnjo nazadnjaških mehiških velmož in generalov in se da oklicati za mehiškega cesarja. Maksimiljan je imel rad udobno življenje, bil je uglajen možak, ki si je na prejšnjih potovanjih po Južni Ameriki bržda nakopal spolno bolezen in z ženo, belgijsko princeso Charlotto ni mogel imeti otrok. Ko sta s fregato Novarra priplula v Mehiko, od obljub Napoleona III. ni ostalo kaj dosti. Mehičani so podpirali zakonito izvoljenega predsednika Benita Juareza, ki je bil indijanskega rodu. Maksimiljana so poleti 1867 zajeli v Queretaru in ga obsodili na smrt z ustrelitvijo ... Podrobnosti so dostopne v veličastnem serialu stripa Zorana Smiljanića in Marjana Pušavca Meksikajnarji.

Mehiška solata

Za 4 osebe potrebujemo: *2 zrela avokada, 1–2 žlici limoninega soka, 1 čebulo, 5 paradižnikov, 300 g kuhanega fižola različnih vrst, 5 žlic oljčnega olja, čilijevo olje po okusu, 1 konico suhega čilija, 2 žlici koriandra ali peteršilja, sol, koruzne tortilje.*

Avokado prerežemo na pol, izdolbemo peško in ga narežemo na ploščke. Mesnat paradižnik umijemo in ga narežemo na tenke režnje.

Čebulo tenko nalistamo. Dodamo fižol in previdno zmešamo.

Iz limoninega soka, oljčnega olja, sesekljanega koriandra oziroma peteršilja in soli zmešamo preliv. Čili dodamo po okusu. Prelijemo solato in ponudimo s koruznimi tortiljami.

Sardelni namaz

Zanj potrebujemo: *1 žlico sardelne paste ali drobno sesekljanih inčunov v olju, 100 g mazljivega sira, 2 žlici masla, ščep popra, sol po okusu.*

V olje vloženi inčuni so po navadi dovolj slani, zato dodatne soli skoraj ne potrebujemo. Dobro zmešamo sardelno pasto, mehko maslo in sir ter dodamo poper.

Ponudimo z bageto.

Česnov namaz

Zanj potrebujemo: *100 g trdega pikantnega sira, 2 žlici majoneze, 3 stroke česna, sol po okusu, ščep mlete ostre ali sladke paprike po okusu.*

Sir drobno naribamo, česen dobro stremo in zmešamo z majonezo. Vmešamo papriko. Ponudimo s kmečkim kruhom.

Okus česna omilimo, če neolupljene stroke podušimo na malo olja. Ko zadišijo, jih odcedimo na kuhinjskem papirju, olupimo in stremo.

Vaš razgled

Barvito jesensko listje je že skoraj odpadlo in prepustilo prostor bližajočim se čudovitim podobam zimske idile. Ob pogledu na zasnežene gore, ki se kopajo v sončnih žarkih, pa se obenem utrnejo misli o dolgih zimskih nočeh, četudi mrzlih, a polnih nostalgičnega pridiha – čas, ko nas greje ogenj v naših srcih. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

V večini krajev na Gorenjskem imamo srečo, da iz pip še vedno priteče dobra voda. Kar nekaj težav so imeli zadnje desetletje s pitno vodo v vaseh pod Sv. Joštom nad Kranjem, kamor so jim jo morali celo dovažati. Potem ko so našli nov vodni vir in naredili črpališče, pa se zdaj lahko pohvalijo z eno najkvalitetnejših vod, domačo Joštar'co. Nekateri zagotavljajo, da po martinovanju ni boljše pijače. V. S. / Foto: Tina Dokl

Nove knjige (408)

Homo deus

Miha Naglič

»Nihče ne ve, kakšni bodo trg dela, družina in ekologija leta 2050 ter katere religije, gospodarski sistemi in politični ustroji bodo obvladovali svet ... Svet se še nikoli ni spreminjal tako hitro, kot se spreminja zdaj, in preplavljeni smo z nemogočimi količinami podatkov, idej, obljub in nevarnosti. Veljavo prepuščamo prostemu trgu, množični modrosti in zunanjim algoritmom tudi zato, ker se s takšno povodnjo podatkov ne moremo spoprijeti. V preteklosti je cenzura delovala tako, da je preprečevala tok informacij. V 21. stoletju deluje tako, da ljudi preplavlja z nepomembnimi informacijami. Ne vemo, na kaj naj bomo pozorni, in čas pogosto porabljamo za raziskovanje postranskih zadev in razprave o njih. V antiki je imel moč, kdor je imel dostop do podatkov. Danes jo ima, kdor ve, za kaj naj se ne zmeni. Čemu naj namenimo pozornost glede na vse, kar se dogaja v našem kaotičnem svetu? Če razmišljamo za obdobje nekaj mesecev, bi se morali verjetno posvetiti neposrednim problemom, na primer nemiru na Bližnjem vzhodu, begunski krizi v Evropi in upočasnjevanju kitajskega gospodarstva. Če razmišljamo za obdobje nekaj desetletij, so najbolj pereči problemi segrevanje ozračja, poglabljanje neenakopravnosti in motnje na trgu dela. Toda če na življenje pogledamo zares široko, vse težave in ves razvoj zasenčijo trije med sabo povezani procesi. 1. Znanost se čedalje bolj posveča vseobsegajoči dogmi, ki pravi, da so živa bitja algoritmi, življenje pa obdelava podatkov. 2. Inteligenca se ločuje od zavesti. 3. Nezavedajoči se, vendar zelo inteligentni algoritmi nas bodo kmalu poznali bolje, kot se poznamo sami. Ti trije procesi načenjajo tri ključna vprašanja, za katera upam, da boste o njih razmišljali še dolgo po tem, ko boste prebrali to knjigo: 1. So živa bitja res samo algoritmi in ali je življenje res samo obdelava podatkov? 2. Kaj je vredno več – inteligenca ali zavest? 3. Kaj bo z družbo, politiko in vsakodnevnim življenjem, ko nas bodo nezavedajoči se, vendar zelo inteligentni algoritmi poznali bolje, kot se poznamo sami?« (Str. 392–393)

Ta knjiga res da misliti. Podnaslov Kratka zgodovina prihodnosti ne pomeni prerokb, gre za premišljene možnosti. Eden Hararijevih ključnih pojmov je algoritem. Tu ne pomeni le »navodila za uporabo«, kakršen je vsak kuharski recept. Drzna je misel, da smo tudi mi živi, organski algoritmi. Strašljiva pa možnost, da kmalu ustvarimo umetne algoritme, ki bodo pametnejši od nas in bi lahko prevzeli oblast nad nami ...

Yuval Noah Harari, Homo deus, prevedla Polona Mertelj, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2017, 432 strani

V FINALU TRI POLKE

Naj polko Gorenca 2017 bomo dobili čez dober teden. Naprej so se uvrstili trije ansambli, a zmagala bo le ena polka. Bo to Rožmarin, morda polka V parku ali Ajga punca? Kot posebnost pa letos na Radiu Gorenc pripravljajo še izbor najboljše rojstnodnevne zgodbe.

Alenka Brun

Med 27. oktobrom in 19. novembrom poslušalci Radia Gorenc in bralci Gorenjskega glasa glasujejo za letošnjo naj polko Gorenca. Med sedmimi ansambli in njihovimi polkami smo že dobili zmagovalne tri: Rožmarin ansambla Dor ma cajt, V parku ansambla Nori val in Ajga punca ansambla Galop. Naj polko pa bodo razglasili Pri Avseniku v Begunjah na prireditvi 25. novembra, kjer s programom začnejo ob 19. uri. Za svojo zmagovalko še lahko glasujete.

Kdo so finalisti?

Ansambel Dor ma cajt prihaja iz Selške doline, od Škofje Loke do Dražgoš. Kot kvintet s pevko najraje preigravajo Avsenikove skladbe, blizu so jim tudi Štirje kovači in Veseli svatje. Ustvarjajo tudi lastne skladbe. Lansko jesen so izdali prvo zgoščenko, na kateri je prvih deset njihovih avtorskih skladb. S polko Ko se luč ugasne so že osvojili naziv naj polka Gorenca 2014; v veliko čast pa si štejejo, da so več kot tri leta lahko sodelovali z legendarnim Mitom Trefaltom in njegovo Košnikovo gostilno. Nastopajo na domačih in tujih, večjih in manjših odrih.

Začetki petčlanskega ansambla Nori val segajo v leto 2015. Najprej je bila narodno-zabavna glasba tista, ki jih je povezala, potem sta to nadgradila še prijateljstvo in obilica prisotnega smeha. Člani ansambla večinoma prihajajo iz okolice Borovnice, deloma pa tudi iz Kamnika pod Krimom in Škofje Loke. Imajo dve pevki, izvajajo narodno-zabavno, zabavno ter plesno glasbo. Ustvarili so tri avtorske skladbe, njihove misli pa se že spogledujejo z novimi idejami in načrti.

Galopovci pa so iz Tunjic pri Kamniku. Igrajo narodno-zabavno glasbo v zasedbi trio s pevcem in pevko. Poleg domačih viž poskrbijo tudi za moderne, zabavne ritme, tako domače kot tuje uspešnice in večno zelene melodije. V devetih letih kar obstajajo, so se kalili na porokah, rojstnodnevnih zabavah, koncertih ter tudi veselicah, ki jih prirejajo mnoga društva. Prav tako so bili v preteklih letih uspešni na različnih festivalih narodno-zabavne glasbe.

Foto: arhiv ansambla

Polka ansambla Dor ma cajt nosi naslov Rožmarin.

Najbolj originalna zgodba bo nagrajena

Vodja Radia Gorenc Andrej Grims še pove: »Naj polko Gorenca 2017 bomo dobili 25. novembra, štiri dni kasneje, 29. novembra, pa bomo imeli celodnevni rojstnodnevni žur v našem studiu. Kot posebnost pa na radiu s tem tednom začnemo tudi zbirati in izbirati najbolj zabavne, izvirne in posebne rojstnodnevne prigode. Tako vabimo vse, ki se jim je na rojstnodnevnih zabavah zgodilo kaj zanimivega, da to delijo s poslušalci in morda bodo nagrajeni. Tisti, ki bo po mnenju uredništva Radia Gorenc opisal najbolj hudomušno, nenavadno, originalno, smešno rojstnodnevno doživetje, bo namreč prejel celoletno vinjeto za osebni avtomobil za prihodnje leto. V opisu teh zgodb seveda pripovedovalci lahko zamolčijo imena vpletenih, da ne bo kakih nepotrebnih zadreg, in opišejo le, kaj se je tam dogajalo.«

To lahko storite najkasneje do torka, 28. novembra, na dva načina: opis doživetja pošljete na urednik@radiogorenc.si ali pa spremljate program Radia Gorenc, in ko bo voditelj poslušalce povabil, boste lahko poklicali ter dogodek opisali neposredno v program.

Galop prepeva Ajga punca. / Foto: arhiv ansambla

Nori val se predstavlja s polko V parku. / Foto: arhiv ansambla

Barvita jesen

Foto: Tina Dokl

Televizijska hiša TV3 je predstavila lastno produkcijo in voditelje obiskovalcem dogodka, ki so ga poimenovali Barvita jesen. Prireditev sta na hudomušen način povezovala izkušeni televizijski maček Rado Mulej, ki na TV3 vodi oddajo Zmenki, in njegov mlajši kolega Žan Papič, stand up komik, ki spretno krmari v televizijskem kvizu Izberi ali poberi, plodu domače pameti. Skozi duhovite dialoge sta predstavila ekipo TV3 z direktorjem Tomažem Taškarjem na čelu. Potem pa so se na odru zvrstili še Gianni Rijavec, Nataša Naneva, Aljuš Pertinač, po Skypu se je javila Barbra Drnač, s Havajev pa Jasmina Kandorfer. Voditelja sta gostom predstavila še mično manekenko in misico Ines Korošec, ki se bo gledalcem TV3 že prav kmalu predstavila v vlogi vremenarke in novo voditeljico, prav tako lepotico Ingrid Ulaga (na fotografiji), Gorenjko, ki bo poročala o znanih in slavnih.

Naj polka Gorenca 2017

RADIO GORENC 93.8 FM

Glasovnica

- **Nori val** V parku
- **Dor ma cajt** Rožmarin
- **Galop** Ajga punca

ime

priimek

naslov

Glasovnico pošljite na **RADIO GORENC, Balos 4, 4290 Tržič,** do vključno **19. 11. 2017.** Med vsemi, ki boste glasovali, bomo izžrebali eno letno vinjeto za leto 2018.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Nenapovedan obisk vam bo pustil veliko razmišljanja in kar nekaj časa bo minilo, preden boste prišli do sape. Občutek negotovosti ne bo dolgo trajal, saj ko se boste enkrat zavedali, za kaj gre, se ne bo težko odločiti. Pričakujete izboljšanje financ.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Kljub temu da se boste maksimalno potrudili in upoštevali želje drugih ljudi, se boste tudi tokrat izognili določeni odgovornosti. A že v začetku drugega tedna se vam situacija ponovi in izhoda ne bo. Ni kaj, treba se bo potruditi.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
V naslednjih dneh boste zelo nepredvidljivi in vaše razpoloženje bo zelo spremenljivo. Tega ne bo sprožila slaba volja, ampak zavedanje, da se boste morali končno odločiti, kako naprej. Brez skrbi, nobena odločitev nikoli ni napaka.

Rak (22. 6.–22. 7.)
V tednu, ki prihaja, boste izvedeli marsikaj zanimivega. Bolje se boste počutili, če boste malo pretegnili noge. Na splošno zadnje čase preveč lenarite in temu morate narediti konec. Bodite pozorni, da vam ne uide dobra priložnost.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Dobro boste morali razmisliti, preden boste naredili odločilni korak. Srce naj bo na drugem mestu. Daljša pot, ki je pred vami, vam prinaša same pozitivne spremembe in veliko dobre volje. Zaradi nekega nasveta se boste upravičeno jezili.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Počutili se boste utesnjeno, zato ne boste mogli delovati tako, kot si boste sprva zamislili. Mimo ovinka malo desno in malo levo, potem pa počasi bo. Denar, ki ga pričakujete že nekaj časa, bo končno le prišel. Ne bo vam dolgčas.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Vso potrebno energijo boste črpali iz ljubezni in uspešno premagali ovire. Koliko se vam bodo izboljšali odnosi v ljubezni, bo odvisno samo od vašega vlaganja. Ker po naravi zelo težko pokažete svoja čustva, boste presenečeni.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Vaša nestrpnost se bo z naslednjimi dnevi še stopnjevala. Niste vajeni čakati in tudi vnaprej se nimate namena spremeniti, zato pa pač morate vsake toliko časa plačati davek nestrpnosti – in ta je potrpljenje. Ozrite se vase, tam so odgovori.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Znanstva boste končno začeli uporabljati sebi v korist. S tem se vam bodo odprle nove priložnosti pa tudi finančno se vam bo poznalo. Zaradi čustvenih zadev boste nemirni. Novice, ki jih dobite, pa vam vse skupaj še bolj postavijo na glavo.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Pred vami je veliko različnega dela, in ker ste včasih kar preveč odgovorna oseba, se boste maksimalno trudili, da se vse uspešno opravi. Šele ob koncu tedna si boste lahko privoščili nekaj minut samo zase in jih seveda dobro izkoristili.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Težav, ki se jih že vnaprej bojite, ne bo, če boste do določene osebe povsem odkriti. Kmalu boste lahko uživali ob spoznanju, kaj vse lahko prineseta zaupanje in hkrati svoboda v odnosu. Pri denarju za zdaj še ne bo sprememb.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Nad nagrado za svoj trud boste kljub pričakovanjem zelo prijetno presenečeni. Uživali boste v vsestranski pozornosti, ker je to za vas redkost še toliko bolj. Pri ljubljeni osebi boste poskusili s staro zvijačo, odziv bo neverjetno dober.

TA JE DOBRA

Ne bo je vedno doma
Skupina mladih planincev se je namenila, da bo označila planinsko pot z novimi markacijami. Pot jih je pripeljala v bližino planšarske domačije, v kateri je živela stara ženička. Ko so se planinci motovilili okrog ženičkine domačije in njenih dreves, jih ta ogovori: »Kaj pa delajo gospodje?« Najbližji planinec ji prijazno odgovori: »Pleskamo markacije za planinsko pot!«
Ženička vpraša naprej: »Ja, že, ampak kaj vse boste pa označili?«
Planinec še prijazneje odgovori: »Vašo češpljo bi tudi markirali, če nimate nič proti.«
Ženička odrezavo odvrne: »No, ja, če že morate, pa dajte, samo morate vedeti, da mene ne bo vedno doma!«

Poslovne prakse v gorenjski družini
Za zajtrk Gorenjec reče otrokom: »Kdor hoče jést', naj jé, kdor noče, mu dam en evro.«
»Hočemo evro!« zavpijejo otroci v en glas.
Za kosilo oče ponovno: »Kdor hoče jést', naj jé, kdor noče, mu dam en evro.«
»Daj evro!« so še vedno zagnani otroci.
Zvečer se oče Gorenjec zadere: »Kdor hoče večerjo, mora plačati dva evra!«

Črnogorske dileme
Črnogorec leži v senci in razmišlja: »Bogve, ali bom jaz po smrti moral pešačiti v raj ali me bo kdo tja odpeljal?«

Nagrobni napis
Napis na nagrobnem spomeniku: Z gorečo vžigalico je pogledal v bencinski rezervoar, ali je v njem še kaj bencina. Bilo ga je dovolj!

LAŽJI SUDOKU

3	8			5	2		1	9
		4		1			8	
	7		8					3
			3	9				
	3		2		1		5	
				7	5			
4					6		2	
	9			3		4		
8	6		5	2			3	

Rešitev:

3	8	6	4	5	2	7	1	9
9	2	4	7	1	3	6	8	5
5	7	1	8	6	9	2	4	3
6	5	2	3	9	8	1	7	4
7	3	9	2	4	1	8	5	6
1	4	8	6	7	5	3	9	2
4	1	3	9	8	6	5	2	7
2	9	5	1	3	7	4	6	8
8	6	7	5	2	4	9	3	1

TEŽJI SUDOKU

9	6							2
3		8						
	1	7	5		3	6		
8			3					7
			6		9			
7					4			6
		9	7		2	8	4	
						7		1
6							3	

Rešitev:

9	6	4	1	8	7	3	5	2
3	5	8	2	9	6	1	7	4
2	1	7	5	4	3	6	9	8
8	4	6	3	5	1	9	2	7
5	2	1	6	7	9	4	8	3
7	9	3	8	2	4	5	1	6
1	3	9	7	6	2	8	4	5
4	8	2	9	3	5	7	6	1
6	7	5	4	1	8	2	3	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Novi Polo.

S svojim športnim in markantnim dizajnom vas bo samozavestno spremljal na vseh pustolovščinah. Z različnimi stilskimi paketi je zlahka kos vsaki želji avanturistov, ki želijo pokazati svojo individualnost. Serijsko je opremljen s sistemom Front Assist, funkcijo, ki zaznava pešce in v sili pravočasno ustavi vozilo.

Uresničujemo prihodnost.

Volkswagen

Emisije CO_2: 110–98 g/km. Kombinirana poraba goriva: 4,8–4,5 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0396–0,0212 g/km. Število delcev: 0,00656–0,0000 x 10^{11}. Ogljikov dioksid (CO_2) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna.

AH VRTAČ

Delavska c. 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: uporaba avtomobila VW POLO za konec tedna
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 29. novembra 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

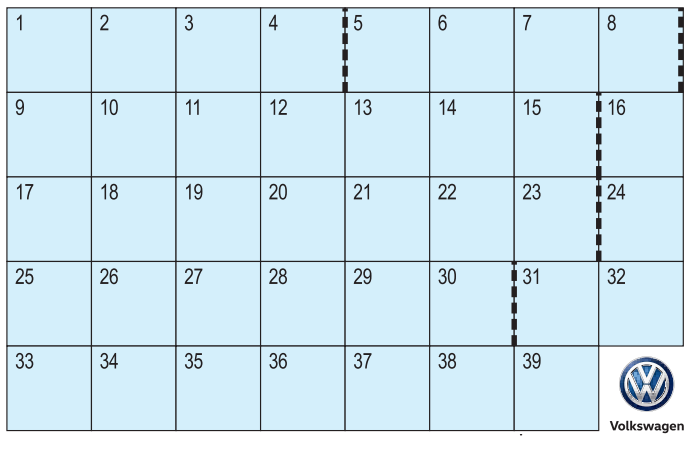

Volkswagen

SESTAVIL: F. KALAN
PISATELJ HELLER
MESTO V RUSIJI
ITAL. IGRALEC (FRANCO)
ESTONEC
PROMETNI OBJEKT OB CESTI
ENEOLITIK
IGRALEC ESTEVEZ
ROBERT REDFORD
IGRALEC BEATTY
ESKIM
MANJŠI DIRKALNI AVTO

NAŠ SLIKAR (J. B.)
BOLEZEN NA OČEH
GRŠKI PLES
TONSKI NAČIN
IGRALKA MARTINELLI
ANGLEŠKI GLASBENIK (BRIAN)
MAKEDONSKI DRAMATIK (RISTO)
IVAN TAVČAR
ATLAS
PETER SELLERS
MORSKI RAK BREZ KLEŠČ
PREDNIKI NEMCEV
LUKA V IZRAELU, ELAT
ZVOK
OZEK PAS TKANINE
ISTOČASNOST
SKUPEK ALI SISTEM CEVI
ZVAREK, OBAREK
GORENJSKI GLAS
MESTO NA HRVAŠKEM
TROPSKA RASTLINA, ALOJA
NALEPKA
ALODIJ (KR. ZAPIS)
ALIFATSKI RADIKAL
NAŠA PEVKA (NUŠA)
PESNIK MERMOLJA
MUSL. ŽENSKO IME
DEL MOLEKULE
OMEMBA
GLAVNO MESTO LATVIJE
BIT, VSEBINA
SULTANOV RAZGLAS
URŠKA KLOBUČAR
AFRIŠKA ANTILOPA
ZAMAKNITEV
JURE KOŠIR
PASJA KOČA
DRŽAVNI URADNIK V STARI TURČIJI
MUSLIMANSKA HALJA
GLASBENI DUO
PEVKA ERBUS
OČE
AZIJEC
NAŠE IME REKE ADIGE V ITALIJI
KRAJ PRI LITIJI
MATERIJA
MUSLIMANSKI POSTNI MESEC
ZUNANJI DEL IGRIŠČA
VRATA, DURI
GORENJSKI GLAS
PISAVA S ČRKAMI
SORTA JABOLK
RUSKA BALETKA (GALINA)
ALEŠ VALIČ
HRAM BOGA MARDUKA
NAŠA GLASBENA SKUPINA
REKA V NEMČIJI
VOŠČENO SVETILO
DUDA, CUCELJ
ROBERT LOGGIA
JUD
PRIPADNIK ARABCEV V ŠPANIJI
PRIPADNIK STRANKE ESEROV
PRITISK
INDIJSKI SPIS O UMETNOSTI LJUBEZNI
PRIPADNIK ARIJCEV
TURŠKO LJUDSTVO V RUSIJI
PRILOGA ČASNIKA DELO
PRIVEZEK
OKUSNA MORSKA RIBA
PARADA, SPREVOD
RIM. BOGINJA JEZE
VEČJI KOS POHIŠTVA
TRSKA
DUHOVNIŠKI PRIPRAVNIK
HELENA ROŽMAN
OPERNA PEVKA BRIGHTMAN
KLIC, POZIV
PEVKA KEUC
FR. FIZIK (MARCEL)
AČINSK ADLIGAT ESAGILA ILARION VERON
ARZENAL
IZDELOVALEC OBLAZINJENEGA POHIŠTVA
NAŠA REKA
AMERIŠKI IGRALEC (KEVIN)
ERBIJ
REKA NA SLOVAŠKEM
RALKA
NAŠA PISATELJICA (ELA)
STARA PLOŠČINSKA MERA
DIRIGENT SAVIN
DRŽAVNA BLAGAJNA
OTOČJE V SREDNJI AMERIKI
GRAFIČNO STAVČNO ZNAMENJE
RIMSKI CESAR
NASLONILO
ŽENSKI PEVSKI GLAS
IGRALEC
? IN NEVESTA
VRTILNI MOMENT
ATESTAT
PLESNA ZABAVA
NEVAREN PLAZILEC
GRŠKA ČRKA
RADON
KITAJSKA POKRAJINA
KLAVDIJ TUTTA
IZIDOR JALOVEC
SILICIJ
SRBSKO-AMERIŠKI IZUMITELJ (N. T.)
PODOBA GOLEGA TELESA
RUSKI CERKVENI PISATELJ

DRUŽABNA KRONIKA

PESEM DOMAČA ZADONI

Ob prihajajočih osebnih praznikih, jubilejni petdesetletnici dirigenta in skladatelja Damijana Močnika iz Cerkelj ter častitljivem 77. rojstnem dnevu učitelja, slikarja in glasbenika Andreja Militareva iz Pirnič, sta minuli petek potekali slavnostni prireditvi s kulturno noto v sproščenem družabnem vzdušju.

Samo Lesjak

Tako so cerkev Marijinega vnebovzetja v Cerkljah napolnili obiskovalci domala iz vse Gorenjske ter tudi od drugod ter prisluhnili odličnemu koncertu, v katerem sta sodelovala Zbor Slovenske filharmonije in Komorni zbor Megaron, ki ga sestavljajo bivši pevci zborov Škofijske klasične gimnazije, oba pod dirigentsko taktirko slavljenca Damijana Močnika. Ta je svojo glasbeno pot začel prav v tej cerkvi, kjer je prvič stopil pred zbor in so zazvenele njegove prve skladbe. Danes, več kot tri desetletja po teh začetkih, njegove skladbe pojejo profesionalni in ljubiteljski zbori po celem svetu pa tudi sam je kot mednarodno priznani in nagrajevani skladatelj in dirigent gostoval marsikje – od Tajvana na vzhodu do kanadskega Vancouvra na zahodu.

Zbrani obiskovalci so lahko prisluhnili delčku Damijanove bogate ustvarjalnosti, skladbam skladateljev, ki so mu blizu, ter seveda tudi njegovim skladbam, med njimi nekaterim božično obarvanim, ki so še posebej čustveno prevzele poslušalce. Prav vsem zbranim se je Damijan iskreno zahvalil za obisk koncerta, ki je bil dobrodelne narave, ter se nato v krogu družine in prijateljev v sproščenem vzdušju poveselil na večerni družabni pogostitvi v prostorih bližnje osnovne šole.

Prešerno pa je bilo tudi v Pirničah, kjer je v organizaciji tamkajšnje Likovne sekcije ter gledališča OTH v domačem Kulturnem domu potekalo odprtje razstave Avsenikova glasba v podobah avtorja Andreja Militareva, obogatena s premiero spevoigre Pesem domača naj zadoni v izvrstni režiji Andrejevega brata Petra. Andrej je po izobrazbi učitelj in pravnik, sicer pa znan kot ljubiteljski slikar, glasbenik in lovec. Na slavnostnem odprtju njegove samostojne slikarske razstave je bil deležen številnih čestitk in dobrih želja obiskovalcev, ki so si po razgibani spevoigri družno ogledali razstavljene podobe, navdahnjene z motivi legendarnih skladb Andrejevega pokojnega prijatelja iz čebelarskih vrst Slavka Avsenika. Andrej je ljubitelj narave in glasbe; v naravi uživa, dokler je v njej življenje, ta ljubezen pa se kaže tudi v naslikanih delih – slike so živahne in vedre, kakršne so Avsenikove skladbe ter tudi Andrej, ki se je vsem lepo zahvali in dejal, da ostaja aktiven še naprej.

Oba zbora z dirigentom Damijanom Močnikom sta navdušila občinstvo v Cerkljah. / Foto: Tina Dokl

Ob koncu koncerta je slavljencu šopek izročila tudi njegova nečakinja Manca. / Foto: Tina Dokl

Foto: Tina Dokl

Slavnostnega večera so se udeležili mnogi družinski člani, med drugimi tudi strica Jožef in Vid s soprogo Anico.

Ko zadoni domača pesem: barvita spevoigra v Pirničah občinstva ni pustila ravnodušnega. / Foto: Tina Dokl

Andrej Militarev v odlični družbi narodno-zabavnih glasbenikov / Foto: Tina Dokl

Domačne slikarske podobe, ob Andreju tudi slika njegove rojstne hiše / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Blake Shelton najbolj seksi zemljan

Enainštiridesetletni zvezdnik kantrija **Blake Shelton** je po izboru revije People postal najbolj seksi zemljan leta 2017. Naziv je sprva hotel zavrniti, saj se, kot pravi, še nikoli ni imel za izredno privlačnega. "Verjetno jim primanjkuje kandidatov," so bile njegove prve misli ob imenovanju. Da je naziv sploh sprejel, gredo zasluge njegovi partnerki Gwen Stefani. "Če ne boš sprejel tega darila in užival v trenutku, ga boš obžaloval vse življenje," so bile njene besede.

Serena Williams bo stopila pred oltar

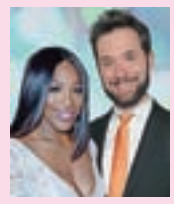

Teniška šampionka **Serena Williams (36)** bo še ta konec tedna postala gospa Ohanian. Večno zvestobo bo obljubila očetu svojega otroka, ustanovitelju Reddita **Alexisu Ohanianu (34).** Poroka bo potekala v New Orleansu. Med gosti bodo številna znana imena, slovesnosti se bodo med drugimi udeležili Kris Jenner, Beyonce, Jay-Z in dekle princa Harryja Meghan Markle. Par sta postala leta 2015, se lani zaročila, pred tremi meseci pa postala prvič starša.

Mariah Carey odpovedala koncerta

Pevka **Mariah Carey (48)** zaradi vnetja dihal odhaja na prisilni počitek, odpovedana sta tudi njena prva dva božična koncerta. "Tik pred najlepšimi prazniki obdarovanja sem tudi sama sebi podarila presenečenje. Po gripi imam sedaj še vnetje dihal in zdravniki svetujejo počitek za moj glas," je sporočila Careyjeva, ki pravi, da ji je žal, saj ni stvari, ki bi jo imela raje kot svoje božične nastope.

Miranda in Evan bosta zibala

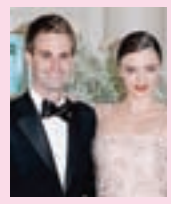

Avstralska super manekenka **Miranda Kerr (34)** in soustanovitelj Snapchata **Evan Spiegel (27)** pričakujeta prvega skupnega otroka. Zanj bo to prvi otrok, medtem ko ima Kerrova iz zakona z Orlandom Bloomom že šestletnega Flynna. Par se je poročil maja letos na intimni slovesnosti na Spieglovi posesti. Zakonca novice še nista komentirala.

Gorenjka Tara Zupančič je pred kratkim prejela nagrado za Elle medijski obraz, udeležila pa se je tudi irske zabave v ljubljanski Cvetličarni, kjer je blestel tekoči produkt gostitelja Johna Jamesona.
/ Foto: arhiv agencije Avi (Sašo Radej)

Z rekordom v jubilejno leto

Prostovoljno gasilsko društvo Mavčiče bo prihodnje leto praznovalo sto deset let, še pred jubilejem pa so dosegli svojevrsten rekord, saj se je na oktobrskem regijskem tekmovanju kar deset njihovih ekip uvrstilo na državno prvenstvo, ki bo tik pred njihovim junijskim jubilejem. Z različnih tekmovanj so letos domov prinesli kar oseminštirideset pokalov.

Vilma Stanovnik

Mavčiče – Drugo leto junija bodo člani Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Mavčiče praznovali 110-letnico društva, priprave na jubilej pa so začeli že v zadnjih mesecih. Ob različnih intervencijah, od požarov do črpanja vode in oživljanj, so pripravili več vaj, hkrati so se prizadevno pripravljali za občinsko in regijsko tekmovanje.

»Naše društvo pokriva vasi Jama, Praše, Mavčiče, Podrečo in Mejo. Članov, od pionirjev do starejših gasilcev, nas je okoli dvesto, operativnih pa približno sedemdeset. Imamo operativno enoto, v kateri nas je 24, po potrebi pa pokličemo še druge, ki so za to usposobljeni. Glede opreme lahko rečem, da smo trenutno zelo dobro opremljeni. Imamo gasilsko cisterno za sedem tisoč litrov vode, imamo dobro opremljeno orodno vozilo in še dve vozili za prevoz moštva. Vestno skrbimo za opremo in je zato tudi dobro vzdrževana,« pravi predsednik PGD Mavčiče Albin Toni, ki je prepričan, da sta strokovnost in množičnost tudi posledica načrtnega dela z mladimi.

Gasilci iz Mavčič so se izkazali na regijskem tekmovanju.

»S pionirji so se začeli intenzivno ukvarjati okoli leta 1970, saj prej v društvu ni bilo pionirskih ekip. Takrat so pionirji osvojili prve pokale, ki jih je bilo nato iz leta v leto več. Tudi sedaj so tako pionirji kot mladinci vedno med najuspešnejšimi ekipami ne le v naši regiji, ampak tudi v državnem merilu,« pravi predsednik Toni, ki se zaveda, da so za uspehe tako mladih kot drugih ekip zaslužni tudi požrtvovalni mentorji.

»Mentorjev za tekmovalne enote imamo med šestnajst in dvajset. Zlasti veliko delajo z najmlajšimi, ki imajo vaje enkrat tedensko. Prav tako imajo delavnice, včasih pa se z najmlajšimi samo igrajo. Ko se začenjajo tekmovanja, pa se izoblikujejo ekipe. Učijo se vse od zgodovine gasilstva do znakov, orientacije, gasilskih spretnosti in vsega drugega. Tako mentorji kot mladi so zelo zavzeti in posledica tega so tudi odlični rezultati,« pravi Albin Toni, ki je zadovoljen tudi z uspehi drugih društvenih ekip.

Predsednik PGD Mavčiče Albin Toni

Tako si je prejšnji mesec na tekmovanju gorenjske regije kar šest njihovih ekip (veterani, članice B2, člani B1, člani B2, članice A2 in člani A) zagotovilo nastop na državnem prvenstvu, na regijskem tekmovanju mladine v Šenčurju pa so se na državno prvenstvo uvrstile ekipe pionirk, pionirjev ter mladink in mladincev 2.

»Vsaki dve leti je državno tekmovanje, letos pa je bilo občinsko in nato regijsko prvenstvo. Mislim, da smo edino društvo v Sloveniji, ki se jim je na državno prvenstvo uspelo uvrstiti s kar desetimi ekipami. Seveda se bodo priprave na junijsko tekmovanje začele že kmalu, najintenzivnejše pa bodo zadnja dva meseca,« tudi pravi Albin Toni, ki je ponosen, da so samo v letošnjem letu v vitrine postavili kar 48 novih pokalov, ki so jih osvojili na najrazličnejših tekmovanjih, tudi pri kvizu, orientaciji in športnih tekmovanjih.

»Vseh teh odličnih rezultatov in uvrstitev kar desetih ekip na državno prvenstvo seveda nismo načrtovali. Čeprav smo uspehov veseli, pa za nas pomenijo tudi velik finančni zalogaj, saj smo izračunali, da nas bo to stalo med pet in sedem tisoč evrov. V vsaki ekipi je devet tekmovalcev, le med starejšimi gasilci jih je sedem. Treba je imeti tudi kakšno rezervo, kar pomeni, da bo treba v Šaleško dolino peljati okoli sto ljudi in bo za prevoz treba naročiti najmanj dva avtobusa. Prav tako so strošek delovne obleke, ki jih seveda nimamo toliko,« še pravi Albin Toni, ki računa na pomoč sponzorjev pa tudi Gasilske zveze Mestne občine Kranj. Še posebno zato, ker bodo le teden dni po državnem prvenstvu doma pripravili slovesnost in veselico ob 110-letnici društva.

Letos so ekipe gasilcev in gasilk iz PGD Mavčiče na različnih tekmovanjih osvojile kar 48 pokalov, uspešni pa so bili tudi mladi. / Foto: arhiv PGD Mavčiče

PREJELI SMO

Apatija in pišmeuhovstvo

Izid predsedniških volitev ni presenetljiv. Forsiranje (ne) znanega obraza Marjana Šarca že pred začetkom kampanje v medijih in javnomnenjskih lestvicah je dalo tak rezultat, kot se je pokazal v nedeljo. Apatija in pišmeuhovstvo je očitno glavna lastnost volilnega telesa v Sloveniji. Dokler bodo ljudje zadovoljni z drobtinicami z gospodarjeve mize, ne bo nobene spremembe. Če pa je kulturna zavest državljanov odvisna od množičnega obiska filma »Pr' Hostar«, financiranje kvaziumetnikov »Janeza Janša« in njihova razstava na Metelkovi, odlivu milijona evrov davkoplačevalskega denarja v vse mogoče parazitske združbe, potem je izid volitev razumljiv. Gluhi in slepi za vse anomalije v družbi, vlada pa meče naš denar z lopato v razne magne, druge tire itd., s korupcijo si pa polni lastne žepe. Dokler človek osebno ne trči v skorumpirano pravosodje, neučinkovit zdravstveni sistem, zbirokratizirano javno upravo itd., ga politika ne zanima, čeprav je vse odvisno od nje. S takim odnosom bomo lastno državo izgubili še hitreje, kot smo jo dobili. Tako kot so državljani Venezuele najbrž večinsko volili najprej Chaveza, potem Madura, zdaj pa obubožani prosijo za pomoč. Počasi in neslišno se Venezuela plazi k nam.

Vprašanje za RVK: Kdaj bomo po volitvah izvedeli za število neveljavnih glasovnic? Že dolgo nismo nič slišali o njih.

Julijana Gartner, Selca

GG naročnine
E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Srčno napisana zgodba iz domačih krajev

Literarni prvenec Marijana Peternelja

244 STRANI, MEHKA VEZAVA, CENA 15 EVROV.

Knjigo prodajamo na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju. Za dostavo po pošti jo naročite po telefonu: 04/201 42 41 ali na elektronski naslov: narocnine@g-glas.si; poštnina se zaračunava po ceniku Pošte Slovenije.

Želimo vam prijetno branje

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 18. 11.
18.35, 20.45 LIGA PRAVIČNIH
17.10, 20.35 OČKA PROTI FOTRU 2
18.10, 20.15 UMOR NA ORIENT EKSPRESU
14.50, 16.30 MALI BIGFOOT, sinhro.
19.00 PREBUJANJA
13.50, 15.30 VESELA POŠASTNA DRUŽINA, sinhro.
13.40, 15.20, 17.00 KOŠARKAR NAJ BO

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 18. 11.
18.40, 21.00 LIGA PRAVIČNIH
17.40, 20.00, 22.20 LIGA PRAVIČNIH, 3D
18.30, 20.30, 22.30 OČKA PROTI FOTRU 2
18.00, 20.20 UMOR NA ORIENT EKSPRESU
14.40, 16.40 MALI BIGFOOT, sinhro.
14.20, 16.25, 19.10, 22.35 POREDNE MAME 2: BOŽIČ
21.15 THOR: RAGNAROK
15.00 THOR: RAGNAROK, 3D
17.10 ŽAGA 8
14.00, 16.00 VESELA POŠASTNA DRUŽINA, sinhro.
15.20 TRD OREH 2, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 17. 11.
20.00 UMOR NA ORIENT EKSPRESU

Sobota, 18. 11.
18.00 MALI BIGFOOT, sinhro.
20.00 PREBUJANJA

Nedelja, 19. 11.
17.00 MALI BIGFOOT, sinhro.
19.00 UMOR NA ORIENT EKSPRESU

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 17. novembra
20.00 Asher Kravitz: JUDOVSKI PES

Sobota, 18. novembra
10.00 Ksenija Pečnik in Ajda Bezenšek: DINOZAVER TIKO IN VELIKI ZOB (matineja)
20.00 TETkiks: KIKS FAKTOR (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

30. ČUFARJEVI DNEVI:

Petek, 17. novembra
8.20 Duerrenmatt: PORTRET PLANETA
12.30 Bartol: ALAMUT
14.45 Avtorski projekt: PRIHODNOST
17.00 Štok: BOŽANSKA KOMEDIJA
20.00 Cvetanović: TERAPIJA

Sobota, 18. novembra
19.30 Harrower: KOS

Nedelja, 19. novembra
19.30 Boccaccio, Usenik: DEKAMERON

Ponedeljek, 20. novembra
19.30 Lainšček: PETELINJI ZAJTRK

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

461 strani
155 x 220 mm
mehka vezava
30 EUR
+ poštnina
www.gorenjski-glas.si
Uspešnica Ogenj, rit in kače niso za igrače je zabeležila več kot enajst tisoč prodanih izvodov, tri leta zapored kraljuje na prvem mestu po branosti v slovenskih knjižnicah, predstavljena pa je bila na več kot osemstotih literarno-pogovornih dogodkih.
Sedaj je izšel drugi del knjige Ogenj, rit in kače niso za igrače – Babice, hčere, vnukinje. Tako kot prvo tudi to odlikujejo objektivnost, primeren besedni zaklad in spoštljiv odnos do pripovedovalca. Avtorica želi biti le zapisovalka slišanih zgodb in nič drugega.
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
Gorenjski Glas

Ni boljšega od Tomosa

Zaloške mopediste že petindvajset let družita ljubezen do Tomosovih motorjev in medsebojno prijateljstvo.

Aleš Senožetnik

Zalog – Začetki Moped toura iz Zaloga pod Krvavcem segajo v leto 1992, ko se je 14 mladeničev zbralo na prvi vožnji po Sloveniji s Tomosovimi motorji. »Dobil sem idejo in pri drugih fantih v vasi se je dobro prijela, tako da smo že čez en teden šli na prvi Moped tour,« se spominja Rado Škrabar, eden od ustanovnih članov društva.

Vse odtlej jih je združevala ljubezen do motorjev legendarne znamke Tomos, o katerih še danes vedo povedati le najboljše. »Tako vzdržljivega mopeda, kot je Tomosov, ne najdeš nikjer drugje,« pove aktualni predsednik Krištof Janežič, ko se zberemo v vaški gostilni v Zalogu, kjer tudi sicer poteka njihovo druženje. So prvo društvo, ki se je ukvarjalo izključno z motorji tovarne iz Sežane, in šele ko so se začeli pojavljati v medijih, so jim sledili tudi drugod po Sloveniji. Danes so ponosni na to, da se je tudi po njihovi zaslugi med Slovenci prebudilo zanimanje za slovensko tehnično dediščino. »Prav skrb za ohranjanje naše tehnične dediščine je eno naših glavnih vodil. Slovenci se še premalo zavedamo njenega pomena,« pravijo zaloški mopedisti.

Vsako leto se za podaljšan konec tedna odpravijo na turo po Sloveniji, v kateri prevozijo od štiristo do petsto kilometrov. Traso izbere vsakokratni predsednik, ki ga izvolijo za eno leto. Kar 24 voznikov na motorjih, ki so vsi starejši od letnika 1968, predstavlja pravo atrakcijo. Kamorkoli pridejo, vzbudijo pozornost domačinov in pri starejših tudi nostalgijo. Da je vse skupaj še bolj veselo, pa se fantje radi tudi družijo z domačini in kaj koristnega postorijo. Nekoč so za srebrno mašo menda postavili celo mlaja, nekje drugje pa so pomagali betonirati. Poleg izletov so dvakrat organizirali tudi Tomosijado, druženje ljubiteljev Tomosovih mopedov. Vsako leto pa sodelujejo tudi na tradicionalni prvomajski paradi v Cerkljah. Imajo celo svojo himno. Besedilo je napisal Ivan Sivec, uglasbili pa so jo člani zasedbe 12. nasprotje.

V četrt stoletja in tisočih prevoženih kilometrih so se poglobila in spletla prijateljstva, ki jih negujejo prav skozi ljubezen do starih Tomosovih motorjev. Kot pravijo sami, so prepričani, da je v knjigi spominov, ki šteje že 25 strani, še precej nepopisanih listov. Za naslednjim ovinkom pa gotovo še precej novih doživetij.

Zaloški mopedisti se vsako leto odpravijo na izlet po Sloveniji. / Foto: arhiv društva

Začetek sezone na Pokljuki

Jutri bo v Športnem centru Pokljuka uradno odprtje zimske sezone. Urejena sta približno dva kilometra smučarskotekaških prog, katerih uporaba bo jutri brezplačna.

Maja Bertoncelj

Srednja vas v Bohinju – V Športnem centru Triglav Pokljuka na Rudnem polju bodo že jutri odprli letošnjo zimsko sezono. Več kot trideset centimetrov zapadlega snega in nizke temperature so omogočile pripravo smučarskotekaških prog.

Ta teden so jih že preizkusili nekateri vrhunski biatlonci in smučarski tekači, jutri pa bo Pokljuka uradno odprla svoja vrata tudi za vse rekreativne tekače. Pripravili so vrsto presenečenj, od zabave z DJ-em do otroškega sankališča, tudi brezplačno uporabo prog, ki so na Rudnem polju sicer plačljive (5 evrov dnevna vstopnica, 25 evrov tedenska in 75 evrov sezonska vstopnica, posebni popusti so za upokojence, študente, brezplačno pa tečejo otroci do 12. leta). Z zaračunavanjem uporabe prog bodo začeli v nedeljo. »Prva pošiljka izpod oblakov je prinesla okrog 15 centimetrov snega, sedaj v zadnjem tednu pa še dobrih 25 centimetrov, kar je zadoščalo tudi za strojno pripravo prog s teptalnikom. K sreči so se tudi temperature spustile dovolj nizko, kar je omogočilo še izdelavo kompaktnega snega. Nekaj lanskega je ostalo na deponiji čez poletje, zato smo sprva načrtovali uradno odprtje sezone že 4. novembra, vendar so bile dnevne temperature tedaj še občutno previsoke,« je povedal Tomaž Šušteršič, generalni sekretar Organizacijskega odbora Pokljuka, ki vodi tudi organizacijo pokljuškega svetovnega pokala v biatlonu. »V letošnji sezoni nas najboljši svetovni biatlonci in biatlonke ne bodo obiskali, bomo pa od 29. januarja do 4. februarja gostili Odprto evropsko prvenstvo in pokal IBU za mlajše člane ter še vrsto tekmovanj nižje ravni. Sicer poskušamo Pokljuko čim bolj približati družinam, ki lahko tukaj najdejo vrsto dejavnosti za vse starosti, letos pa se jim bomo še posebej posvetili s tematskimi konci tedna. Ne nazadnje že sam smučarski tek predstavlja vrnitev k naravi in pobeg od urbanega vsakdana, kar je velika vrednost Pokljuke,« je še dejal Šušteršič.

V Železnikih pogrešajo decembrske dogodke

Železniki – Številni občani Železnikov si želijo druženja ob večerih, tudi na prostem, predvsem decembra, je na zadnji seji občinskega sveta dejal svetnik Tomaž Weiffenbach, tudi predsednik Turističnega društva Železniki. Zato je ob prvi obravnavi proračuna za prihodnje leto predlagal, naj uvedejo postavko Praznični december, na kateri bi bilo 15–20 tisoč evrov za izvedbo programa z obiskom dobrih mož, delavnic za otroke, bazarjev, silvestrovanja ... Ali bo december v Železnikih prihodnje leto bolj pester, bo znano na naslednji seji občinskega sveta, ko bodo svetniki potrdili proračun. Da je tudi sicer, ne zgolj decembra, premalo glasbenih in zabavnih dogodkov, je opozoril še svetnik Matej Markelj. Meni, da bi morali bolje izkoristiti kulturni dom, zato je predlagal pobudo Krajevni skupnosti Železniki, naj kot upravljavec doma skuša spodbuditi društva, da bi v njem pogosteje izvajala dogodke.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630
TOPOLŠICA: 4. 12.; **STRUNJAN:** 3.–6. 12.; **BANJA VRUĆICA S PIRAMIDAMI:** 24.- 26.11., **SILVESTROVANJE:** 30. 12.–2. 1. 2018. **www.rozmanbus.si.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Pod okence pridem

Visoko – V Kulturnem domu Valentina Koklja bo v nedeljo, 19. novembra, ob 18. uri večer z ljudskimi pevci z naslovom Pod okence pridem. Nastopili bodo: Mara in ljudske pevke iz Domžal, OFS Ozara Primskovo Bodeče neže, KD Simon Jenko Trboje, Trbojske ljudske pevke, KDF Cerklje skupina Klasje, orgličar Marjan Urbanija in kitarist Hervin Jakončič, DU Pirniče – skupina Dobri prjat'li, DU Naklo – skupina Šestica, KD Hiša čez cesto – Ljudski pevci Hiša čez cesto.

Muzejski večer o Ivanu Groharju

Žiri – Danes, v petek, 17. novembra, bo ob 18. uri v Kulturnem središču Stare Žiri Muzejski večer ob 150. obletnici Groharjevega rojstva. O delu in življenju Ivana Groharja bo govorila kustosinja in muzejska svetovalka Loškega muzeja Barbara Sterle Vurnik.

Memorial Borisa Brezarja v prstometu

Šenčur – V nedeljo, 19. novembra, organizira prstometna sekcija Športnega društva Pajek v sodelovanju s prstometno organizacijo Slovenije ekipno tekmo za četrti pokal Memoriala Borisa Brezarja. Tekma šteje tudi za pokal Slovenije. Vzporedno s tekmo bo tudi tekmovanje v metanju na tarčo za tekmovalce in obiskovalce. Začetek tekmovanja bo ob 9.30 v športni dvorani v Športnem parku Šenčur.

Folklornik, to sem jaz

Tržič – Jutri, v soboto, 18. novembra, bo ob 19. uri v Kulturnem centru Tržič prireditev Folklorne skupine Karavanke Folklornik, to sem jaz – Teče mi, teče vodica.

Jeseničani, od kod in kam?

Jesenice – V železarskem muzeju Ruardove graščine bo v torek, 21. novembra, ob 18. uri muzejski večer z naslovom Jeseničani, od kod in kam?, tokrat s podnaslovom Iz nekdanjih jugoslovanskih republik.

Medgeneracijske prireditve

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bodo v ponedeljek, 20. novembra, ob 16. uri brezplačne inštrukcije fizike in matematike za osnovno šolo, v torek, 21. novembra, bo ob 11. uri delavnica Želim se zaposliti, ob 17.30 pa pogovori na temo Starševstvo – ni panike! Hkrati bodo potekale družabne, ustvarjalne igre za otroke. V ponedeljek, 20. novembra, bo ob 16. uri na Osnovni šoli Cerklje telovadba za vse generacije, ob 19. uri pa bo v tamkajšnji knjižnici krožek Beremo skupaj. V TIC Cerklje bo v torek, 21. novembra, ob 17.30 družabni večer s tombolo. Za vse prireditve so obvezne prijave po telefonu 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

Ura pravljic

Preddvor – Na bralni urici, ki bo jutri, v soboto, 18. novembra, v prostorih TIC-a Preddvor, bodo otroci lahko prisluhnili zgodbici Ah, ti zobki.

IZLETI

S kolesom po slovenski turnokolesarski poti

Hrušica – V knjižnici na Hrušici bo v četrtek, 23. novembra, potopisno predavanje Pie Peršič S kolesom na turo po slovenski turnokolesarski poti.

Na Zasavsko sveto goro

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 30. novembra, na planinski izlet na Zasavsko sveto goro (849 m). Odhod s posebnim avtobusom bo ob 8. uri izpred Globusa. Hoje bo za štiri ure in pol, izlet je srednje težak. Vrnitev v Kranj je predvidena med 17. in 18. uro. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 27. novembra.

Na ogled Šentalskega rudnika

Preddvor – Pohodniška skupina Društva upokojencev Preddvor vabi člane na ogled Šentalskega rudnika v torek, 21. novembra. Zbor bo ob 8. uri na grajskem dvorišču v Preddvoru. Prevoz bo z osebnimi avtomobili do Podljubelja.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi v soboto, 18. novembra, ob 9. uri v Domu krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Dve sonci. Pogovor bo povezoval John Pedley.

Metode in tehnike sproščanja

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, vabi v ponedeljek, 20. novembra, ob 16. uri na brezplačno predavanje Metode in tehnike sproščanja – povezovanje z energijo vesolja. Predavanje bo vodil mag. Edo P. Belak v prostorih Humane na Oldhamski 14 (pri Vodovodnem stolpu).

Prehranska prva pomoč

Žirovnica – V Knjižnici Matije Čopa bo v ponedeljek, 20. novembra, ob 18. uri predavanje Iztoka Ostana Prehranska prva pomoč.

Otrok stalno trmari in izsiljuje

Jesenice – V ponedeljek, 20. novembra, se bo ob 17. uri v Mladinskem centru Jesenice na Kejžarjevi 22 začel klepet staršev z Zinko Ručigaj kot pomoč pri o vzgoji otrok. Tokratna tema pogovora bo Otrok stalno trmari in izsiljuje.

Rastlinstvo Karavank

Tržič – V prostorih Razstavno-izobraževalnega središča Dolina bo v torek, 21. novembra, ob 18. uri predavanje dr. Nade Praprotnik Rastlinstvo Karavank.

Predavanje in namestitev atlasa

Kranj – V ponedeljek, 20. novembra, bodo ob 17. uri v poslovni hiši TELE-TV, Oldhamska cesta 1a, kontrolni pregledi po namestitvi atlasa, brezplačni pregledi ter možnost namestitve atlasa 1. vratnega vretenca po metodi HumanUP. Ob 18. uri bo predavanje o ledvenem delu hrbtenice ter vplivu nepravilnosti na posameznem vretencu na organe. Več informacij in prijave po tel. 041 289 632 – Jožica Ramšak.

OBVESTILA

Pomoč invalidom

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje obvešča, da je vsak ponedeljek od 10. do 12. ure na Oldhamski 14 (pri Vodovodnem stolpu) odprta Pisarna za invalide, ki invalidom, njihovim svojcem, prijateljem in delodajalcem nudi brezplačno pomoč pri urejanju uradnih postopkov ob uveljavljanju invalidskih pravic in izvajanju aktivnosti za vključitev v delo in družbo.

Erjavčeva koča

Jesenice – Planinsko društvo Jesenice obvešča vse obiskovalce Erjavčeve koče na Vršiču, da bo koča zaprta do 30. novembra.

KONCERTI

Skupina Bad Copy v Trainu

Kranj – V soboto, 18. novembra, bo ob 21. uri v Trainstation Subartu nastopil beograjski hip-hop kolektiv Bad Copy.

PREDSTAVE

Boksarsko srce

Visoko – KUD Visoko vabi v nedeljo, 26. novembra, ob 19. uri na ogled odlične komedije za vse generacije Boksarsko srce – z Domnom in Iztokom Valičem v glavnih vlogah.

Škratovanje

Breznica – Dramska skupina Julke Dovžan vabi v nedeljo, 19. novembra, ob 17. uri v kulturni dom na Breznici na matinejo za otroke Škratovanje. Tokrat bo na sporedu predstava Halo, Rdeča kapica v izvedbi Gledališča Unikat.

Vaja zbora

Bohinjska Bela – V Domu krajanov na Bohinjski Beli bo jutri, v soboto, 18. novembra, ob 19.30 gledališka predstava Vaja zbora v izvedbi GD Kontrada Kanal. Predstava je za abonma in izven.

PETKOVA PRIREDITEV
Izvaja: Uliana Dorofeeva
MAVRIČNI CVET
Petek, 17. november 2017, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvaja: Lutkovna skupina Eksena
DINOZAVER TIKO IN VELIKI ZOB
Sobota, 18. november 2017, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si
Gorenjski Glas

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

LOTO

Rezultati 92. kroga – 15. novembra 2017
7, 15, 20, 21, 29, 33, 38 in 17

Loto PLUS: **9, 12, 21, 22, 27, 34, 38 in 13**
Lotko: **0 2 0 7 5 1**

Sklad 93. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**
Sklad 93. kroga za PLUS: **340.000 EUR**
Sklad 93. kroga za Lotka: **490.000 EUR**

Nepogrešljivi del priročnika je lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki. Za primeren čas naših aktivnosti v skladu z luno nam daje napotke za: sajenje in setev, hujšanje z luno, ugodne dneve za ljubezen, za sekanje posameznih vrst lesa, za operacije, za parjenje živali,...
Ne zamudite tudi horoskopa za leto 2018. V poglavju vrtni koledar po mesecih je Miša Pušenjak pripravila uporaben in natančen koledar opravil v sadnem, zelenjavnem in okrasnem vrtu.

Cena priročnika 7,30 EUR + poštnina

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Loškem glasu 24. 10. 2017, je bila **Veleblagovnica Nama**, ki trem nagrajencem za rešitev križanke poklanja praktično darilo – zvezek A5 s trdimi platnicami z Naminim vzorcem. Ti srečni nagrajenci so: **Boris Pertot** iz Kranja, **Karmen Avsec** iz Črnuč in **Tajda Pirih** iz Železnikov. Nagrajenci nagrade prevzamejo v Veleblagovnici Nama, Škofja Loka. Čestitamo.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v časopisu Gorenjski glas v petek, 3. 11. 2017, z geslom IN STOLETJE BO ZARDELO, je **ZALOŽBA MODRIJAN**. Izžrebani nagrajenci so: 1. nagrado, Andrej Inkret – In stoletje bo zardelo. Kocbek, življenje in delo prejme **Stane Zupan** iz Mavčič, 2. nagrado, Nikolaus Harnoncourt – Toni so vzvišene besede: pogovori o romantični glasbi prejeme **Marjan Zorec** iz Kranja in 3. nagrado, Ernest Renan – Jezusovo življenje prejeme **Matjaž Habjan** iz Besnice. Nagrajencem iskreno čestitamo.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

GARSONJERO, 43 m², na Jesenicah, tel.: 041/767-339 17003874

K3 KERN d.o.o. NEPREMIČNINE
Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

KUPIM

2,5- ALI 3-sobno stanovanje v Kranju ali okolici, na mirni lokaciji, tel.: 040/430-710 17003858

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

ODDAM

DVOSOBNO stanovanje na Zg. Beli pri Preddvoru, cca 70 m², tel.: 041/624-521 17003839

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

HIŠE

KUPIM

MANJŠO hišo – Radovljica, Bled, Žirovnica z okolico. Plačam takoj, tel.: 031/489-477 17003768

POSESTI

PRODAM

LANCOVO – na lepi lokaciji ugodno prodam zazidljivo parcelo, 499 m², vsa infrastruktura, tel.: 031/451-822 17003861

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNI prostor, 90 m², za mirno obrt, tel.: 04/25-72-055, 040/918-070 17003829

PRODAMO obnovljena stanovanja v večstanovanjskem objektu Vila-A Tržič na naslovu Bistrica 26, 4270 Tržič.
Tip prodaje: z zbiranjem nezavezujočih ponudb;
Informacije in najava ogledov:
04 208 41 86 ali
info@imobilia-gbk.si;
Prodajne aktivnosti vodi nepremičninska družba Imobilia GBK d.o.o., Gorenjska banka pa za kupce ponuja ekskluzivne stanovanjske kredite po opazno nižji obrestni meri od standardne ponudbe.
www.gbkr.si/nepremicnine/vila-a

GARAŽE

ODDAM

GARAŽO za zimovanje za avtodom, camp prikolice, plovila … okolica Bleda, tel.: 031/600-276 17003825

LOKA nepremičnine d.o.o.
Kapucinski trg 13, Škofja Loka
Tel.: 04/50 60 300, GSM: 041/ 675 123
E-mail: info@loka-nepremicnine.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

HYUNDAI H1, let. 2005, 12.600 km, klima, elek. paket, 6 sedežev, primeren za avtodom, 3.300 EUR, tel.: 031/374-706 17003849

OPEL Insignia, let. 2014, temno siva, active oprema, 5 vrat, samo 61.000 km, 14.350 EUR, tel.: 040/567-544 17003807

SEAT Ibiza 1.2 TSi, letnik 2017, 1. lastnik, bela, 5 vrat, alu platišča, kot nova, možna menjava, tel.: 041/543-876 17003854

SUZUKI Jimny, letnik 2008, 34.000 km, tel.: 04/58-01-024, 041/507-724 17003846

MOTORNA KOLESA

PRODAM

VESPA 50 PKXL, 1987, 26.000 km, registrirana, cena 1.000 EUR in Tomos Avtomatic, 1985, neregistriran, cena 120 EUR, tel.: 041/640-314 17003872

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

ALU platišča 7 J x 15 H2 za gume 195x65x15, Golf 4, ugodno, lepo ohranjena, tel.: 04/51-91-868, 031/201-467 17003828

ZIMSKE pnevmatike Hifly win-turi, dimenzije 225/60 R17, skoraj nove, tel.: 041/516-692 17003830

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 17003173

TEHNIKA

PRODAM

TABLICO Lenovo, nova; električni pisalni stroj Olimpia, dolgi val in manjši faks, tel.: 040/687-155 17003837

STROJI IN ORODJA

PRODAM

ELEKTRIČNO žago Iskra, 40 cm, novo, še v garanciji, cena 55 EUR, ugodno, tel.: 04/25-91-014 17003812

ELEKTRIČNO žago, še v garanciji, tel.: 04/25-91-014 17003838

VILIČAR Indos, nosilnost 2 toni, tel.: 051/391-800 17003811

GRADBENI MATERIAL

KUPIM

HLODOVINO na panju, jesen, javor ali leska, tel.: 041/860-975 17003862

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 17003628

BOROVA drva in butare, ugodno, tel.: 031/360-178 17003860

BUKOVA suha drva, 8 m³, tel.: 041/350-916 17003871

DRVA, bukova, rezana, dostavljena, cena 65 EUR/m³, mešana 50 EUR/m³, tel.: 031/694-913 17003711

MEŠANA drva, lahko razžagana, možna dostava, in prašiča za zakol, težkega od 150 do 160 kg, tel.: 051/205-800 17003834

SUHA borovčeva drva, tel.: 031/826-621 17003557

SUHA bukova drva, 60 EUR/m³, možna dostava, tel.: 041/608-642 17003815

SUHA mešana in brezova drva, traktorske brane in tračni maraton, tel.: 031/343-177 17003820

SUHA mešana drva, povezana v bale po 1 m³, cena 38 EUR, okolica Preddvora, tel.: 030/931-658 17003864

SUHE trske za podkurit, primerne za kamin ali centralno peč, tel.: 041/986-986 17003840

UGODNO prodam lesne brikete za kurjavo, tel.: 040/887-425 17003810

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

ZOFO, trosed, cena 200 EUR, tel.: 040/430-710 17003873

PODARIM

SEDEŽNO garnituro, mere 2,30 x 1,70 m + 2 fotelja, tel.: 04/53-06-341, 040/882-658 17003857

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

PARNI čistilnik s parnim likalnikom, nov, še v embalaži, cena 150 EUR, tel.: 040/220-708 17003866

KUPIM

DOBRO ohranjen štedilnik kiperbusch, 43 cm, tel.: 031/810-400 17003822

OGREVANJE, HLAJENJE

PODARIM

ELEKTRIČNO peč Elinde 3.5. Za prevoz poskrbite sami, tel.: 04/20-24-279 17003847

TERMOAKUMULACIJSKO peč, tel.: 040/366-214 17003867

OSTALO

PRODAM

ZA simbolično ceno prodam jogi Hespo comforts, 200 x 160, rabljen 2 meseca, tel.: 040/504-544 17003879

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

SMUČI Elan, 140 cm, in nastavljive rolerje št. 35–37, cena po dogovoru, tel.: 031/377-016 17003827

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE unikati, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne in energijske vrednosti, tel.: 040/567-544 17003808

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 17003633

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

ADIDAS perform, nove, št. 42 in 45, cena po dogovoru, tel.: 040/232-490 17003823

MOŠKE jeans hlače, nove, velikost 34, cena po dogovoru, tel.: 040/232-490 17003824

ŽAMETNI črno-rdeč plašč s kapuco, iz ZDA, merino, št. 48-50 in Y-te uniforma, črna + pas + meč, tel.: 070/687-155 17003836

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

AVTOSEDEŽ, od 15 do 36 kg, zelo ohranjen, tel.: 041/780-732 17003095

PO simbolični ceni razna oblačila za deklico, starost 2–3 leta, tel.: 041/820-567 17003819

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

LEPO 3-mesečno Jack Russell psičko z rodovnikom, tel.: 031/669-039 17003667

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Prosen Čirče: velika prodajna akcija akumulatorjev Topla, Krpan, Duracell. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj,, tel.: 04/23-24-802 17003775

CIRKULAR za žaganje drv, tel.: 031/812-210 17003833

PREVOZNI bazen Nieros, 320-litrski, vodno hlajenje, tel.: 041/282-982 17003842

TRAKTOR Reform metrac H7S, s koso, 70 KS, letnik 2003, 3500 del. ovnih ur, malo rabljen in lepo ohranjen, cena 27.000 EUR, tel.: 031/483-653 17003875

TRAKTORSKI viličar, tel.: 031/432-299 17003835

KUPIM

TRAKTOR, lahko Zetor, Deutz, Ursus, IMT ali podobno, tel.: 041/872-029 17003655

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, lahko v okvari, tel.: 031/500-933 17003647

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČE žganje in oleandre, tel.: 04/25-51-487, 041/540-617 17003853

DOMAČI bezgov in melisin sirup ter izdelke iz industrijske konoplje, tel.: 040/975-661 17003856

JEDILNI in krmni krompir desire, tel.:

AGROPROMET
AKCIJSKA PONUDBA
JABOLKA III. vrsta
FUJI in ostale vrste
0,60 EUR/kg

Agropromet Cerklje, d.o.o.,
Ul. 4. oktobra, Cerklje,
Telefon: 04/25 26 440

041/851-096 17003799

JEDILNI krompir desire, 400 kg, in hlevski gnoj, tel.: 031/411-904 17003813

JEDILNI krompir, cena 0,50 EUR/kg, tel.: 041/916-295 17003850

KORUZO poltrdinko v zrnju, odlična za perutnino in prašiče, tel.: 031/280-049 17003809

KRMILNO peso, repo, kolerabo, rdečo peso, krompir in kitajsko zelje, tel.: 040/565-091 17003817

KROMPIR za krmo. Debeljak, Podbrezje 150, tel.: 051/601-795 17003848

PESO za krmo in krmni krompir, tel.: 041/416-241 17003859

ZELJE za ribanje - sarme, čebulo, krompir, tudi krmni, tel.: 031/604-918, Sp. Brnik 40 17003818

ZELJE v glavah, varaždinsko, lahko tudi naribano, in repo, tel.: 041/378-911 17003831

KUPIM

SENO ali silažne bale, tel.: 051/441-722 17003855

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 BIKCA simentalca, težka okoli 300 kg vsak, tel.: 041/286-701 17003851

2 ČB bikca, stara 1 mesec, tel.: 041/335-966 17003826

2 TELIČKI LS, stari 14 dni, tel.: 040/190-589 17003880

BIKCA mesni tip, 160 kg, tel.: 031/266-163 17003814

BIKCA in teličko limuzin, 2.5 meseca, tel.: 040/285-433 17003869

Zaradi povečanega obsega dela v majhnem družinskem podjetju v Škofji Loki

IŠČEMO NOVE SODELAVCE

za delo v livarni (m/ž).

Zaposlitev se sklene za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.
Delo bo potekalo v dopoldanski in popoldanski izmeni in zajema ulivanje v kokile in pesek ter ročno in strojno čiščenje ulitkov.
Nudimo reden in dober osebni dohodek v majhnem kolektivu.
Od kandidatov pričakujemo, da imajo končano vsaj OŠ in imajo vozniški ispit kategorije B.
Vaše klice pričakujemo na tel. št. 051 386 239 oziroma pošljite prošnjo na naš naslov oziroma na e-pošto: almosjozi@gmail.com
Veselimo se sodelovanja za vami.

Almos Škofja Loka, d. o. o.
Zminec 30
4220 Škofja Loka

BIKCE ČB, stare 10 dni, tel.: 041/233-778 17003882

KRAVO simentalko in teličko, staro 7 tednov, tel.: 031/213-998 17003843

KRAVO simentalko za zakol, tel.: 031/510-795 17003845

PRAŠIČA, domača krma, cca 160 kg, tel.: 041/778-852 17003870

TELICE ČB, pašne, breje od 7 do 9 mesecev, in 2 bikca ČB, stara 14 dni, tel.: 04/25-51-705, 031/616-647 17003816

TELICO simentalko, brejo 8 mesecev, tel.: 041/709-312 17003841

TELICO simentalko, pašno, v 9. mesecu brejosti, tel.: 041/706-051 17003865

TELIČKO simentalko, staro 3 mesece, tel.: 051/262-579 17003821

TELIKO simentralko, staro 10 dni, tel.: 030/915-738 17003844

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačano v nekaj dneh - nove višje cene, eko plus. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 17003257

TELIČKO simentalko, staro do 10 dni, zaželena mesna pasma, tel.: 041/260-691 17003852

OSTALO

PRODAM

ALI ODDAM kmetijo, Kokra 53, pri Vrtačniku, v zameno za skrbništvo lastnika, ki je v domu starostnikov + nujno spravilo lesa, napadenega od lubadarja. Ponube na: Vršnik Anton, Kokra 53, Preddvor 17003863

HLEVSKI gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 17003761

ULEŽAN hlevski gnoj, tel.: 041/901-888 17003832

KUPIM

SENO, lahko refuza, tel.: 041/582-770 17003868

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO mizarja in varilca za proizvodnjo, kot okrepitev za našo ekipo, redna zaposlitev, delo v Avstriji in Nemčiji. Veselimo se vašega klica +436764601702, g. Grilc, Diaplan Stahl + Holz GmbH, Bahnhof str. 9, Klagenfur 17003878

IŠČEMO – mizar-monter, pomočnik-monter ter polagalca parketa in linoleja, kot okrepitev za našo ekipo, redna zaposlitev, delo v Avstriji in Nemčiji. Veselimo se vašega klica +436764601702, g. Grilc, Diaplan Stahl + Holz GmbH, Bahnhof str. 9, Klagenfurt 17003877

IŠČEM

IŠČEM DELO – glasbeni duo vam igra na privatnih zabavah vseh vrst, tel.: 031/325-654 17003881

UPOKOJENEC išče delo – zaslužek v Tržiču ali okolici, tel.: 041/743-602 17003774

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 17003629

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 17003632

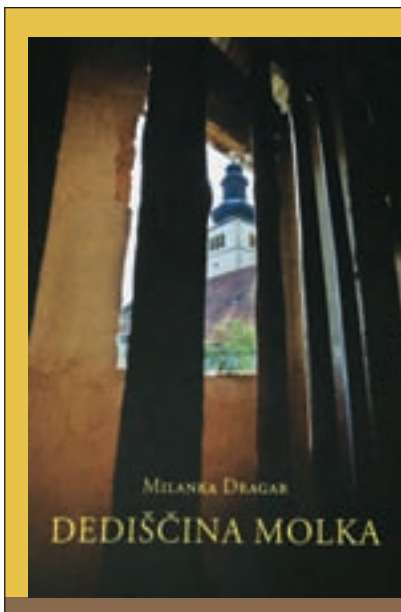

Pisateljica, pesnica in prevajalka Milanka Dragar je nedavno izdala knjigo Dediščina molka. V njej na osnovi pričevanj in dokumentarnih virov piše o množičnih pobojih Slovencev in Hrvatov v Crngrobu in hrvaških otrok v Matjaževi jami pri Pevnem maja 1945. Tem ljudem ni bilo nasilno odvzeto le življenje, ukraden jim je bil tudi grob, pravi avtorica, ki je pred leti raziskovala tudi zločine v Srebrenici.
161 strani, 190 x 255 mm, mehka vezava
32,85 EUR + poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
17003656

BELJENJE, glajenje sten in ostala slikopleskarska dela vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909
17003403

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987
17003631

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871
17003630

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s.p., Vinharje 14, Poljane nad Šk. Loko, tel.: 031/505-468
17003357

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246
17003876

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141
17003627

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si
17003634

www.gorenjskiglas.si

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

Franc Gašperlin

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Kam odhajaš, dragi oče,
kliče žalostno srce,
niti zbogom nisi rekel,
ne podal nam ti roke.

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, ata, pradedek in stric

Franc Kne

po domače Viščov France iz Cerkljanske Dobrave

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečene besede sožalja in pomoč, za podarjene sveče in svete maše in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se prelatu Stanislavu Zidarju za lepo opravljen poslovilni obred, pevcem, pogrebni službi Jerič ter gasilcem in go. Nograšku za prebrane besede.

Žalujoči vsi njegovi
Cerkljanska Dobrava, Vodice, Dvorje

Prazen je dom in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina pa ostane.

ZAHVALA

V 76. letu se je od nas mnogo prezgodaj poslovila

Marija Krivec

iz Zg. Bitenj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje. Hvala g. župniku Bojanu Likarju za sočutne besede in sveto mašo. Zahvaljujemo se tudi Društvu upokojencev Žabnica, pevcem, trobentaču in pogrebni službi Komunala Kranj. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine.
(Dante)

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je po dolgi bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mami, babica, sestra

Marija Jeraj

roj. Papler iz Žiganje vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala dr. Bojani Kališnik Sušnik in Ani iz patronažne službe Tržič. Zahvala tudi celotnemu kolektivu socialnih oskrbovank v domu starejših občanov v Tržiču, pogrebni službi za organizacijo pogreba, nosačem, pevcem vokalne skupine Lipa za ganljivo petje ter g. župniku Ivu Kožuhu za lepo opravljen cerkveni obred. Hvala tudi vsem, ki ste našo mamo poznali, jo pospremili k mirnemu počitku in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: mož Rudi, hčerki Marija in Bogi z družinama ter sestra Mira
Žiganja vas, Breznica, Podnart

ZAHVALA

V 91. letu je za vedno zaspal naš dragi

Jože Terčon

profesor geografije iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala ekipi Ambulante nujne medicinske pomoči iz Kranja za strokovno posredovanje, pevcem APZ France Prešeren Kranj za zapete pesmi, Združenju borcev za vrednote NOB – KO Vodovodni stolp ter pogrebni službi Navček.

Hvala vsem, ki ste se tako spoštljivo poslovili od našega tatija.

Žalujoči vsi njegovi
Kranj, november 2017

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustila draga žena, mami, babi, sestra, tašča in teta

Milica Žagar

iz Kranja

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje. Posebna zahvala pevkam in pevcem MePZ Musica Viva za lepo petje pri grobu in pogrebni maši. Iskreno se zahvaljujemo splošni ambulanti dr. Fartkove in medicinski sestri Mojci Bregar, zdravniškemu osebju internega oddelka Gastroenterološkega oddelka Bolnišnice Jesenice, gospodu župniku Francu Godcu za lep pogrebni obred, Koronarnemu društvu Gorenjske in pogrebni službi Komunale Kranj. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

V 101. letu je zaspal naš dragi ata

Stanislav Benedik

iz Stražišča pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh žalostnih dneh pomagali, sočustvovali z nami in darovali cvetje, sveče in mašne darove. Posebej se zahvaljujemo gospe Mojci in negovalkam Doma upokojencev Kranj za pomoč na domu. Zahvaljujemo se tudi zdravnici dr. Maruši Arnejšek za zdravniško oskrbo v zadnjem letu njegovega življenja, g. župniku Bojanu Likarju za lep pogrebni obred, pevcem „Klasje“ in Komunali Kranj za izvedbo pogreba. Hvala vsem, ki ste našega ata imeli radi in se ga spominjate v molitvi.

Pogrešali te bomo: hči Mirjam z Janezom, vnuki Jaka, Jani z Urško in Ano ter Neja z Gregorjem, Lovrom, Nacetom in Anžetom
Stražišče, Huje, 13. novembra 2017

Ni te več na vrtu ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

ZAHVALA

Nepričakovano se je v 67. letu starosti od nas poslovila draga žena, mati, babica, sestra, tašča, teta, sestrična

Kristina Podpeskar

roj. Vreček

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, klekljaricam, prijateljem in znancem za tople stiske rok, izrečena sožalja, besede tolažbe, molitve, darovano cvetje, sveče ter darove za sveto mašo in cerkev. Hvala tudi za vsako drugo pomoč, ki smo je bili deležni v teh težkih trenutkih. Hvala pogrebni službi Komunala Kranj in pevcem za ganljivo petje. Posebna zahvala gre župniku Eriku Šviglju za opravljen pogrebni obred in darovano sveto mašo.
Hvala vsem in vsakemu posebej, imenovanim in neimenovanim, ki ste jo imeli radi, bili del njenega življenja, vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od nje in ki se nanjo spominjate v molitvi, ob obisku groba in jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni žalujoči: mož Franc, hčerki Darja in Andreja
z družinama, sestra Majda in brat Jure z družino
Kranj, Stražišče, Visoko, oktober 2017

Anketa

Zaupajo slovenski hrani

Mateja Rant

Tretji petek v novembru vsako leto zaznamujemo dan slovenske hrane, s katerim želijo spodbujati lokalno samooskrbo s kakovostno hrano iz lokalnega okolja in zdrav način prehranjevanja. Zanimalo nas je, koliko je zaupanja v slovensko hrano.

Foto: Gorazd Kavčič

Petra Peternelj Didovič, Kranj:

»Najbolj zaupam slovenskim izdelkom. Starši zelenjavo pridelujejo doma, sicer pa meso in jajca na primer včasih kupujem tudi neposredno od kmetov.«

Slavko Rot, Kranj:

»Priznam, da z ženo nisva prav nič pozorna na poreklo hrane, ki jo kupujeva v trgovini, tudi cena nama ni pomembna. Ni važno, ali je slovensko ali ne, glavno je, da je dobro.«

Kristina Žnidar, Kranj:

»Ne ukvarjam se s tem, od kod prihaja hrana, ki jo kupujem, saj ni nobenega zagotovila, da je lokalno tudi bolj kakovostno. Zelenjavo kupujem v trgovini, če imam čas, se odpravim tudi na tržnico.«

Milenko Kremenovič, Kranj:

»Vedno gledam na to, da kupujem slovenske izdelke, saj hrana med transportom izgublja kakovost. Lokalno pridelano je zagotovo bolj sveže. Tako tudi podpiram slovensko gospodarstvo.«

Radosava Bodiroža, Britof:

»Kupujem predvsem tisto, kar je ceneje. Marsikaj bi si človek privoščil, a ni denarja za to. Kljub temu pa sem pozorna, da kupujem predvsem slovenske izdelke, ker jim bolj zaupam.«

Veseli so domačih priznanj

Še pred slavnostno podelitvijo priznanj in nagrad so se srečali letošnji nagrajenci Mestne občine Kranj.

Vilma Stanovnik

Kranj – »Veliko hodim po svetu, predavam v tujini, sem v različnih odborih svetovnih združenj. Marsikje me dobro poznajo, saj sem za svoje delo dobil številna priznanja. Zagotovo pa mi največ pomeni priznanje, ki sem ga dobil doma, ki so mi ga namenili domači ljudje. Zato sem naziva častni zelo občan vesel in zame resnično pomeni čast,« je na srečanju letošnjih občinskih nagrajencev povedal dr. Milivoj Veličkovič Perat, ki bo naziv častnega občana za uspešno razvojno delo na področju zdravstva in športa prejel na slavnostni akademiji ob kranjskem občinskem prazniku v začetku decembra. Ob njem si je naziv častnega občana Mestne občine Kranj zaslužil tudi dr. Dušan Petrič, mednarodno priznan strokovnjak na znanstvenem področju vesoljske tehnike, ki sicer živi v Združenih državah Amerike, kot gimnazijec in nato profesor na Gimnaziji Kranj pa je velik pečat pustil tudi v Kranju.

Da jim priznanja domačih ljudi, domače občine veliko pomenijo, so se strinjali tudi drugi letošnji nagrajenci, ki so se minulo sredo družili v restavraciji Sonet v starem Kranju. Nagrado mestne občine Kranj bo namreč za uspešno šestdesetletno delo prejel Kolesarski klub Kranj, listine o priznanju pa so si zaslužili Sandi Murovec, Metka Štok, PGD Trstenik in Medgeneracijsko društvo Z roko v roki. Velike plakete Mestne občine Kranj za letošnje leto bodo prejeli Peter Drinovec, Alpinistični odsek Planinskega društva Kranj in Nogometni klub Triglav Kranj. Veliko Prešernovo plaketo bo prejel Petar Milić, plakete Mestne občine Kranj pa Športno društvo Rdeči orel, Boris Margeta in naše časopisno podjetje Gorenjski glas. Prešernovo plaketo bo prejelo Kulturno društvo Gimnazije Kranj.

Letošnji nagrajenci Mestne občine Kranj so se srečali v starem Kranju. / Foto: Tina Dokl

vremenska napoved

Danes bo oblačno, možne so občasne rahle padavine, meja sneženja bo med 400 in 600 metri nad morjem. Količina padavin bo neznatna. Nadaljevale se bodo ponoči, zjutraj pa bodo ponehale. Jutri se bo čez dan od severozahoda zjasnilo. V nedeljo bo spet oblačno, možne bodo občasne rahle padavine.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
3/6 °C	1/7 °C	-2/5 °C

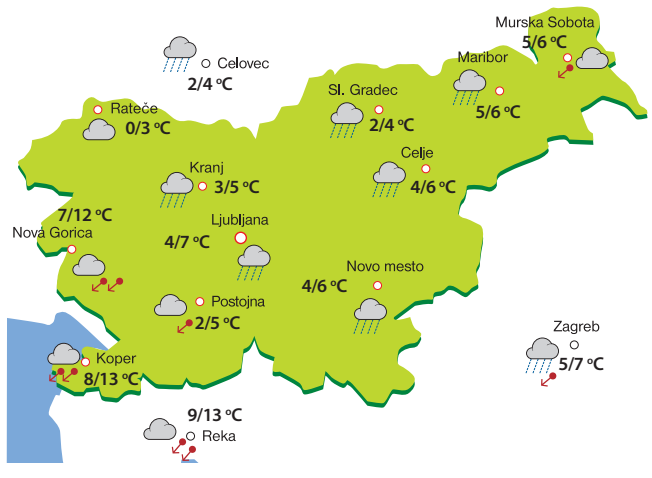

Prenovili poslovno stavbo

Cveto Zaplotnik

Radovljica – Gorenjska banka je zaključila osem mesecev trajajočo prenovo poslovne stavbe na Gorenjski cesti 16 v Radovljici. Danes, v petek, bo še zadnji dan poslovala na nadomestni lokaciji na Prešernovi ulici 11, v ponedeljek, 20. novembra, pa bo že odprla vrata na stari lokaciji. Banka bo v novih prostorih opravljala vse klasične bančne storitve tako za fizične kot pravne osebe, nudila bo vodenje vseh vrst osebnih in varčevalnih računov, plačilni promet ter kreditiranje. Komitentom bodo na voljo bankomat, samopostrežni stroj za štetje kovancev in različno veliki sefi, podjetjem in drugim pravnim osebam pa tudi dnevno-nočni trezor.

Poslovalnica spada med večje v Sloveniji, saj je v njej zaposlenih 21 bančnih delavcev, od tega 16 za poslovanje z občani in pet za poslovanje s podjetji.

Parkeljni prihajajo v Goričane

Goričane – V soboto, 18. novembra, bo v Goričanah pri Medvodah že tradicionalna etnološka prireditev 6. Noč parkeljnov v Goričanah. Začela se bo ob 18. uri. Skupine parkeljnov se bodo zvrstile ena za drugo v obliki mimohoda ter tako predstavile svoje maske, opremo svojega kraja, zgodovino in navade. Prireditev je mednarodnega značaja, saj bodo na obisk prišle skupine parkeljnov iz Slovenije, Avstrije, Italije, Hrvaške in letos kot novost tudi iz Švice. Pričakujejo za Slovenijo rekordnih 26 skupin parkeljnov, kar pomeni udeležbo več kot štiristo parkeljnov. Dogodek si vsako leto ogleda veliko število obiskovalcev. Letos upajo, da him bo več kot štiri tisoč. Ob 20. uri se bo začel drugi del dogodka, zabava s skupino Dejan Vunjak in Brendijeve barabe. Organizirana imajo tri parkirišča (v Goričanah pri jezu, pri Papirnici Goričane in pri Heliosu v Preski), od koder bo do prireditvene trase obiskovalce brezplačno vozil avtobus.

Dobrodelni Jubilejni bazar

Brdo pri Kranju – Društvo En korak več in Center Korak vabita na deseti dobrodelni Jubilejni bazar v ponedeljek, 20. novembra, ob 18. uri v prostorih Kongresnega centra Brdo pri Kranju. Častni pokrovitelj dogodka bo predsednik Borut Pahor, svoji zvezdi dobrih želja bosta na praznično mizo dodala ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak in župan Mestne občine Kranj Boštjan Trilar. Za prelepe melodije bodo poskrbeli Helena Blagne, Simona Vodopivec Franko, Alenka Godec in Damjana Golavšek, harfistka Urška Rihtaršič in uporabniki Centra Korak. Z modno revijo bodo povabili v brezčasje sladkosti, dehtenja in objemov. Jubilejnemu praznovanju se pridružuje 15-letnica Centra Korak.

Muzejsko društvo praznuje osemdesetletnico

Škofja Loka – Muzejsko društvo Škofja Loka letos praznuje osemdeset let. Ob tej priložnosti vabi na slovesnost s predstavitvijo knjige Za našo stvar in odprtjem razstave, ki bo v torek, 21. novembra, ob 19. uri v Sokolskem domu v Škofji Loki. Glasbeni gost bo Škofjeloški oktet. V knjigi Za našo stvar, ki jo je uredila Helena Janežič, bo predstavljeno življenje in delo ustanovnih članov loškega Profesorskega ceha, ki so bili pobudniki ustanovitve Muzejskega društva Škofja Loka in Loškega muzeja. Pred akademijo bo ob 18. uri odprtje filatelistične razstave Muzejski eksponat filatelista dr. Janeza Cerkvenika.